

ΚΑΤΑ ΜΑΡΚΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

1 Ἀρχὴ τοῦ εὐαγγελίου Ἰησοῦ Χριστοῦ, Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ. **2** Ὡς γέγραπται ἐν τοῖς προφήταις, Ἴδου ἐγὼ ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου σου, ὃς κατασκευάσει τὴν ὁδὸν σου ἔμπροσθέν σου. **3** Φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ, Ἐτοιμάσατε τὴν ὁδὸν Κυρίου, εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ, **4** ἐγένετο Ἰωάννης βαπτίζων ἐν τῇ ἐρήμῳ καὶ κηρύσσων βάπτισμα μετανοίας εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν. **5** Καὶ ἐξεπορεύετο πρὸς αὐτὸν πᾶσα ἡ Ἰουδαία χώρα καὶ οἱ Ἱεροσολυμίται, καὶ ἐβαπτίζοντο πάντες ἐν τῷ Ἰορδάνῃ ποταμῷ ὑπὸ αὐτοῦ ἐξομολογούμενοι τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν. **6** Ἦν δὲ ὁ Ἰωάννης ἐνδεδυμένος τρίχας καμήλου καὶ ζώνην δερματίνην περὶ τὴν ὀσφύν αὐτοῦ, καὶ ἐσθίων ἀκρίδας καὶ μέλι ἄγριον. **7** Καὶ ἐκήρυσσε λέγων· Ἐρχεται ὁ ἰσχυρότερός μου ὀπίσω μου, οὗ οὐκ εἰμι ἰκανὸς κύψασθαι πρὸς τὸν ἰμάντα τῶν ὑποδημάτων αὐτοῦ. **8** Ἐγὼ μὲν ἐβάπτισα ὑμᾶς ἐν ὕδατι, αὐτὸς δὲ βαπτίσει ὑμᾶς ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ.

9 Καὶ ἐγένετο ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ Ναζαρέτ τῆς Γαλιλαίας καὶ ἐβαπτίσθη ὑπὸ Ἰωάννου εἰς τὸν Ἰορδάνην. **10** Καὶ εὐθέως ἀναβαίνων ἀπὸ τοῦ ὕδατος εἶδε σχιζομένους τοὺς οὐρανοὺς καὶ τὸ Πνεῦμα ὡς περιστερὰν καταβαῖνον ἐπ' αὐτόν. **11** Καὶ φωνὴ ἐγένετο ἐκ τῶν οὐρανῶν, Σὺ εἶ ὁ Υἱὸς μου ὁ ἀγαπητός, ἐν σοὶ ἠδόκησα.

12 Καὶ εὐθέως τὸ Πνεῦμα αὐτὸν ἐκβάλλει εἰς τὴν ἔρημον. **13** Καὶ ἦν ἐκεῖ ἐν τῇ ἐρήμῳ ἡμέρας τεσσαράκοντα πειραζόμενος ὑπὸ τοῦ Σατανᾶ, καὶ ἦν μετὰ τῶν θηρίων, καὶ οἱ ἄγγελοι διηκόνουν αὐτῷ.

ΚΑΤΑ ΜΑΡΚΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

Ἀρχὴ τοῦ εὐαγγελίου ὁ πρόδρομος Ἰωάννης

1 Ἀρχὴ τοῦ χαρμωδίου μηνύματος γιὰ τὸν Ἰησοῦ Χριστό, τὸν Υἱὸ τοῦ Θεοῦ (Αὐτὴ ἡ ἀρχὴ γίνεται μὲ τὸν πρόδρομο Ἰωάννη). **2** Σύμφωνα μὲ τὰ γραμμένα στοὺς προφῆτες (Μαλαχία καὶ Ἡσαΐα), «Ἴδου ἐγὼ ἀποστέλλω τὸν ἀγγελιοφόρο μου πρὶν ἀπὸ σένα, γιὰ νὰ προετοιμάσῃ τὸ δρόμο σου», **3** «Φωνὴ ἐνός, πὸ φωνάζει δυνατὰ στὴν ἔρημο, Ἐτοιμάσατε τὴν ὁδὸ γιὰ νὰ διαβῇ ὁ Κύριος, ἰσιάζεστε τοὺς δρόμους του γιὰ νὰ περάσῃ», **4** ἦλθε ὁ Ἰωάννης καὶ βάπτισε στὴν ἔρημο καὶ κήρυττε βάπτισμα μετανοίας γιὰ ἄφεσι τῶν ἁμαρτιῶν. **5** Καὶ ἔβγαιναν καὶ πήγαιναν πρὸς αὐτὸν οἱ κάτοικοι ὅλης τῆς Ἰουδαίας καὶ οἱ Ἱεροσολυμίτες, καὶ βαπτίζονταν ὅλοι ἀπ' αὐτὸν στὸν Ἰορδάνῃ ποταμῷ, ἐξομολογούμενοι (συγχρόνως) τὶς ἁμαρτίες τους. **6** Φοροῦσε δὲ ὁ Ἰωάννης ἐνδυμα ἀπὸ τρίχες καμήλου καὶ ζώνη δερματίνη γύρω ἀπὸ τὴ μέση του, καὶ ἔτρωγε ἀκρίδες καὶ μέλι ἀπὸ ἄγρια μελίτσια. **7** Καὶ κήρυττε λέγοντας: «Μετὰ ἀπὸ μένα ἔρχεται ὁ ἰσχυρότερός μου, τοῦ ὁποῦ δὲν εἶμαι ἄξιος νὰ σκύψω καὶ νὰ λύσω τὸ λουρί ἀπὸ τὰ ὑποδήματά του. **8** Ἐγὼ μὲν σᾶς βάπτισα μὲ νερό, ἐνῶ αὐτὸς θὰ σᾶς βαπτίσῃ μὲ Πνεῦμα Ἁγίο».

Ἡ βάπτισι τοῦ Ἰησοῦ

9 Ἐκεῖνες δὲ τὶς ἡμέρες ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τῆς Ναζαρέτ τῆς Γαλιλαίας καὶ βαπτίσθη ἀπὸ τὸν Ἰωάννη στὸν Ἰορδάνην. **10** Καὶ καθὼς ἀμέσως ἔβγαινε ἀπ' τὸ νερό, εἶδε νὰ σχίζονται οἱ οὐρανοί, καὶ τὸ Πνεῦμα σὰν περιστέρι νὰ κατεβαίνει ἐπάνω του. **11** Καὶ φωνὴ ἦλθε ἀπὸ τοὺς οὐρανοὺς, Σὺ εἶσαι ὁ Υἱὸς μου ὁ ἀγαπητός, ἐσένα ἐξέλεξα¹ (καὶ κατέστησα Μεσσία, Χριστό)».

Ὁ Σατανᾶς πειράζει τὸν Ἰησοῦ

12 Ἀμέσως δὲ τὸ Πνεῦμα τὸν ὀδηγεῖ ἔξω στὴν ἔρημο. **13** Καὶ ἐκεῖ στὴν ἔρημο ἔμεινε σαράντα ἡμέρες, καὶ ἀντιμετώπιζε πειρασμοὺς ἀπὸ τὸ Σατανᾶ. Καὶ ζοῦσε μαζί μὲ τὰ θηρία, ἀλλ' οἱ ἄγγελοι τὸν ὑπηρετοῦσαν.

1. Βλέπε τὸ Ἡσ. μβ' 1 ὅπως παρατίθεται στὸ Ματθ. ιβ' 18.

14 Μετὰ δὲ τὸ παραδοθῆναι Ἰωάννην ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν Γαλιλαίαν κηρύσσειν τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ **15** καὶ λέγων ὅτι πεπλήρωται ὁ καιρὸς καὶ ἤγγικεν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ· μετανοεῖτε καὶ πιστεύετε ἐν τῷ εὐαγγελίῳ.

16 Περιπατῶν δὲ παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας εἶδε Σίμωνα καὶ Ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ τοῦ Σίμωνος βάλλον-
τας ἀμφίβληστρον ἐν τῇ θαλάσῃ· ἦσαν γὰρ ἀλιεῖς, **17** καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Δεῦτε ὀπίσω μου, καὶ ποιήσω ὑμᾶς γε-
νέσθαι ἀλιεῖς ἀνθρώπων. **18** Καὶ εὐθέως ἀφέντες τὰ δίκτυα
αὐτῶν ἠκολούθησαν αὐτῷ. **19** Καὶ προβάς ἐκεῖθεν ὀλίγον εἶδεν
Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ζεβεδαίου καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ,
καὶ αὐτοὺς ἐν τῷ πλοίῳ καταρτίζοντας τὰ δίκτυα, **20** καὶ εὐθέ-
ως ἐκάλεσεν αὐτούς. Καὶ ἀφέντες τὸν πατέρα αὐτῶν Ζεβεδαῖον
ἐν τῷ πλοίῳ μετὰ τῶν μισθωτῶν ἀπῆλθον ὀπίσω αὐτοῦ.

21 Καὶ εἰσπορεύονται εἰς Καπερναοῦμ· καὶ εὐθέως τοῖς
σάββασιν εἰσελθὼν εἰς τὴν συναγωγὴν ἐδίδασκε. **22** Καὶ ἐξε-
πλήσσοντο ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ· ἦν γὰρ διδάσκων αὐτοὺς ὡς
ἐξουσίαν ἔχων, καὶ οὐχ ὡς οἱ γραμματεῖς. **23** Καὶ ἦν ἐν τῇ συν-
αγωγῇ αὐτῶν ἄνθρωπος ἐν πνεύματι ἀκαθάρτῳ, καὶ ἀνέκραξε
24 λέγων· Ἦα, τί ἡμῖν καὶ σοί, Ἰησοῦ Ναζαρηνέ; Ἦλθες ἀπο-
λέσαι ἡμᾶς; Οἶδά σε τίς εἶ, ὁ ἅγιος τοῦ Θεοῦ. **25** Καὶ ἐπετίμη-
σεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς λέγων· Φιμώθητι καὶ ἐξελθε ἐξ αὐτοῦ.
26 Καὶ σπαράξαν αὐτὸν τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον καὶ κράξαν
φωνῇ μεγάλη ἐξῆλθεν ἐξ αὐτοῦ. **27** Καὶ ἐθαμβήθησαν πάντες,
ὥστε συζητεῖν πρὸς ἑαυτοὺς λέγοντας· Τί ἐστι τοῦτο; Τίς ἡ δι-
δαχὴ ἡ καινὴ αὕτη; Ὅτι κατ' ἐξουσίαν καὶ τοῖς πνεύμασι τοῖς
ἀκαθάρτοις ἐπιτάσσει, καὶ ὑπακούουσιν αὐτῷ; **28** Καὶ ἐξῆλθεν
ἡ ἀκοὴ αὐτοῦ εὐθὺς εἰς ὅλην τὴν περίχωρον τῆς Γαλιλαίας.

Ἡ ἀρχὴ τοῦ κηρύγματος τοῦ Ἰησοῦ

14 Μετὰ δὲ τῆ φυλάκισι τοῦ Ἰωάννου ὁ Ἰησοῦς πῆγε εἰς τὴν Γαλιλαίαν καὶ κήρυττε τὸ χαρμόσυνο μῆνυμα γιὰ τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ **15** καὶ ἔλεγε· «Συμπληρώθηκε ὁ (ὠρισμένος) χρόνος καὶ ἔφθασεν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. Μετανοεῖτε καὶ πιστεύετε εἰς τὸ χαρμόσυνο μῆνυμα».

Ἡ κλῆσι τῶν πρώτων μαθητῶν

16 Ἐνῶ δὲ περιπατοῦσε κοντὰ εἰς τὴν λίμνην τῆς Γαλιλαίας, εἶδε τὸν Σί-
μωνα καὶ τὸν Ἀνδρέα, τὸν ἀδελφὸν τοῦ Σίμωνος, νὰ ρίχνουν τὰ δίκτυα
εἰς τὴν λίμνην, διότι ἦσαν ἀλιεῖς, **17** καὶ τοὺς εἶπε ὁ Ἰησοῦς· «Ἀκο-
λουθήστε με καὶ θὰ σᾶς κάνω νὰ γίνετε ἀλιεῖς ἀνθρώπων». **18** Ἀμέσως
δὲ ἄφησαν τὰ δίκτυά τους καὶ τὸν ἀκολούθησαν. **19** Ἀφοῦ δὲ προχώρη-
σε λίγο ἀπ' ἐκεῖ, εἶδε τὸν Ἰάκωβο, τὸν υἱὸν τοῦ Ζεβεδαίου, καὶ τὸν Ἰω-
άννην, τὸν ἀδελφὸν του, νὰ ἐτοιμάζουν καὶ αὐτοὶ μέσα εἰς τὸ πλοῖο τὰ δί-
κτυα, **20** καὶ ἀμέσως τοὺς κάλεσε. Ἄφησαν τότε τὸν πατέρα τους τὸ
Ζεβεδαῖο εἰς τὸ πλοῖο μετὰ τοὺς μισθωτοὺς καὶ τὸν ἀκολούθησαν.

Κήρυγμα καὶ θεραπεία δαιμονισμένου εἰς τὴν Καπερναοῦμ

21 Καὶ μπαίνουν εἰς τὴν Καπερναοῦμ, καὶ ἀμέσως τὸ Σάββατο μπῆκε
εἰς τὴν συναγωγὴν καὶ δίδασκε. **22** Καὶ (οἱ ἀκροαταὶ του) ἔμεναν κατά-
πληκτοι ἀπ' τὴν διδασκαλίαν του. Διότι τοὺς δίδασκε ὡς αὐθεντία, καὶ
ὄχι ὅπως οἱ γραμματεῖς. **23** Ἦταν δὲ εἰς τὴν συναγωγὴν τοὺς κάποιος
ἄνθρωπος μετὰ πνεῦμα ἀκάθαρτο (δαιμόνιο), καὶ κραύγασε **24** λέγοντας·
«Ἦα, τί κοινὸν ὑπάρχει ἀνάμεσα εἰς ἐμὲ καὶ εἰς σένα, Ἰησοῦ Ναζαρηνέ;
Ἦλθες νὰ μᾶς καταστρέψῃς; Σὲ γνωρίζω ποιὸς εἶσαι, ὁ ἐκλεγμένος
ἀπὸ τὸ Θεόν». **25** Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐπέπληξε καὶ διέταξεν αὐτὸν (τὸ πνεῦμα
τὸ ἀκάθαρτο) λέγοντας· «Πάψε νὰ μιλάς καὶ ἔβγα ἀπ' αὐτόν». **26** Τὸ
δὲ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτο, ἀφοῦ συνετάραξεν αὐτόν καὶ ἔβγαλε δυνατὴν
κραυγὴν, βγήκε ἀπ' αὐτόν. **27** Καὶ ὅλοι αἰσθάνθησαν κατάπληξι καὶ δέ-
ος, ὥστε νὰ συζητοῦν μετὰ τοὺς καὶ νὰ λέγουν· «Τί εἶναι αὐτὸ τὸ
πρᾶγμα; Τί εἶναι αὕτη ἡ νέα διδασκαλία; Πῶς ἐξουσιαστικὰ διατάσσει
καὶ τὰ πνεύματα τὰ ἀκάθαρτα, καὶ ὑπακούουν εἰς αὐτόν;». **28** Γρήγορα
δὲ ἡ φήμη του διαδόθηκε εἰς ὅλην τὴν περιοχὴν τῆς Γαλιλαίας.

29 Καὶ εὐθέως ἐκ τῆς συναγωγῆς ἐξεληθόντες ἦλθον εἰς τὴν οἰκίαν Σίμωνος καὶ Ἀνδρέου μετὰ Ἰακώβου καὶ Ἰωάννου. 30 Ἡ δὲ πενθερὰ Σίμωνος κατέκειτο πυρέσσουσα. Καὶ εὐθέως λέγουσιν αὐτῷ περὶ αὐτῆς. 31 Καὶ προσελθὼν ἤγειρεν αὐτὴν κρατήσας τῆς χειρὸς αὐτῆς, καὶ ἀφῆκεν αὐτὴν ὁ πυρετὸς εὐθέως, καὶ διηκόνει αὐτοῖς. 32 Ὀψίας δὲ γενομένης, ὅτε ἔδου ὁ ἥλιος, ἔφερον πρὸς αὐτὸν πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας καὶ τοὺς δαιμονιζομένους. 33 Καὶ ἦν ἡ πόλις ὅλη ἐπισυνηγμένη πρὸς τὴν θύραν. 34 Καὶ ἐθεράπευσε πολλοὺς κακῶς ἔχοντας ποικίλαις νόσοις, καὶ δαιμόνια πολλὰ ἐξέβαλε, καὶ οὐκ ἤφιε λαλεῖν τὰ δαιμόνια, ὅτι ἤδεισαν αὐτὸν Χριστὸν εἶναι.

35 Καὶ πρῶτὸν ἔννυχά τινος ἀναστὰς ἐξῆλθε καὶ ἀπῆλθεν εἰς ἔρημον τόπον, κακεῖ προσήυχετο. 36 Καὶ κατεδίωξαν αὐτὸν Σίμων καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ, 37 καὶ εὐρόντες αὐτὸν λέγουσιν αὐτῷ ὅτι πάντες σε ζητοῦσι. 38 Καὶ λέγει αὐτοῖς· Ἄγωμεν εἰς τὰς ἐχομένας κωμοπόλεις, ἵνα καὶ ἐκεῖ κηρύξω· εἰς τοῦτο γὰρ ἐξεληλυθα. 39 Καὶ ἦν κηρύσσων ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν εἰς ὅλην τὴν Γαλιλαίαν καὶ τὰ δαιμόνια ἐκβάλλων.

40 Καὶ ἔρχεται πρὸς αὐτὸν λεπρὸς παρακαλῶν αὐτὸν καὶ γονυπετῶν αὐτὸν καὶ λέγων αὐτῷ ὅτι ἐὰν θέλῃς, δύνασαι με καθαρίσαι. 41 Ὁ δὲ Ἰησοῦς σπλαγχνισθεὶς, ἐκτείνας τὴν χεῖρα ἤψατο αὐτοῦ καὶ λέγει αὐτῷ· Θέλω, καθαρίσθητι. 42 Καὶ εἰπόντος αὐτοῦ εὐθέως ἀπῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ ἡ λέπρα, καὶ ἐκαθαρίσθη. 43 Καὶ ἐμβριμησάμενος αὐτῷ εὐθέως ἐξέβαλεν αὐτὸν 44 καὶ λέγει αὐτῷ· Ὅρα μηδεὶς μηδὲν εἶπῃς, ἀλλ' ὑπάγε σεαυτὸν δεῖξον τῷ ἱερεῖ καὶ προσένεγκε περὶ τοῦ καθαρισμοῦ σου ὡς προσέταξε Μωυσῆς εἰς μαρτύριον αὐτοῖς. 45 Ὁ δὲ ἐξεληθὼν ἤρξατο κηρύσσειν πολλὰ καὶ διαφημίζειν τὸν λόγον, ὥστε μηκέτι αὐτὸν δύνασθαι φανερῶς εἰς πόλιν εἰσελθεῖν, ἀλλ' ἔξω ἐν ἐρήμοις τόποις ἦν· καὶ ἤρχοντο πρὸς αὐτὸν πανταχόθεν.

Θεραπεία τῆς πεθερᾶς τοῦ Σίμωνος (Πέτρου) καὶ ἄλλων ἀσθενῶν

29 Καὶ ἀμέσως βγήκαν ἀπ' τῆς συναγωγῆς καὶ πῆγαν στοῦ σπίτι τοῦ Σίμωνος καὶ τοῦ Ἀνδρέα μαζί με τὸν Ἰάκωβο καὶ τὸν Ἰωάννη. 30 Ἡ δὲ πεθερὰ τοῦ Σίμωνος ἦταν κατάκοιτη με πυρετό. Καὶ ἀμέσως τοῦ ὁμιλοῦν γι' αὐτή. 31 Καὶ ἀφοῦ πλησίασε, τὴν ἔπιασε ἀπὸ τὸ χέρι καὶ τὴ σήκωσε, καὶ ἀμέσως τὴν ἄφησε ὁ πυρετός, καὶ ἄρχισε νὰ τοὺς διακονῇ (νὰ τοὺς φροντίζῃ). 32 Ὅταν δὲ βράδυασε καὶ ἔδυσεν ὁ ἥλιος, ἔφεραν σ' αὐτὸν ὅλους τοὺς ἀρρώστους καὶ τοὺς δαιμονισμένους. 33 Καὶ ὅλοι οἱ κάτοικοι τῆς πόλεως μαζεύτηκαν ἔξω ἀπὸ τὴν πόρτα (τοῦ σπιτιοῦ τοῦ Σίμωνος Πέτρου). 34 Καὶ θεράπευσε πολλοὺς, ποὺ ἦταν ἀρρώστοι ἀπὸ πολλὰς ἀρρώστειες, καὶ ἔβγαλε πολλὰ δαιμόνια, καὶ δὲν ἄφηγε τὰ δαιμόνια νὰ ὁμιλοῦν, διότι ἤξεραν ὅτι αὐτὸς εἶναι ὁ Χριστός (ὁ Μεσσίας).

Προσευχή, κήρυγμα καὶ ἐκβολὲς δαιμονίων

35 Πολὺ δὲ πρῶτὸν, ὅταν ἀκόμη ἦταν νύκτα, σηκώθηκε καὶ βγήκε καὶ πῆγε σ' ἓνα ἐρημικὸ τόπο, καὶ ἐκεῖ προσευχόταν. 36 Ἄλλ' ὁ Σίμων καὶ ὅσοι ἦταν μαζί του ἔτρεξαν κατόπιν του γιὰ νὰ τὸν βροῦν. 37 Καὶ ὅταν τὸν βρῆκαν, τοῦ λέγουν: «Ὅλοι σὲ ζητοῦν». 38 Λέγει δὲ σ' αὐτούς: «Ἄς πᾶμε στὶς κοντινὲς κωμοπόλεις, γιὰ νὰ κηρύξω καὶ ἐκεῖ. Διότι αὐτὴ εἶναι ἡ ἀποστολή μου». 39 Κήρυττε λοιπὸν στὶς συναγωγὰς τους σ' ὅλη τὴ Γαλιλαία καὶ ἔβγαζε τὰ δαιμόνια.

Θεραπεία λεπροῦ καὶ συρροὴ πρὸς τὸν Ἰησοῦ στὴν ἔρημο

40 Ἔρχεται δὲ πρὸς αὐτὸν κάποιος λεπρὸς καὶ παρακαλεῖ αὐτὸν, γονατίζοντας ἐνώπιον αὐτοῦ καὶ λέγοντας σ' αὐτόν: «Ἐὰν θέλῃς, δύνασαι νὰ με καθαρίσῃς (ἀπ' τὴ λέπρα)». 41 Ὁ δὲ Ἰησοῦς σπλαγχνίσθη καὶ ἀπλωσε τὸ χέρι καὶ τὸν ἄγγιξε καὶ τοῦ λέγει: «Θέλω, καθαρίσσου (ἀπ' τὴ λέπρα)». 42 Καὶ ὅταν εἶπε, ἀμέσως ἔφυγε ἀπ' αὐτὸν ἡ λέπρα καὶ καθαρίσθη. 43 Καὶ με ἀυστηρὸ ὕφος ἀπευθυνόμενος σ' αὐτὸν τὸν ἔδιωξε ἀμέσως 44 καὶ τοῦ λέγει: «Πρόσεχε νὰ μὴ πῆς σὲ κανένα τίποτε, ἀλλὰ πῆγαινε καὶ δεῖξε τὸν ἑαυτὸ σου στὸν ἱερέα καὶ πρόσφερε γιὰ τὸν καθαρισμὸ σου (γιὰ τὴ θεραπεία σου) αὐτά, ποὺ διέταξε ὁ Μωυσῆς, γιὰ νὰ σοῦ δώσουν βεβαίωσι (γιὰ τὴ θεραπεία σου)». 45 Ἄλλ' ἐκεῖνος, ὅταν ἔφυγε, ἄρχισε νὰ διαλαλῇ πολλὰ καὶ νὰ διαδίδῃ τὸ γεγονός, ὥστε αὐτὸς (ὁ Ἰησοῦς) δὲν μπορούσε πλέον νὰ μπῆ σὲ πόλι φανερά, ἀλλ' ἔμενε ἔξω σὲ ἐρημικοὺς τόπους. Ἀλλὰ καὶ ἔτσι ἔρχονταν πρὸς αὐτὸν ἀπὸ παντοῦ.

2 Καὶ εἰσῆλθε πάλιν εἰς Καπερναοὺμ δι' ἡμερῶν καὶ ἠκούσθη ὅτι εἰς οἶκόν ἐστι. **2** Καὶ εὐθέως συνήχθησαν πολλοί, ὥστε μηκέτι χωρεῖν μηδὲ τὰ πρὸς τὴν θύραν· Καὶ ἐλάλει αὐτοῖς τὸν λόγον. **3** Καὶ ἔρχονται πρὸς αὐτὸν παραλυτικὸν φέροντες, αἰρόμενον ὑπὸ τεσσάρων. **4** Καὶ μὴ δυνάμενοι προσεγγίσει αὐτῷ διὰ τὸν ὄχλον, ἀπεστέγασαν τὴν στέγην ὅπου ἦν, καὶ ἐξορύξαντες χαλῶσι τὸν κράβαττον, ἐφ' ᾧ ὁ παραλυτικὸς κατέκειτο. **5** Ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν πίστιν αὐτῶν λέγει τῷ παραλυτικῷ· Τέκνον, ἀφέωνταί σοι αἱ ἁμαρτίαι σου. **6** Ἦσαν δὲ τινες τῶν γραμματέων ἐκεῖ καθήμενοι καὶ διαλογιζόμενοι ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν· **7** Τί οὗτος οὕτω λαλεῖ βλασφημίας; Τίς δύναται ἀφιέναι ἁμαρτίας εἰ μὴ εἷς, ὁ Θεός; **8** Καὶ εὐθέως ἐπιγνοὺς ὁ Ἰησοῦς τῷ πνεύματι αὐτοῦ ὅτι οὕτως αὐτοὶ διαλογιζονται ἐν ἑαυτοῖς, εἶπεν αὐτοῖς· Τί ταῦτα διαλογίζεσθε ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν; **9** Τί ἐστὶν εὐκοπώτερον, εἰπεῖν τῷ παραλυτικῷ, ἀφέωνταί σοι αἱ ἁμαρτίαι, ἢ εἰπεῖν, ἔγειρε καὶ ἄρον τὸν κράβαττόν σου καὶ περιπάτει; **10** Ἴνα δὲ εἰδῆτε ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἀφιέναι ἐπὶ τῆς γῆς ἁμαρτίας — λέγει τῷ παραλυτικῷ· **11** Σοὶ λέγω· Ἐγειρε καὶ ἄρον τὸν κράβαττόν σου καὶ ὑπάγε εἰς τὸν οἶκόν σου. **12** Καὶ ἠγέρθη εὐθέως, καὶ ἄρας τὸν κράβαττον ἐξῆλθεν ἐναντίον πάντων, ὥστε ἐξίστασθαι πάντας καὶ δοξάζειν τὸν Θεὸν λέγοντας ὅτι οὐδέποτε οὕτως εἶδομεν.

13 Καὶ ἐξῆλθε πάλιν παρὰ τὴν θάλασσαν. Καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἤρχετο πρὸς αὐτόν, καὶ ἐδίδασκεν αὐτούς. **14** Καὶ παράγων εἶδε Λευῖν τὸν τοῦ Ἀλφαίου καθήμενον ἐπὶ τὸ τελώνιον, καὶ λέγει αὐτῷ· Ἀκολούθει μοι. Καὶ ἀναστὰς ἠκολούθησεν αὐτῷ. **15** Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ κατακεῖσθαι αὐτὸν ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ, καὶ πολλοὶ τελῶναι καὶ ἁμαρτωλοὶ συνανέκειντο τῷ Ἰησοῦ καὶ τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· ἦσαν γὰρ πολλοί, καὶ ἠκολούθησαν αὐτῷ. **16** Καὶ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι ἰδόντες αὐτὸν ἐσθίοντα μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν ἔλεγον τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· Τί ὅτι μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν ἐσθίει καὶ πίνει; **17** Καὶ ἀκούσας ὁ Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς· Οὐ χρεῖαν ἔχου-

Ἐφεσι ἁμαρτιῶν καὶ θεραπεία παραλυτικοῦ

2 Μπῆχε δὲ πάλι στὴν Καπερναοὺμ ἔπειτα ἀπὸ μερικὲς ἡμέρες, καὶ ἀκούστηκε ὅτι βρῖσκεται σὲ κάποιον σπίτι. **2** Καὶ ἀμέσως μαζεύτηκαν πολλοί, ὥστε νὰ μὴ τοὺς χωράη πλέον οὔτε ὁ χῶρος ἔξω ἀπὸ τὴν πόρτα. Καὶ κήρυττε σ' αὐτούς τὸ λόγο. **3** Καὶ ἔρχονται πρὸς αὐτὸν φέροντας ἕνα παραλυτικό, πὺ τὸν βάσταζαν τέσσερες. **4** Καὶ ἐπειδὴ δὲν μπορούσαν νὰ φθάσουν σ' αὐτὸν λόγῳ τοῦ πλήθους τοῦ λαοῦ, ἔβγαλαν τὴ στέγη πάνω ἀπὸ τὸ μέρος πὺ βρισκόταν, καί, ἀφοῦ ἔτσι ἔκαναν ἄνοιγμα, κατέβασαν τὸ κρεββάτι, πάνω στὸ ὅποιο ἦταν κατάκοιτος ὁ παραλυτικός. **5** Βλέποντας δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν πίστι τους λέγει στὸν παραλυτικό· «Παιδί μου, σοῦ ἔχουν συγχωρηθῆ οἱ ἁμαρτίες σου». **6** Κάθονταν δὲ ἐκεῖ μερικοὶ ἀπὸ τοὺς γραμματεῖς καὶ σκέπτονταν μέσα τους· **7** «Γιατί αὐτὸς ὁμιλεῖ ἔτσι καὶ ἐκστομίζει βλασφημίες; Ποιὸς δύναται νὰ συγχωρῇ ἁμαρτίες, παρὰ ἕνας, ὁ Θεός;». **8** Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀμέσως γνώρισε μὲ ἐσωτερικὴ ὑπερφυσικὴ πληροφορία ὅτι σκέπτονται μέσα τους ἔτσι, καὶ τοὺς εἶπε· «Γιατί σκέπτεσθε μέσα σας αὐτά; **9** Τί εἶναι εὐκολώτερο, νὰ εἰπῶ στὸν παραλυτικό, “Ἐχουν συγχωρηθῆ οἱ ἁμαρτίες σου”, ἢ νὰ εἰπῶ, “Σήκω καὶ πάρε τὸ κρεββάτι σου καὶ βιάδιζε”; **10** Γιὰ νὰ μάθετε δέ, ὅτι ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔχει ἐξουσία νὰ συγχωρῇ ἁμαρτίες ἐπάνω στὴ γῆ», — λέγει στὸν παραλυτικό· **11** «Σὲ σένα ἀπευθύνομαι· Σήκω καὶ πάρε τὸ κρεββάτι σου καὶ πήγαινε στὸ σπίτι σου». **12** Καὶ σηκώθηκε ἀμέσως καὶ πῆρε τὸ κρεββάτι καὶ ἀναχώρησε μπροστὰ στὰ μάτια ὄλων, ὥστε νὰ ἐκπλήσσωνται ὄλοι καὶ νὰ δοξάζουν τὸ Θεὸ λέγοντας· «Ποτὲ δὲν εἶδαμε τέτοια φαινόμενα».

Ἡ κλῆσι τοῦ Λευῖ (τοῦ Ματθαίου)

13 Μετὰ βγῆκε καὶ πῆγε πάλι κοντὰ στὴ λίμνη. Καὶ ὄλο τὸ πλῆθος τοῦ λαοῦ ἐρχόταν πρὸς αὐτόν, καὶ τοὺς δίδασκε. **14** Ἐπειτα, ἀναχωρώντας καὶ προχωρώντας ἀπ' ἐκεῖ, εἶδε τὸ Λευῖ, τὸν υἱὸ τοῦ Ἀλφαίου, νὰ κάθεται στὸ τελωνεῖο, καὶ τοῦ λέγει· «Ἀκολούθα με». Καὶ σηκώθηκε καὶ τὸν ἀκολούθησε. **15** Μετά, ὅταν καθόταν στὸ τραπέζι στὸ σπίτι του, μαζὶ μὲ τὸν Ἰησοῦ καὶ τοὺς μαθητάς του κάθονταν στὸ τραπέζι καὶ πολλοὶ τελῶνες καὶ ἁμαρτωλοὶ. Διότι ἦταν πολλοὶ ἐκεῖνοι, πὺ τὸν ἀκολούθησαν. **16** Οἱ δὲ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι, ὅταν τὸν εἶδαν νὰ τρώγῃ μαζὶ μὲ τοὺς τελῶνες καὶ ἁμαρτωλοὺς, ἔλεγον στοὺς μαθητάς του· «Γιατί τρώγῃ καὶ πίνει μαζὶ μὲ τοὺς τελῶνες καὶ ἁμαρτωλοὺς;». **17** Ὅταν δὲ ἄκουσε ὁ Ἰησοῦς, τοὺς λέγει· «Δὲν

σιν οἱ ἰσχύοντες ἰατροῦ, ἀλλ' οἱ κακῶς ἔχοντες. Οὐκ ἤλθον καλέσαι δικαίους, ἀλλὰ ἁμαρτωλοὺς εἰς μετάνοιαν.

18 Καὶ ἦσαν οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου καὶ οἱ τῶν Φαρισαίων νηστεύοντες. Καὶ ἔρχονται καὶ λέγουσιν αὐτῷ· Διατί οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου καὶ οἱ τῶν Φαρισαίων νηστεύουσιν, οἱ δὲ σοὶ μαθηταὶ οὐ νηστεύουσιν; **19** Καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Μὴ δύνανται οἱ υἱοὶ τοῦ νυμφῶνος, ἐν ᾧ ὁ Νυμφίος μετ' αὐτῶν ἐστι, νηστεύειν; Ὅσον χρόνον μεθ' ἐαυτῶν ἔχουσι τὸν Νυμφίον, οὐ δύνανται νηστεύειν. **20** Ἐλεύσονται δὲ ἡμέραι ὅταν ἀπαρθῇ ἀπ' αὐτῶν ὁ Νυμφίος, καὶ τότε νηστεύουσιν ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις. **21** Οὐδεὶς ἐπίβλημα ῥάκους ἀγνάφου ἐπιρράπτει ἐπὶ ἱματίῳ παλαιῷ· εἰ δὲ μήγε, αἶρει τὸ πλήρωμα αὐτοῦ τὸ καινὸν τοῦ παλαιοῦ, καὶ χειρὸν σχίσμα γίνεται. **22** Καὶ οὐδεὶς βάλλει οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς παλαιούς· εἰ δὲ μή, ῥήσσει ὁ οἶνος ὁ νέος τοὺς ἀσκοὺς, καὶ ὁ οἶνος ἐκχεῖται καὶ οἱ ἀσκοὶ ἀπολοῦνται· ἀλλὰ οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς καινοὺς βλητέον.

23 Καὶ ἐγένετο παραπορεύεσθαι αὐτὸν ἐν τοῖς σάββασιν διὰ τῶν σπορίμων, καὶ ἤρξαντο οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ὁδὸν ποιεῖν τίλλοντες τοὺς στάχνας. **24** Καὶ οἱ Φαρισαῖοι ἔλεγον αὐτῷ· Ἴδε τί ποιοῦσιν ἐν τοῖς σάββασιν, ὃ οὐκ ἔξεστι. **25** Καὶ αὐτὸς ἔλεγεν αὐτοῖς· Οὐδέποτε ἀνέγνωτε τί ἐποίησε Δαυὶδ ὅτε χρεῖαν ἔσχε καὶ ἐπεινάσεν αὐτὸς καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ; **26** Πῶς εἰσηλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ ἐπὶ Ἀβιάθαρ ἀρχιερέως καὶ τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως ἔφαγεν, οὓς οὐκ ἔξεστι φαγεῖν εἰ μὴ τοῖς ἱερεῦσι, καὶ ἔδωκε καὶ τοῖς σὺν αὐτῷ οὔσι; **27** Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· Τὸ

χρειάζονται οἱ ὑγιεῖς ἰατρό, ἀλλ' οἱ ἀσθενεῖς. Δὲν ἤλθα νὰ καλέσω ἀγίους, ἀλλ' ἁμαρτωλοὺς σὲ μετάνοια».

Ἐξ ἀφορμῆς ἐρωτήματος γιὰ τὴ νηστεία

18 Ὅταν δὲ οἱ μαθηταὶ τοῦ Ἰωάννου καὶ τῶν Φαρισαίων νηστεύουν, τότε ἤλθαν μερικοὶ καὶ τοῦ εἶπαν· «Γιατί οἱ μαθηταὶ τοῦ Ἰωάννου καὶ οἱ μαθηταὶ τῶν Φαρισαίων νηστεύουν, ἐνῶ οἱ δικοὶ σου μαθηταὶ δὲν νηστεύουν;» **19** Τοὺς εἶπε δὲ ὁ Ἰησοῦς· «Μήπως εἶναι δυνατόν οἱ ἄνθρωποι τοῦ γάμου νὰ νηστεύουν ὅσο χρόνο ὁ Νυμφίος εἶναι μαζί τους; Ὅσο χρόνο ἔχουν τὸ Νυμφίο μαζί τους, δὲν εἶναι δυνατόν νὰ νηστεύουν. **20** Θὰ ἔλθουν ὅμως ἡμέρες, πὺ θ' ἀποσπασθῇ ἀπ' αὐτοὺς καὶ θὰ θανατωθῇ ὁ Νυμφίος, ὅποτε θὰ νηστεύσουν ἐκεῖνες τὶς ἡμέρες. **21** Κανεὶς ἐπάνω σὲ παλαιὸ ἔνδυμα δὲν ράβει ὡς μπάλωμα καινούργιο τεμάχιο ὑφάσματος. Ἀλλιῶς, τὸ συμπλήρωμά του τὸ καινούργιο (τὸ μπάλωμα δηλαδή) τραβάει καὶ ἀποσπᾶ ἀπὸ τὸ παλαιὸ ἔνδυμα καὶ ἔτσι γίνεται χειρότερο σχίσμα (Ὁ Ἰουδαϊσμός καὶ ὁ Χριστιανισμός δὲν συμπίπτουν καὶ δὲν συμβιβάζονται, διότι ὁ πρῶτος πάλιωσε, ὅπως ἓνα ἔνδυμα, καὶ ὁ δεύτερος εἶναι καινούργιος). **22** Ἐπίσης, κανεὶς δὲν βάζει καινούργιο κρασί σὲ παλαιὰ ἀσκιά. Ἀλλιῶς, τὸ κρασί τὸ καινούργιο σπάζει τὰ ἀσκιά καὶ ἔτσι τὸ κρασί χύνεται ἔξω, καὶ τὰ ἀσκιά καταστρέφονται. Λοιπὸν νέο κρασί πρέπει νὰ μπαίνει σὲ καινούργια ἀσκιά» (Ὅσοι παραμένουν προσκολλημένοι στὸν Ἰουδαϊσμό εἶναι παλαιὰ ἀσκιά, πὺ δὲν δύνανται νὰ βαστάσουν τὸ νέο κρασί, τὸ Χριστιανισμό. Ὁ Χριστιανισμός ἀπαιτεῖ νέα ἀσκιά, ἀνθρώπους ἐλευθερωμένους ἀπὸ τὸν Ἰουδαϊσμό).

Τὸ Σάββατο γιὰ τὸν ἄνθρωπο, ὅχι ὁ ἄνθρωπος γιὰ τὸ Σάββατο

23 Συνέβη δὲ τὸ Σάββατο νὰ περνᾷ ὁ Ἰησοῦς μέσα ἀπὸ τὰ σπαρτά. Καὶ ἄρχισαν οἱ μαθηταὶ του, καθὼς βάδιζαν, νὰ μαδοῦν (νὰ κόβουν) τὰ στάχνα. **24** Οἱ δὲ Φαρισαῖοι τοῦ ἔλεγον· «Κοίταξε τί κάνουν τὸ Σάββατο, κάτι πὺ δὲν ἐπιτρέπεται». **25** Ἄλλ' αὐτὸς τοὺς εἶπε· «Δὲν διαβάσατε ποτὲ τί ἔκανε ὁ Δαβὶδ, ὅταν εἶχε ἀνάγκη διότι πείνασε αὐτὸς καὶ οἱ σύντροφοί του; **26** Ὅτι μπῆκε δηλαδή στὸν οἶκο τοῦ Θεοῦ, ὅταν ἀρχιερεὺς ἦταν ὁ Ἀβιάθαρ, καὶ ἔφαγε τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως, τοὺς ὁποίους δὲν ἐπιτρέπεται παρὰ μόνον στοὺς ἱερεῖς νὰ φάγουν, καὶ ἔδωσε καὶ στοὺς συντρόφους του;». **27** Ἐπίσης τοὺς εἶπε:

Σάββατον διὰ τὸν ἄνθρωπον ἐγένετο, οὐχ ὁ ἄνθρωπος διὰ τὸ Σάββατον· **28** ὥστε κύριός ἐστιν ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ Σαββάτου.

3 Καὶ εἰσῆλθε πάλιν εἰς τὴν συναγωγὴν. Καὶ ἦν ἐκεῖ ἄνθρωπος ἐξηραμμένην ἔχων τὴν χεῖρα. **2** Καὶ παρετήρουν αὐτὸν εἰ τοῖς σάββασιν θεραπεύσει αὐτόν, ἵνα κατηγορήσωσιν αὐτοῦ. **3** Καὶ λέγει τῷ ἀνθρώπῳ τῷ ἐξηραμμένην ἔχοντι τὴν χεῖρα· Ἔγειρε εἰς τὸ μέσον. **4** Καὶ λέγει αὐτοῖς· Ἐξεστὶ τοῖς σάββασιν ἀγαθοποιῆσαι ἢ κακοποιῆσαι; Ψυχὴν σῶσαι ἢ ἀποκτεῖναι; Οἱ δὲ ἐσιώπων. **5** Καὶ περιβλεψάμενος αὐτούς μετ' ὀργῆς, συλλυπούμενος ἐπὶ τῇ πωρώσει τῆς καρδίας αὐτῶν, λέγει τῷ ἀνθρώπῳ· Ἐκτεινον τὴν χεῖρά σου. Καὶ ἐξέτεινε, καὶ ἀποκατεστάθη ἡ χεὶρ αὐτοῦ ὑγιῆς ὡς ἡ ἄλλη. **6** Καὶ ἐξελθόντες οἱ Φαρισαῖοι εὐθέως μετὰ τῶν Ἡρωδιανῶν συμβούλιον ἐποιοῦν κατ' αὐτοῦ, ὅπως αὐτὸν ἀπολέσωσι.

7 Καὶ ὁ Ἰησοῦς ἀνεχώρησε μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ πρὸς τὴν θάλασσαν. Καὶ πολὺ πλῆθος ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἠκολούθησαν αὐτῷ. **8** Καὶ ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας καὶ ἀπὸ Ἱεροσολύμων καὶ ἀπὸ τῆς Ἰδουμαίας καὶ πέραν τοῦ Ἰορδάνου καὶ οἱ περὶ Τύρον καὶ Σιδῶνα, πλῆθος πολὺ, ἀκούσαντες ὅσα ἐποίει, ἦλθον πρὸς αὐτόν. **9** Καὶ εἶπε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ἵνα πλοιάριον προσκαρτερῇ αὐτῷ διὰ τὸν ὄχλον, ἵνα μὴ θλίβωσιν αὐτόν. **10** Πολλοὺς γὰρ ἐθεράπευσε ὥστε ἐπιπίπτειν αὐτῷ ἵνα αὐτοῦ ἄψωνται ὅσοι εἶχον μᾶστιγας. **11** Καὶ τὰ πνεύματα τὰ ἀκάθαρτα, ὅταν αὐτὸν ἐθεώρουν, προσέπιπτον αὐτῷ καὶ ἔκραζον λέγοντα ὅτι σὺ εἶ ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ. **12** Καὶ πολλὰ ἐπετίμα αὐτοῖς ἵνα μὴ φανερόν αὐτὸν ποιήσωσι.

13 Καὶ ἀναβαίνει εἰς τὸ ὄρος, καὶ προσκαλεῖται οὓς ἠθέλει αὐτός, καὶ ἀπῆλθον πρὸς αὐτόν. **14** Καὶ ἐποίησε δώδεκα, ἵνα ὦσι μετ' αὐτοῦ καὶ ἵνα ἀποστέλλῃ αὐτούς κηρύσσειν **15** καὶ ἔχειν ἐξουσίαν θεραπεύειν τὰς νόσους καὶ ἐκβάλλειν τὰ δαι-

«Τὸ Σάββατο ἐγένετο γιὰ τὸν ἄνθρωπο, ὄχι ὁ ἄνθρωπος γιὰ τὸ Σάββατο. **28** Ὁ δὲ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου εἶναι κύριος καὶ τοῦ Σαββάτου».

Θεραπεία κατὰ τὸ Σάββατο

3 Μπῆκε δὲ πάλιν στὴ συναγωγῇ. Ἦταν δὲ ἐκεῖ κάποιος ἄνθρωπος, ποὺ εἶχε παράλυτο τὸ χέρι. **2** Καὶ τὸν παρατηροῦσαν νὰ ἰδοῦν ἂν θὰ τὸν θεραπεύσει τὸ Σάββατο γιὰ νὰ τὸν κατηγορήσουν. **3** Λέγει δὲ στὸν ἄνθρωπο, ποὺ εἶχε παράλυτο τὸ χέρι: «Σήκω καὶ στάσου ἐδῶ μπροστά». **4** Ἐπειτα λέγει σ' αὐτούς: «Τί ἐπιτρέπεται τὸ Σάββατο, νὰ κάνη κανεὶς καλὸ ἢ νὰ κάνη κακό; Νὰ σώσει ἄνθρωπο ἢ νὰ σκοτώσει;». Ἄλλ' αὐτοὶ σιωποῦσαν. **5** Τότε, ἀφοῦ περιέφερε τὸ βλέμμα τοῦ σ' αὐτούς μὲ ὀργή, ἐντόνως ἀγανακτώντας γιὰ τὴν πώρωσι τῆς καρδιάς τους, λέγει στὸν ἄνθρωπο: «Ἄπλωσε τὸ χέρι σου». Καὶ ἄπλωσε καὶ ἀποκαταστάθηκε τὸ χέρι τοῦ ὑγιές, ὅπως τὸ ἄλλο. **6** Βγῆκαν δὲ οἱ Φαρισαῖοι καὶ ἀμέσως μαζί με τοὺς Ἡρωδιανούς ἔκαναν συμβούλιο ἐναντίον του, γιὰ νὰ τὸν ἐξοντώσουν.

Συρροὴ πρὸς τὸν Ἰησοῦ, συνωστισμός, θεραπείες ἀσθενῶν

7 Ὁ δὲ Ἰησοῦς μαζί με τοὺς μαθητάς του ἀναχώρησε κατευθυνόμενος πρὸς τὴ λίμνη. Καὶ τὸν ἀκολούθησε μεγάλο πλῆθος ἀπὸ τὴ Γαλιλαία. **8** Ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὴν Ἰουδαία καὶ ἀπὸ τὰ Ἱεροσόλυμα καὶ ἀπὸ τὴν Ἰδουμαία καὶ ἀπὸ τὴν περιοχὴ πέρα ἀπὸ τὸν Ἰορδάνη καὶ ἀπὸ τὴν περιοχὴ τῆς Τύρου καὶ τῆς Σιδῶνος πλῆθος μεγάλο, ὅταν ἄκουσαν ὅσα ἔκανε, ἦλθαν πρὸς αὐτόν. **9** Εἶπε τότε στοὺς μαθητάς του νὰ παραμένῃ ἐκεῖ ἓνα πλοιάριο γι' αὐτόν, λόγῳ τοῦ πλήθους (γιὰ νὰ μπῆ σ' αὐτό), γιὰ νὰ μὴ τὸν συνθλίβουν. **10** Διότι θεράπευσε πολλοὺς, ὥστε νὰ πέφτουν ἐπάνω του ὅσοι μαστίζονταν ἀπὸ ἀσθένειες γιὰ νὰ τὸν ἀγγίξουν. **11** Καὶ τὰ πνεύματα τὰ ἀκάθαρτα, ὅταν τὸν ἔβλεπαν, ἔπεφταν μπροστά του καὶ κραύγαζαν λέγοντας: «Σὺ εἶσαι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ». **12** Ἀλλὰ μετὰ πολλὴ αὐστηρότητα τὰ διέταξε νὰ μὴ φανερώσουν ποιὸς εἶναι.

Ἐκλογή, ἐξουσία καὶ ὀνόματα τῶν δώδεκα ἀποστόλων

13 Ἀναβαίνει δὲ στὸ ὄρος καὶ προσκαλεῖ ἐκείνους, ποὺ αὐτὸς ἠθέλε, καὶ ἦλθαν πρὸς αὐτόν. **14** Καὶ ἐξέλεξε δώδεκα, γιὰ νὰ εἶναι μαζί του καὶ γιὰ νὰ τοὺς στέλνῃ νὰ κηρύττουν, **15** καὶ νὰ ἔχουν ἐξουσίαν νὰ θεραπεύουν τὶς ἀσθένειες καὶ νὰ βγάζουν τὰ δαιμόνια. **16** Ἐξέλεξε τὸ Σί-

μόνια. **16** Καὶ ἐπέθηκεν ὄνομα τῷ Σίμωνι Πέτρον, **17** καὶ Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ζεβεδαίου καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν τοῦ Ἰακώβου καὶ ἐπέθηκεν αὐτοῖς ὀνόματα Βοανεργές, ὃ ἐστὶν υἱὸς Βροντῆς· **18** καὶ Ἀνδρέαν καὶ Φίλιππον καὶ Βαρθολομαῖον καὶ Ματθαῖον καὶ Θωμᾶν καὶ Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ἀλφαίου καὶ Θαδδαῖον καὶ Σίμωνα τὸν Κανανίτην **19** καὶ Ἰούδαν Ἰσκαριώτην, ὃς καὶ παρέδωκεν αὐτόν.

20 Καὶ ἔρχονται εἰς οἶκον. Καὶ συνέρχεται πάλιν ὄχλος, ὥστε μὴ δύνασθαι αὐτοὺς μηδὲ ἄρτον φαγεῖν. **21** Καὶ ἀκούσαντες οἱ παρ' αὐτοῦ ἐξῆλθον κρατῆσαι αὐτόν· ἔλεγον γὰρ ὅτι ἐξέστη.

22 Καὶ οἱ γραμματεῖς οἱ ἀπὸ Ἱεροσολύμων καταβάντες ἔλεγον ὅτι Βεελζεβούλ ἔχει, καὶ ὅτι ἐν τῷ ἄρχοντι τῶν δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια. **23** Καὶ προσκαλεσάμενος αὐτοὺς ἐν παραβολαῖς ἔλεγεν αὐτοῖς· Πῶς δύναται Σατανᾶς Σατανᾶν ἐκβάλλειν; **24** Καὶ ἐὰν βασιλεία ἐφ' ἑαυτὴν μερισθῆ, οὐ δύναται σταθῆναι ἢ βασιλεία ἐκείνη· **25** καὶ ἐὰν οἰκία ἐφ' ἑαυτὴν μερισθῆ, οὐ δύναται σταθῆναι ἢ οἰκία ἐκείνη· **26** καὶ εἰ ὁ Σατανᾶς ἀνέστη ἐφ' ἑαυτόν καὶ μεμέρισται, οὐ δύναται σταθῆναι, ἀλλὰ τέλος ἔχει. **27** Οὐδεὶς δύναται τὰ σκεύη τοῦ ἰσχυροῦ εἰσελθὼν εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ διαρπάσαι, ἐὰν μὴ πρῶτον τὸν ἰσχυρὸν δῆσῃ, καὶ τότε τὴν οἰκίαν αὐτοῦ διαρπάσει.

28 Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι πάντα ἀφεθήσεται τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων τὰ ἁμαρτήματα καὶ αἱ βλασφημίαι ὅσας ἐὰν βλασφημήσωσιν· **29** ὃς δ' ἂν βλασφημήσῃ εἰς τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, οὐκ ἔχει ἄφεσιν εἰς τὸν αἰῶνα, ἀλλ' ἔνοχος ἐστὶν αἰωνίου κρίσεως· **30** ὅτι ἔλεγον· Πνεῦμα ἀκάθαρτον ἔχει.

μωνα καὶ τὸν ἐπωνόμασε Πέτρο· **17** καὶ τὸν Ἰάκωβο, τὸν υἱὸ τοῦ Ζεβεδαίου, καὶ τὸν Ἰωάννη, τὸν ἀδελφὸ τοῦ Ἰακώβου, καὶ τοὺς ἐπωνόμασε Βοανεργές, πού σημαίνει υἱοὶ τῆς Βροντῆς· **18** καὶ τὸν Ἀνδρέα καὶ τὸ Φίλιππο καὶ τὸ Βαρθολομαῖο καὶ τὸ Ματθαῖο καὶ τὸ Θωμᾶ καὶ τὸν Ἰάκωβο, τὸν υἱὸ τοῦ Ἀλφαίου, καὶ τὸ Θαδδαῖο καὶ τὸ Σίμωνα τὸν Κανανίτη **19** καὶ τὸν Ἰούδα τὸν Ἰσκαριώτη, ὁ ὁποῖος καὶ τὸν πρόδωσε.

«Ἐλεγον γὰρ ὅτι ἐξέστη (τρελλάθηκε)»!

20 Καὶ ἔρχονται σὲ κάποιον σπίτι. Καὶ συρρέει πάλι λαὸς πολὺς, ὥστε νὰ μὴ μποροῦν οὔτε νὰ φάγουν. **21** Καὶ ὅταν ἄκουσαν οἱ δικοὶ του, βγῆκαν γιὰ νὰ πᾶνε νὰ τὸν πάρουν καὶ νὰ τὸν περιορίσουν. Ἐλεγον δέ, ὅτι ἔχασε τὰ λογικά του.

«Ἐλεγον ὅτι Βεελζεβούλ ἔχει...»! Ἀπάντησι τοῦ Ἰησοῦ

22 Καὶ οἱ γραμματεῖς, πού κατέβηκαν ἀπὸ τὰ Ἱεροσόλυμα, ἔλεγον, ὅτι ἔχει μέσα του τὸν Βεελζεβούλ, καὶ ὅτι μὲ τὴ δύναμι τοῦ ἄρχοντος τῶν δαιμονίων βγάζει τὰ δαιμόνια. **23** Τότε τοὺς προσκάλεσε καὶ τοὺς ἔλεγε μὲ παραβολικοὺς λόγους (μὲ ἀνάλογα παραδείγματα): «Πῶς δύναται ὁ Σατανᾶς νὰ βγάξῃ τὸ Σατανᾶ; **24** Ἄν δὲ ἓνα βασίλειο χωρισθῆ σὲ ἀντιμαχόμενα μέρη, δὲν δύναται τὸ βασίλειο ἐκεῖνο νὰ σταθῆ. **25** Ἐπίσης, ἂν μία οἰκογένεια χωρισθῆ σ' ἀντιμαχόμενα μέρη, δὲν δύναται ἢ οἰκογένεια ἐκείνη νὰ σταθῆ. **26** Καὶ ὁ Σατανᾶς, ἂν ξεσηκώθηκε ἐναντίον τοῦ ἑαυτοῦ του καὶ διχάσθηκε, δὲν δύναται νὰ σταθῆ, ἀλλ' ἢ ἐξουσία του τελείωσε. **27** Κανεὶς δὲν δύναται νὰ μπῆ στὸ σπίτι τοῦ ἰσχυροῦ καὶ νὰ ἀρπάξῃ τὰ πράγματά του, ἐὰν πρῶτα δὲν δέσῃ τὸν ἰσχυρό. Μόνο τότε θὰ λεηλατήσῃ τὸ σπίτι του».

Ἡ βλασφημία κατὰ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος

28 «Ἀληθινὰ σᾶς λέγω, ὅτι ὅλα τὰ ἁμαρτήματα θὰ συγχωρηθοῦν στοὺς ἀνθρώπους, καὶ ὅλες οἱ ἀσέβειές τους. **29** Ἄλλ' ὅποιος θ' ἀσεβήσῃ στὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιο, δὲν θὰ ἔχῃ συγχώρησι ποτέ, ἀλλ' εἶναι ἔνοχος γιὰ αἰώνια τιμωρία». **30** Εἶπε αὐτὰ διότι ἔλεγον: «Ἐχει πνεῦμα ἀκάθαρτο» (Βλασφημία, ἧτοι προσβολή, ἀσέβεια, κατὰ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος εἶναι τοῦτο· τὸ νὰ βλέπῃ κανεὶς ὀλοφάνερη ἐκδήλωσι τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, τῆς Θεότητος, διὰ θαύματος, ὅπως εἶναι ἢ ἐκβολὴ δαιμονίου, καὶ ὅμως νὰ μὴ πιστεῦῃ, ἀλλὰ νὰ διαστρέφῃ τὴν ἔννοια τοῦ θαύματος. Τοῦτο σημαίνει πῶρωςι καὶ διαστροφή τῆς συνειδήσεως καὶ ἀμετανοησία, γι' αὐτὸ καὶ οὐδέποτε συγχωρεῖται).

31 Ἔρχονται οὖν ἡ μήτηρ αὐτοῦ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, καὶ ἔξω ἐστῶτες ἀπέστειλαν πρὸς αὐτὸν φωνοῦντες αὐτόν. **32** Καὶ ἐκάθητο περὶ αὐτὸν ὄχλος· εἶπον δὲ αὐτῷ· Ἴδου ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου ἔξω ζητοῦσί σε. **33** Καὶ ἀπεκρίθη αὐτοῖς λέγων· Τίς ἐστὶν ἡ μήτηρ μου ἢ οἱ ἀδελφοί μου; **34** Καὶ περιβλεψάμενος κύκλῳ τοὺς περὶ αὐτὸν καθημένους λέγει· Ἴδε ἡ μήτηρ μου καὶ οἱ ἀδελφοί μου· **35** ὃς γὰρ ἂν ποιήσῃ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, οὗτος ἀδελφός μου καὶ ἀδελφή μου καὶ μήτηρ ἐστί.

4 Καὶ πάλιν ἤρξατο διδάσκειν παρὰ τὴν θάλασσαν. Καὶ συνήχθη πρὸς αὐτὸν ὄχλος πολὺς, ὥστε αὐτὸν ἐμβάντα εἰς τὸ πλοῖον καθῆσθαι ἐν τῇ θαλάσῃ. Καὶ πᾶς ὁ ὄχλος πρὸς τὴν θάλασσαν ἐπὶ τῆς γῆς ἦσαν. **2** Καὶ ἐδίδασκεν αὐτοὺς ἐν παραβολαῖς πολλά, καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ἐν τῇ διδαχῇ αὐτοῦ·

3 Ἀκούετε! Ἴδου ἐξῆλθεν ὁ σπείρων τοῦ σπείρειν. **4** Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ σπείρειν ὃ μὲν ἔπεσεν ἐπὶ τὴν ὁδόν, καὶ ἦλθον τὰ πετεινὰ καὶ κατέφαγεν αὐτό. **5** Καὶ ἄλλο ἔπεσεν ἐπὶ τὸ πετρῶδες, ὅπου οὐκ εἶχε γῆν πολλήν, καὶ εὐθέως ἐξανέτειλε διὰ τὸ μὴ ἔχειν βάθος γῆς, **6** ἡλίου δὲ ἀνατείλαντος ἐκαυματίσθη, καὶ διὰ τὸ μὴ ἔχειν ρίζαν ἐξηράνθη· **7** καὶ ἄλλο ἔπεσεν εἰς τὰς ἀκάνθας, καὶ ἀνέβησαν αὐτὰς ἀκανθαὶ καὶ συνέπνιξαν αὐτό, καὶ καρπὸν οὐκ ἔδωκε· **8** καὶ ἄλλο ἔπεσεν εἰς τὴν γῆν τὴν καλήν καὶ ἐδίδου καρπὸν ἀναβαίνοντα καὶ αὐξάνοντα, καὶ ἔφερεν ἐν τριάκοντα καὶ ἐν ἐξήκοντα καὶ ἐν ἑκατόν. **9** Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· Ὁ ἔχων ὦτα ἀκούειν, ἀκουέτω.

10 Ὅτε δὲ ἐγένετο κατὰ μόνους, ἠρώτησαν αὐτὸν οἱ περὶ αὐτὸν σὺν τοῖς δώδεκα τὴν παραβολήν. **11** Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· Ὑμῖν δέδοται γινῶναι τὰ μυστήρια τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ ἐκείνοις δὲ τοῖς ἔξω ἐν παραβολαῖς τὰ πάντα γίνεται, **12** ἵνα βλέποντες βλέπωσι καὶ μὴ ἴδωσι, καὶ ἀκούοντες ἀκούωσι καὶ

Ἡ πνευματικὴ συγγένεια ἀνώτερη τῆς σαρκικῆς

31 Ἐφθασαν λοιπὸν ἡ μητέρα του καὶ οἱ ἀδελφοί του καὶ σταμάτησαν ἔξω ἀπὸ τὸ σπίτι καὶ ἔστειλαν καὶ τὸν φώναξαν. **32** Καθόταν δὲ γύρω του πλῆθος. Καὶ τοῦ εἶπαν· «Ἴδου ἡ μητέρα σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου ἔξω σὲ ζητοῦν». **33** Ἀλλὰ τοὺς ἀποκρίθηκε λέγοντας· «Ποιά εἶναι ἡ μητέρα μου ἢ ποιοὶ εἶναι οἱ ἀδελφοί μου;». **34** Καὶ ἀφοῦ περιέφερε τὸ βλέμμα του ὀλόγυρα σ' αὐτούς, οἱ ὁποῖοι κάθονταν γύρω του, λέγει· «Ἴδου ἡ μητέρα μου καὶ οἱ ἀδελφοί μου. **35** Ναί, ὅποιος θὰ κάνῃ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, αὐτὸς εἶναι ἀδελφός μου καὶ ἀδελφή μου καὶ μητέρα μου».

Ἡ παραβολὴ τοῦ σπορέως

4 Ἄρχισε δὲ πάλι νὰ διδάσκῃ πλησίον τῆς λίμνης. Καὶ μαζεύτηκε κοντά του λαὸς πολὺς, ὥστε ἀναγκάστηκε νὰ μπη καὶ νὰ καθῆσθαι στὸ πλοῖο μέσα στὴ λίμνη. Ὁ λαὸς δὲ ὁ λαὸς ἦταν στὴν ξηρὰ στὴν ἀκτὴ τῆς λίμνης. **2** Καὶ τοὺς δίδασκε μὲ παραβολὰς πολλά, καὶ τοὺς ἔλεγε κατὰ τὴ διδασκαλία του·

3 «Προσέχετε! Ἴδου βγήκε ὁ σπορεὺς γιὰ νὰ σπείρῃ. **4** Καὶ ἐνῶ ἔσπερνε, ἄλλοι μὲν σπόροι ἔπεσαν στὸ δρόμο, καὶ ἦλθον τὰ πετεινὰ καὶ τοὺς κατέφαγαν· **5** ἄλλοι δὲ ἔπεσαν στὸ πετρῶδες ἔδαφος, ὅπου δὲν ὑπῆρχε πολὺ χῶμα, καὶ ἀμέσως βλάστησαν, διότι δὲν εἶχαν βάθος χώματος, **6** καί, ὅταν ἀνέτειλεν ὁ ἥλιος, δέχτηκαν τὶς καυστικὰς ἀκτῖνες καί, ἐπειδὴ δὲν εἶχαν ρίζα (βαθεῖα ρίζα), ξεράθηκαν· **7** ἄλλοι δὲ σπόροι ἔπεσαν στὰ ἀγκάθια καὶ ὑψώθηκαν γύρω τους τὰ ἀγκάθια καὶ τοὺς ἐπνιξαν, καὶ ἔτσι δὲν σχημάτισαν καρπὸ· **8** καὶ ἄλλοι σπόροι ἔπεσαν στὴ γῆ τὴν ἐκλεκτὴ καὶ σχημάτισαν καρπὸ, ποὺ μεγάλωνε καὶ αὐξάνονταν καὶ ἀπέδωσε τριάντα καὶ ἐξήντα καὶ ἑκατό». **9** Ἐπίσης ἔλεγε σ' αὐτούς· «Ὅποιος ἔχει αὐτιά γιὰ νὰ ἀκούῃ, ἄς ἀκούῃ».

Γιατί ὁ Ἰησοῦς ὁμιλεῖ μὲ παραβολὰς

10 Ὅταν δὲ βρέθηκε μόνος (χωρὶς τὸ μέγα πλῆθος τῶν ἀκροατῶν), αὐτοὶ ποὺ ἦταν κοντά του μαζὶ μὲ τοὺς δώδεκα τὸν ρώτησαν γιὰ τὴν παραβολή (γιὰ τὴ σημασία τῆς παραβολῆς). **11** Καὶ τοὺς εἶπε· «Σὲ σὰς δόθηκε τὸ προνόμιο νὰ γνωρίζετε τὰ μυστήρια τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ, ἐνῶ σ' ἐκείνους, ποὺ μένουν ἔξω ἀπὸ τὸ χῶρο τῆς πίστεως, ὅλα διδάσκονται μὲ παραβολὰς, **12** γιὰ νὰ βλέπουν, νὰ βλέπουν, ἀλλὰ νὰ μὴ

μὴ συνιῶσι, μήποτε ἐπιστρέψωσι καὶ ἀφεθῆ ἀυτοῖς τὰ ἀμαρτήματα.

13 Καὶ λέγει αὐτοῖς· Οὐκ οἶδατε τὴν παραβολὴν ταύτην; Καὶ πῶς πάσας τὰς παραβολὰς γνώσεσθε; **14** Ὁ σπείρων τὸν λόγον σπείρει. **15** Οὗτοι δὲ εἰσιν οἱ παρὰ τὴν ὁδὸν ὅπου σπείρεται ὁ λόγος, καὶ ὅταν ἀκούσωσιν, εὐθὺς ἔρχεται ὁ Σατανᾶς καὶ αἶρει τὸν λόγον τὸν ἐσπαρμένον ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν. **16** Καὶ οὗτοι ὁμοίως εἰσιν οἱ ἐπὶ τὰ πετρώδη σπειρόμενοι, οἱ, ὅταν ἀκούσωσιν τὸν λόγον, εὐθὺς μετὰ χαρᾶς λαμβάνουσιν αὐτόν, **17** καὶ οὐκ ἔχουσι ρίζαν ἐν ἑαυτοῖς, ἀλλὰ πρόσκαιροί εἰσιν· εἴτα γενομένης θλίψεως ἢ διωγμοῦ διὰ τὸν λόγον, εὐθὺς σκανδαλίζονται. **18** Καὶ οὗτοι εἰσιν οἱ εἰς τὰς ἀκάνθας σπειρόμενοι, οἱ τὸν λόγον ἀκούοντες, **19** καὶ αἱ μέριμναι τοῦ αἰῶνος τούτου καὶ ἡ ἀπάτη τοῦ πλούτου καὶ αἱ περὶ τὰ λοιπὰ ἐπιθυμίαι εἰσπορευόμεναι συμπνίγουσι τὸν λόγον, καὶ ἄκαρπος γίνεται. **20** Καὶ οὗτοι εἰσιν οἱ ἐπὶ τὴν γῆν τὴν καλὴν σπαρέντες, οἵτινες ἀκούουσι τὸν λόγον καὶ παραδέχονται, καὶ καρποφοροῦσιν ἐν τριάκοντα καὶ ἐν ἐξήκοντα καὶ ἐν ἑκατόν.

21 Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· Μήτι ἔρχεται ὁ λύχνος ἵνα ὑπὸ τὸν μόδιον τεθῆ ἢ ὑπὸ τὴν κλίνην; Οὐχ ἵνα ἐπὶ τὴν λυχνίαν ἐπιτεθῆ; **22** Οὐ γὰρ ἐστὶ κρυπτόν ὃ ἐὰν μὴ φανερωθῆ, οὐδὲ ἐγένετο ἀπόκρυφον ἀλλ' ἵνα ἔλθῃ εἰς φανερόν. **23** Εἴ τις ἔχει ὦτα ἀκούειν, ἀκουέτω. **24** Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· Βλέπετε τί ἀκούετε. Ἐν ᾧ μέτρῳ μετρεῖτε, μετρηθήσεται ὑμῖν, καὶ προστεθήσεται ὑμῖν τοῖς ἀκούουσιν. **25** Ὃς γὰρ ἂν ἔχη, δοθήσεται αὐτῷ· καὶ ὃς οὐκ ἔχει, καὶ ὃ ἔχει ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ.

βλέπουν, καὶ νὰ ἀκούουν, νὰ ἀκούουν, ἀλλὰ νὰ μὴ καταλαβαίνουν, γὰρ νὰ μὴν ἐπιστρέφουν καὶ τοὺς συγχωρηθοῦν τὰ ἀμαρτήματα».

Ἑρμηνεία τῆς παραβολῆς τοῦ σπορέως

13 Λοιπὸν λέγει σ' αὐτούς (ποὺ ρώτησαν γιὰ τὸ νόημα τῆς παραβολῆς τοῦ σπορέως): «Δὲν καταλαβαίνετε τὴν παραβολὴ αὐτή; Καὶ πῶς θὰ καταλάβετε κάθε παραβολή (καὶ τὴ δυσκολώτερη δηλαδή); **14** Ὁ σπορεὺς σπείρει τὸν λόγο. **15** Οἱ δὲ σπόροι, ποὺ ἔπεσαν στὸ δρόμο, ἀναφέρονται (ἔχουν ἐφαρμογὴ) σ' αὐτούς, στοὺς ὁποίους σπέρνεται ὁ λόγος, ἀλλ' ὅταν ἀκούσουν, ἀμέσως ἔρχεται ὁ Σατανᾶς καὶ παίρνει τὸν λόγο, ποὺ σπάρθηκε στὶς ψυχές τους. **16** Ἐπίσης δὲ οἱ σπόροι, ποὺ ἔπεσαν στὰ πετρώδη μέρη, ἀναφέρονται σ' αὐτούς, οἱ ὁποῖοι, ὅταν ἀκούσουν τὸν λόγο, ἀμέσως τὸν δέχονται μὲ ἐνθουσιασμό, **17** δὲν ἔχουν ὅμως ρίζα (βαθεῖα ρίζα) μέσα τους, ἀλλ' ἐνθουσιάζονται προσωρινῶς. Ἐπειτα, ὅταν ἔλθῃ θλίψις ἢ διωγμὸς ἐξ αἰτίας τοῦ λόγου, ἀμέσως κλονίζονται. **18** Οἱ δὲ σπόροι, ποὺ ἔπεσαν στὰ ἀγκάθια, ἀναφέρονται σ' αὐτούς, οἱ ὁποῖοι ἀκούουν τὸν λόγο, **19** ἀλλ' οἱ ἀγωνιώδεις φροντίδες αὐτῆς τῆς ζωῆς καὶ ἡ ἀπόλαυσις τοῦ πλούτου, καθὼς καὶ οἱ ἀπολαύσεις τῶν λοιπῶν πραγμάτων, μπαίνουν μέσα καὶ καταπνίγουν τὸν λόγο, καὶ ἔτσι ἀποβαίνει ἄκαρπος. **20** Καὶ οἱ σπόροι, ποὺ ἔπεσαν στὴ γῆ τὴν ἐκλεκτή, ἀναφέρονται σ' αὐτούς, οἱ ὁποῖοι ἀκούουν τὸν λόγο καὶ τὸν ἐγκολπώνονται, καὶ φέρουν καρπὸν τριάντα καὶ ἐξήντα καὶ ἑκατό».

Παραβολικοὶ λόγοι γιὰ τὸ λυχνάρι καὶ τὸ μέτρο

21 Ἐπίσης ἔλεγε σ' αὐτούς: «Μήπως φέρνουν τὸ λυχνάρι γιὰ νὰ τοποθετηθῆ κάτω ἀπὸ τὸ μόδιον ἢ κάτω ἀπὸ τὸ κρεβάτι; Δὲν τὸ φέρνουν γιὰ νὰ τοποθετηθῆ πάνω στὸ λυχνοστάτη; **22** Ἐτσι δὲν ὑπάρχει τίποτε κρυφό, ποὺ δὲν θὰ φανερωθῆ, οὔτε ὑπῆρξε μυστικό, παρὰ γιὰ νὰ γίνῃ φανερό. **23** Ὃποιοι ἔχει αὐτιά γιὰ νὰ ἀκούῃ, ἄς ἀκούῃ. **24** Τοὺς ἔλεγε ἀκόμη: «Νὰ δίνετε προσοχὴ σ' ὅ,τι ἀκούετε (ἀπὸ μένα). Μὲ ὅ,τι μέτρο προσοχῆς προσέχετε, μὲ τὸ αὐτὸ μέτρο θὰ προσεχθῆτε, καὶ μὲ τὸ παραπάνω ἐσεῖς, ποὺ δίνετε σημασία σ' αὐτὰ ποὺ ἀκούετε. **25** Διότι σ' αὐτόν, ποὺ ἔχει, θὰ δοθῆ, ἐνῶ ἀπ' αὐτόν, ποὺ δὲν ἔχει, καὶ αὐτό, ποὺ ἔχει, θὰ ἀφαιρεθῆ».

26 Καὶ ἔλεγεν· Οὕτως ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, ὡς ἂν ἄνθρωπος βάλη τὸν σπόρον ἐπὶ τῆς γῆς, 27 καὶ καθεύδῃ καὶ ἐγείρηται νύκτα καὶ ἡμέραν, καὶ ὁ σπόρος βλαστάνῃ καὶ μῆκύνῃται ὡς οὐκ οἶδεν αὐτός. 28 Αὐτομάτῃ γὰρ ἡ γῆ καρποφορεῖ, πρῶτον χόρτον, εἶτα στάχυν, εἶτα πλήρη σῖτον ἐν τῷ στάχυϊ. 29 Ὅταν δὲ παραδῶ ὁ καρπός, εὐθέως ἀποστέλλει τὸ δρέπανον, ὅτι παρέστηκεν ὁ θερισμός.

30 Καὶ ἔλεγε· Πῶς ὁμοιώσωμεν τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ; Ἡ ἐν τίνι παραβολῇ παραβάλωμεν αὐτήν; 31 Ὡς κόκκον σινάπεως, ὅς, ὅταν σπαρῆ ἐπὶ τῆς γῆς, μικρότερος πάντων τῶν σπερμάτων ἐστὶ τῶν ἐπὶ τῆς γῆς· 32 καὶ ὅταν σπαρῆ, ἀναβαίνει καὶ γίνεται μείζων πάντων τῶν λαχάνων, καὶ ποιεῖ κλάδους μεγάλους, ὥστε δύνασθαι ὑπὸ τὴν σκιὰν αὐτοῦ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατασκηνοῦν.

33 Καὶ τοιαύταις παραβολαῖς πολλαῖς ἐλάλει αὐτοῖς τὸν λόγον, καθὼς ἠδύνατο ἀκούειν, 34 χωρὶς δὲ παραβολῆς οὐκ ἐλάλει αὐτοῖς τὸν λόγον. Κατ' ἰδίαν δὲ τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ἐπέλυε πάντα.

35 Καὶ λέγει αὐτοῖς ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ὀψίας γενομένης· Διέλθωμεν εἰς τὸ πέραν. 36 Καὶ ἀφέντες τὸν ὄχλον παραλαμβάνουσιν αὐτὸν ὡς ἦν ἐν τῷ πλοίῳ. Καὶ ἄλλα δὲ πλοῖα ἦν μετ' αὐτοῦ. 37 Καὶ γίνεται λαῖλαψ ἀνέμου μεγάλη, τὰ δὲ κύματα ἐπέβαλλεν εἰς τὸ πλοῖον, ὥστε ἤδη αὐτὸ βυθίζεσθαι. 38 Καὶ ἦν αὐτὸς ἐπὶ τῇ πρύμνῃ ἐπὶ τὸ προσκεφάλαιον καθεύδων. Καὶ διεγείρουσιν αὐτὸν καὶ λέγουσιν αὐτῷ· Διδάσκαλε, οὐ μέλει σοι ὅτι ἀπολλύμεθα; 39 Καὶ διεγερθεὶς ἐπετίμησε τῷ ἀνέμῳ καὶ εἶπε τῇ θαλάσῃ· Σιώπα, πεφίμωσο! Καὶ ἐκόπασεν ὁ ἄνεμος, καὶ ἐγένετο γαλήνη μεγάλη. 40 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Τί δειλοί ἐστε οὕτω; Πῶς οὐκ ἔχετε πίστιν; 41 Καὶ ἐφοβήθησαν φόβον μέγαν καὶ ἔλεγον πρὸς ἀλλήλους· Τίς ἄρα οὗτός ἐστιν, ὅτι καὶ ὁ ἄνεμος καὶ ἡ θάλασσα ὑπακούουσιν αὐτῷ;

Ἡ παραβολὴ τοῦ αὐτομάτως ἀναπτυσσομένου σπόρου

26 Ἐπίσης ἔλεγε: «Ἔτσι εἶναι ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, ὅπως ἄνθρωπος, ποὺ ρίχνει τὸ σπόρο στὴ γῆ, 27 καὶ ἔπειτα κοιμᾶται καὶ σηκώνεται νύκτα καὶ ἡμέρα (χωρὶς νὰ κάνῃ τίποτε γιὰ τὴν ἀνάπτυξη τοῦ σπόρου), ὁ δὲ σπόρος βλαστάνει καὶ μεγαλώνει κατὰ τρόπο, ποὺ αὐτὸς δὲν ξέρει. 28 Διότι αὐτομάτως ἡ γῆ παράγει πρῶτα χόρτο, ἔπειτα στάχυ καὶ ἔπειτα πλήρη σῖτο μέσα στὸ στάχυ. 29 Ὅταν δὲ ὠριμάσῃ ὁ καρπός, ἀμέσως βάζει τὸ δρέπανι, διότι ἔφθασεν ὁ καιρὸς τοῦ θερισμοῦ».

Ἡ παραβολὴ τοῦ κόκκου σινάπεως

30 Ἐλεγε ἀκόμη: «Μὲ τί νὰ παρομοιάσωμε τὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ; Ἡ μὲ ποιὰ παραβολὴ νὰ τὴν παρουσιάσωμε; 31 Ὅμοιάζει μὲ κόκκο σιναπιοῦ, ὁ ὁποῖος, ὅταν σπέρνεται στὴ γῆ, εἶναι μικρότερος ἀπ' ὅλους τοὺς σπόρους τῆς γῆς. 32 Ἀλλ' ὅταν σπαρθῇ, βλαστάνει, ὑφώνεται καὶ γίνεται μεγαλύτερο ἀπ' ὅλα τὰ λαχανικά, καὶ κάνει κλαδιὰ μεγάλα, ὥστε στὸ σκιερὸ φύλλωμά του νὰ κάθωνται τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ».

33 Μὲ πολλὰς δὲ τέτοιες παραβολὰς κήρυττε σ' αὐτοὺς τὸ λόγο, συμφώνως πρὸς τὴν ἀντιληπτικὴ τους δύναμι. 34 Χωρὶς δὲ παραβολὴ δὲν τοὺς κήρυττε τὸ λόγο. Ἰδιαιτέρως δὲ στοὺς μαθητὰς του ἐξηγοῦσε ὅλα.

Ὁ Ἰησοῦς καταπαύει τὴν τρικυμία

35 Καὶ ὅταν ἐκείνη τὴν ἡμέρα βράδυασε, λέγει σ' αὐτοὺς (στοὺς μαθητὰς του): «Ἄς περάσωμε ἀπέναντι». 36 Καὶ ἀφοῦ ἄφησαν τὸ πλῆθος τοῦ λαοῦ, τὸν παίρνουν μαζί τους, ὅπως ἦταν, μέσα στὸ πλοῖο. Ἦταν δὲ καὶ ἄλλα πλοῖα (ποὺ ἔπλεαν) μαζί του. 37 Καὶ ξεσπᾶ μεγάλη ἀνεμοθύελλα, καὶ τὰ κύματα ὑψώνονταν καὶ εἰσέβαλλαν στὸ πλοῖο, ὥστε αὐτὸ πλέον ἄρχισε νὰ βυθίζεται. 38 Αὐτὸς δὲ κοιμόταν στὴν πρύμνη γερμένος στὸ ἐπάνω μέρος τοῦ θρανίου, ποὺ ἦταν ἐκεῖ. Καὶ τὸν ξυπνοῦν καὶ τοῦ λέγουν: «Διδάσκαλε, δὲν σὲ μέλει ποὺ χανόμεστε;». 39 Καὶ σηκώθηκε καὶ ἐπέπληξε τὸν ἄνεμο καὶ εἶπε στὴ θάλασσα: «Σιώπα, φιμώσου!». Καὶ κόπασε ὁ ἄνεμος καὶ ἔγινε γαλήνη μεγάλη. 40 Καὶ εἶπε σ' αὐτοὺς: «Γιατί εἴσθε τόσο δειλοί; Πῶς δὲν ἔχετε πίστι;». 41 Καὶ αἰσθάνθησαν μεγάλο δέος καὶ ἔλεγον μεταξύ τους: «Ποιὸς ἄραγε εἶναι αὐτός, ὥστε καὶ ὁ ἄνεμος καὶ ἡ θάλασσα νὰ ὑπακούουν σ' αὐτόν;».

5 Καὶ ἦλθον εἰς τὸ πέραν τῆς θαλάσσης εἰς τὴν χώραν τῶν Γεργεσηνῶν. **2** Καὶ ἐξελθόντος αὐτοῦ ἐκ τοῦ πλοίου εὐθέως ἀπήντησεν αὐτῷ ἐκ τῶν μνημείων ἄνθρωπος ἐν πνεύματι ἀκαθάρτῳ, **3** ὃς τὴν κατοίκησιν εἶχεν ἐν τοῖς μνήμασι, καὶ οὔτε ἀλύσειν οὐδεὶς ἠδύνατο αὐτὸν δῆσαι, **4** διὰ τὸ αὐτὸν πολλάκις πέδαις καὶ ἀλύσεισι δεδέσθαι, καὶ διεσπᾶσθαι ὑπὲρ αὐτοῦ τὰς ἀλύσεις καὶ τὰς πέδας συντετριφθῆναι, καὶ οὐδεὶς ἴσχυεν αὐτὸν δαμάσαι· **5** καὶ διὰ παντὸς νυκτὸς καὶ ἡμέρας ἐν τοῖς μνήμασι καὶ ἐν τοῖς ὄρεσιν ἦν κράζων καὶ κατακόπτων ἑαυτὸν λίθοις. **6** Ἰδὼν δὲ τὸν Ἰησοῦν ἀπὸ μακρόθεν ἔδραμε καὶ προσεκύνησεν αὐτόν, **7** καὶ κράξας φωνῇ μεγάλη λέγει· Τί ἐμοὶ καὶ σοί, Ἰησοῦ, Υἱὲ τοῦ Θεοῦ τοῦ ὑψίστου; Ὁρκίζω σε τὸν Θεόν, μή με βασανίσῃς. **8** Ἔλεγε γὰρ αὐτῷ· Ἐξελθε, τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον, ἐκ τοῦ ἀνθρώπου. **9** Καὶ ἐπηρώτα αὐτόν· Τί ὄνομά σοι; Καὶ ἀπεκρίθη λέγων· Λεγεὼν ὄνομά μοι, ὅτι πολλοὶ ἐσμεν. **10** Καὶ παρεκάλει αὐτὸν πολλὰ ἵνα μὴ ἀποστείλῃ αὐτοὺς ἔξω τῆς χώρας. **11** Ἦν δὲ ἐκεῖ ἀγέλη χοίρων μεγάλη βοσκομένη πρὸς τῷ ὄρει· **12** καὶ παρεκάλεσαν αὐτὸν πάντες οἱ δαίμονες λέγοντες· Πέμψον ἡμᾶς εἰς τοὺς χοίρους, ἵνα εἰς αὐτοὺς εἰσέλθωμεν. **13** Καὶ ἐπέτρεψεν αὐτοῖς εὐθέως ὁ Ἰησοῦς. Καὶ ἐξελθόντα τὰ πνεύματα τὰ ἀκάθαρτα εἰσῆλθον εἰς τοὺς χοίρους· καὶ ὤρμησεν ἡ ἀγέλη κατὰ τοῦ κρημνοῦ εἰς τὴν θάλασσαν· ἦσαν δὲ ὡς δισχίλιοι· καὶ ἐπνίγοντο ἐν τῇ θαλάσῃ. **14** Καὶ οἱ βόσκοντες τοὺς χοίρους ἔφυγον καὶ ἀπήγγειλαν εἰς τὴν πόλιν καὶ εἰς τοὺς ἀγρούς· καὶ ἐξῆλθον ἰδεῖν τί ἐστι τὸ γεγονός. **15** Καὶ ἔρχονται πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ θεωροῦσι τὸν δαιμονιζόμενον καθήμενον καὶ ἱματισμένον καὶ σωφρονοῦντα, τὸν ἐσχηκότα τὸν λεγεῶνα, καὶ ἐφοβήθησαν. **16** Καὶ διηγήσαντο αὐτοῖς οἱ ἰδόντες πῶς ἐγένετο τῷ δαιμονιζομένῳ καὶ περὶ τῶν χοίρων. **17** Καὶ ἤρξαντο παρακαλεῖν αὐτὸν ἀπελθεῖν ἀπὸ τῶν ὀρίων αὐτῶν. **18** Καὶ ἐμβαίνοντος αὐτοῦ εἰς τὸ πλοῖον παρεκάλει αὐτὸν ὁ δαιμονισθεὶς ἵνα μετ' αὐτοῦ ᾗ. **19** Καὶ οὐκ ἀφῆκεν αὐτόν, ἀλλὰ λέγει αὐτῷ· Ὑπαγε εἰς τὸν οἶκόν σου πρὸς τοὺς σοὺς καὶ ἀνάγγειλον αὐτοῖς ὅσα σοὶ ὁ Κύριος πεποίηκε καὶ ἠλέησέ σε. **20** Καὶ ἀπῆλθε καὶ ἤρξατο κηρύσσειν ἐν τῇ Δεκάπολει ὅσα ἐποίησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, καὶ πάντες ἐθαύμαζον.

Ἡ θεραπεία δαιμονισμένου στὴ χώρα τῶν Γεργεσηνῶν

5 Καὶ ἔφθασαν στὸ ἀπέναντι μέρος τῆς λίμνης, στὴ χώρα τῶν Γεργεσηνῶν. **2** Καὶ ὅταν αὐτὸς βγῆκε ἀπὸ τὸ πλοῖο, ἀμέσως τὸν συνάντησε ἓνας ἄνθρωπος μὲ πνεῦμα ἀκάθαρτο (δαιμόνιο), ποῦ ἐρχόταν ἀπὸ τὰ μνήματα, **3** καὶ κατοικοῦσε στὰ μνήματα, καὶ οὔτε μὲ ἀλυσίδες δὲν μπορούσε κανεὶς νὰ τὸν κρατήσῃ δεμένο, **4** διότι πολλὰ φορὲς τὸν εἶχαν δέσει μὲ σιδερένια δεσμὰ στὰ πόδια καὶ μὲ ἀλυσίδες στὰ χέρια, ἀλλ' εἶχε σπάσει τίς ἀλυσίδες καὶ εἶχε συντριφεῖ τὰ σιδερένια δεσμὰ τῶν ποδιῶν, καὶ κανεὶς δὲν μπορούσε νὰ τὸν δαμάσῃ. **5** Καὶ συνεχῶς νύκτα καὶ ἡμέρα ἦταν στὰ μνήματα καὶ στὰ βουνά, καὶ κραύγαζε καὶ κατέκοπτε τὸ σῶμα του μὲ πέτρες. **6** Ὅταν δὲ εἶδε τὸν Ἰησοῦ ἀπὸ μακριά, ἔτρεξε καὶ τὸν προσκύνησε. **7** Καὶ ἔβγαλε κραυγὴ μεγάλη καὶ εἶπε· «Τί θέλεις ἐσὺ σ' ἐμένα, Ἰησοῦ, Υἱὲ τοῦ Θεοῦ τοῦ ὑψίστου; Στὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ ζητῶ νὰ μὴ με βασανίσῃς». **8** Διότι ἔλεγε σ' αὐτό· «Πνεῦμα ἀκάθαρτο, νὰ βγῆς ἀπὸ τὸν ἄνθρωπο». **9** Τὸν ρωτοῦσε δὲ· «Ποιὸ εἶναι τὸ ὄνομά σου;». Καὶ ἀποκρίθηκε λέγοντας· «Λεγεὼν εἶναι τὸ ὄνομά μου, διότι εἴμεθα πολλοί». **10** Καὶ τὸν παρακαλοῦσε πολὺ νὰ μὴ τοὺς διώξῃ ἔξω ἀπὸ τὴ χώρα. **11** Ἦταν δὲ ἐκεῖ πλησίον τοῦ βουνοῦ μιὰ μεγάλη ἀγέλη χοίρων, ποῦ ἔβοσκε. **12** Καὶ τὸν παρακάλεσαν ὅλοι οἱ δαίμονες λέγοντας· «Στείλε μας στοὺς χοίρους, γιὰ νὰ μποῦμε σ' αὐτούς». **13** Καὶ τοὺς ἐπέτρεψεν ἀμέσως ὁ Ἰησοῦς. Καὶ ἀφοῦ βγῆκαν τὰ πνεύματα τὰ ἀκάθαρτα, μπῆκαν στοὺς χοίρους. Καὶ ὤρμησεν ἡ ἀγέλη τῶν χοίρων καὶ γκρεμίστηκε στὴ λίμνη. Ἦσαν δὲ περίπου δυὸ χιλιάδες. Καὶ πνίγηκαν στὴ λίμνη. **14** Οἱ δὲ βόσκοι τῶν χοίρων ἔφυγαν καὶ διέδωσαν τὸ γεγονός στὴν πόλι καὶ στὰ χωριά. Καὶ οἱ κάτοικοι βγῆκαν γιὰ νὰ ἰδοῦν τί ἔγινε. **15** Καὶ ἔρχονται πρὸς τὸν Ἰησοῦ, καὶ βλέπουν τὸν δαιμονισμένο, ποῦ εἶχε τὴ λεγεῶνα (τῶν δαιμόνων), νὰ κάθεται καὶ νὰ φορῇ ροῦχα καὶ νὰ εἶναι φρόνιμος, καὶ φοβήθηκαν. **16** Καὶ ἐκεῖνοι, ποῦ εἶδαν, διηγήθηκαν σ' αὐτούς τί συνέβη στὸν δαιμονισμένο καὶ στοὺς χοίρους. **17** Καὶ ἄρχισαν νὰ τὸν παρακαλοῦν (τὸν Ἰησοῦ) νὰ φύγῃ ἀπὸ τὴν περιοχὴ τους. **18** Καὶ ὅταν ἔμπαινε στὸ πλοῖο, ὁ ἄλλοτε δαιμονισμένος τὸν παρακαλοῦσε νὰ τὸν πάρῃ κοντά του. **19** Δὲν τὸν ἀφῆσε ὅμως νὰ ἀκολουθήσῃ, ἀλλὰ τοῦ εἶπε· «Πήγαινε στὸ σπίτι σου στοὺς δικούς σου, καὶ διηγήσου σ' αὐτούς ὅσα σοῦ ἔκανε ὁ Κύριος, μὲ τὰ ὅποια σοῦ ἔδειξε τὸ ἔλεός του». **20** Καὶ ἔφυγε καὶ ἄρχισε νὰ διακηρύττῃ στὴ Δεκάπολι ὅσα ἔκανε σ' αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, καὶ ὅλοι θαύμαζαν.

21 Καὶ διαπεράσαντος τοῦ Ἰησοῦ ἐν τῷ πλοίῳ πάλιν εἰς τὸ πέραν συνήχθη ὄχλος πολὺς ἐπ' αὐτόν, καὶ ἦν παρὰ τὴν θάλασσαν. **22** Καὶ ἔρχεται εἰς τῶν ἀρχισυναγῶγων, ὀνόματι Ἰάειρος, καὶ ἰδὼν αὐτὸν πίπτει πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ **23** καὶ παρεκάλει αὐτὸν πολλά, λέγων ὅτι τὸ θυγάτριόν μου ἐσχάτως ἔχει, ἵνα ἐλθὼν ἐπιθῆς αὐτῇ τὰς χεῖρας, ὅπως σωθῆ καὶ ζήσεται. **24** Καὶ ἀπῆλθε μετ' αὐτοῦ· καὶ ἠκολούθει αὐτῷ ὄχλος πολὺς, καὶ συνέθλιβον αὐτόν.

25 Καὶ γυνή τις οὖσα ἐν ῥύσει αἵματος ἔτη δώδεκα, **26** καὶ πολλὰ παθοῦσα ὑπὸ πολλῶν ἰατρῶν καὶ δαπανήσασα τὰ παρ' ἑαυτῆς πάντα, καὶ μηδὲν ὠφεληθεῖσα ἀλλὰ μᾶλλον εἰς τὸ χειρὸν ἐλθοῦσα, **27** ἀκούσασα περὶ τοῦ Ἰησοῦ, ἐλθοῦσα ἐν τῷ ὄχλῳ ὀπισθεν ἤψατο τοῦ ἱματίου αὐτοῦ· **28** ἔλεγε γὰρ ἐν ἑαυτῇ ὅτι ἐὰν ἄψωμαι κἂν τῶν ἱματίων αὐτοῦ, σωθήσομαι. **29** Καὶ εὐθέως ἐξηράνθη ἡ πηγὴ τοῦ αἵματος αὐτῆς, καὶ ἔγνω τῷ σώματι ὅτι ἴαται ἀπὸ τῆς μαστιγῆς. **30** Καὶ εὐθέως ὁ Ἰησοῦς ἐπιγνοὺς ἐν ἑαυτῷ τὴν ἐξ αὐτοῦ δύναμιν ἐξεληθοῦσαν, ἐπιστραφεὶς ἐν τῷ ὄχλῳ ἔλεγε· Τίς μου ἤψατο τῶν ἱματίων; **31** Καὶ ἔλεγον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· Βλέπεις τὸν ὄχλον συνθλίβοντά σε, καὶ λέγεις τίς μου ἤψατο; **32** Καὶ περιεβλέπετο ἰδεῖν τὴν τοῦτο ποιήσασαν. **33** Ἡ δὲ γυνὴ φοβηθεῖσα καὶ τρέμουσα, εἰδυῖα ὁ γέγονεν ἐπ' αὐτῇ, ἦλθε καὶ προσέπεσεν αὐτῷ καὶ εἶπεν αὐτῷ πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν. **34** Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῇ· Θύγατερ, ἡ πίστις σου σέσωκέ σε· ὕπαγε εἰς εἰρήνην, καὶ ἴσθι ὑγιῆς ἀπὸ τῆς μαστιγῆς σου.

35 Ἐπι αὐτοῦ λαλοῦντος ἔρχονται ἀπὸ τοῦ ἀρχισυναγῶγου λέγοντες ὅτι ἡ θυγάτηρ σου ἀπέθανε· τί ἔτι σκύλλεις τὸν διδάσκαλον; **36** Ὁ δὲ Ἰησοῦς εὐθέως ἀκούσας τὸν λόγον λαλούμενον λέγει τῷ ἀρχισυναγῶγῳ· Μὴ φοβοῦ, μόνον πίστευε. **37** Καὶ οὐκ ἀφῆκεν αὐτῷ οὐδένα συνακολουθήσαι εἰ μὴ Πέτρον καὶ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν Ἰακώβου. **38** Καὶ ἔρχεται εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἀρχισυναγῶγου, καὶ θεωρεῖ θόρυβον, καὶ κλαίοντας καὶ ἀλαλάζοντας πολλά, **39** καὶ εἰσελθὼν λέγει αὐτοῖς· Τί θορυβεῖσθε καὶ κλαίετε; Τὸ παιδίον οὐκ ἀπέθανεν, ἀλλὰ καθεύδει. **40** Καὶ κατεγέλων αὐτοῦ. Ὁ δὲ ἐκβαλὼν πάν-

**Ὁ Ἰησοῦς θεραπεύει τὴν αἱμορροοῦσα
καὶ ἀνασταίνει τὴν κόρη τοῦ ἀρχισυναγῶγου Ἰαείρου**

21 Ὄταν δὲ ὁ Ἰησοῦς πέρασε μετὰ τὸ πλοῖο πάλιν ἀπέναντι, συγκεντρώθηκε γύρω του λαὸς πολὺς. Ἦταν δὲ κοντὰ στὴ λίμνη. **22** Τότε ἔρχεται ἓνας ἀπὸ τοὺς ἀρχισυναγῶγους, ποὺ ὠνομαζόταν Ἰάειρος, καὶ μόλις τὸν εἶδε (τὸν Ἰησοῦ) πέφτει στὰ πόδια του **23** καὶ τὸν παρακαλοῦσε πολὺ λέγοντας: «Ἡ κορούλα μου βρίσκεται στὰ τελευταῖα τῆς. Ἔλα καὶ βάλε ἐπάνω τῆς τὰ χεῖρα σου γιὰ νὰ γίνῃ καλὰ καὶ νὰ ζήσῃ». **24** Ἔτσι ὁ Ἰησοῦς πῆγε μαζί του. Τὸν ἀκολουθοῦσε δὲ λαὸς πολὺς καὶ τὸν συνέθλιβαν.

25 Μία δὲ γυναῖκα, ποὺ ἔπασχε ἀπὸ αἱμορραγία δώδεκα ἔτη, **26** καὶ ταλαιπωρήθηκε πολὺ ἀπὸ πολλοὺς ἰατροὺς, καὶ δαπάνησε ὅλη τὴν περιουσία τῆς, καὶ δὲν ὠφελήθηκε τίποτε, ἀλλὰ μᾶλλον πῆγε στὸ χειρότερο, **27** ὅταν ἄκουσε γιὰ τὸν Ἰησοῦ, διασχίζοντας τὸ πλῆθος ἔφθασε ἀπὸ πίσω, καὶ ἄγγιξε τὸ ἔνδυμά του. **28** Ἔλεγε δὲ μέσα τῆς: «Ἐὰν καὶ μόνο ἄγγιξω τὰ ἐνδύματά του, θὰ σωθῶ». **29** Ἀμέσως δὲ σταμάτησε ἡ αἱμορραγία τῆς καὶ κατάλαβε στὸ σῶμα τῆς, ὅτι θεραπεύθηκε ἀπὸ τὴ βασανιστικὴ ἀσθένεια. **30** Καὶ ἀμέσως ὁ Ἰησοῦς κατάλαβε, ὅτι βγήκε δύναμι ἀπ' αὐτόν, καὶ στράφηκε πρὸς τὸ πλῆθος καὶ ἔλεγε: «Ποιὸς ἄγγιξε τὰ ἐνδύματά μου;». **31** Οἱ δὲ μαθηταὶ του τοῦ ἔλεγον: «Βλέπεις, ὅτι ὁ κόσμος σε συνθλίβει, καὶ ἐν τούτοις λέγεις, “Ποιὸς με ἄγγιξε;”». **32** Ἀλλ' ὁ Ἰησοῦς κοίταζε γύρω του γιὰ νὰ ἰδῆ τὴ γυναῖκα ποὺ ἔκανε αὐτό. **33** Ἡ δὲ γυναῖκα, φοβισμένη καὶ τρομαγμένη, ἐπειδὴ εἶχε συνείδησι τοῦ θαύματος ποὺ ἔγινε σ' αὐτῇ, ἦλθε καὶ ἔπεσε στὰ πόδια του καὶ τοῦ εἶπε ὅλη τὴν ἀλήθεια. **34** Αὐτὸς δὲ τῆς εἶπε: «Κόρη μου, ἡ πίστι σου σε ἔσωσε. Φύγε ἡσυχῇ, καὶ νὰ εἶσαι γιὰ πάντα ἀπαλλαγμένη ἀπὸ τὴ βασανιστικὴ ἀσθένειά σου».

35 Ἐνῶ ἀκόμη αὐτὸς (ὁ Ἰησοῦς) μιλοῦσε, ἔρχονται ἀπὸ τὸ σπίτι τοῦ ἀρχισυναγῶγου καὶ λέγουν: «Ἡ θυγατέρα σου πέθανε. Γιατί πλέον ἐνοχλεῖς τὸ διδάσκαλο;». **36** Ἀλλ' ὁ Ἰησοῦς ἀμέσως, ὅταν ἄκουσε νὰ λέγεται αὐτὸς ὁ λόγος, λέγει στὸν ἀρχισυναγῶγο: «Μὴ φοβᾶσαι, μόνον πίστευε». **37** Καὶ δὲν ἄφησε κανένα νὰ τὸν ἀκολουθήσῃ, παρὰ τὸν Πέτρο καὶ τὸν Ἰάκωβο καὶ τὸν Ἰωάννη, τὸν ἀδελφὸ τοῦ Ἰακώβου. **38** Καὶ φθάνει στὸ σπίτι τοῦ ἀρχισυναγῶγου, καὶ βλέπει ταραχὴ, καὶ νὰ κλαῖνε καὶ νὰ θρηνηλογοῦν δυνατὰ. **39** Καὶ ἀφοῦ μπῆκε στὸ σπίτι, τοὺς λέγει: «Γιατί ταρασσεσθε καὶ κλαίετε; Τὸ παιδί δὲν πέθανε, ἀλλὰ κοιμᾶται». **40** Τότε ἄρχισαν νὰ γελοῦν εἰς βάρος του. Αὐτὸς ὅμως,

τας παραλαμβάνει τὸν πατέρα τοῦ παιδίου καὶ τὴν μητέρα καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ, καὶ εἰσπορεύεται ὅπου ἦν τὸ παιδίον ἀνακείμενον, **41** καὶ κρατήσας τῆς χειρὸς τοῦ παιδίου λέγει αὐτῇ· Ταλιθᾶ, κοῦμι· ὃ ἐστὶ μεθερμηνευόμενον, τὸ κοράσιον, σοὶ λέγω, ἔγειρε. **42** Καὶ εὐθέως ἀνέστη τὸ κοράσιον καὶ περιεπάτει· ἦν γὰρ ἑτῶν δώδεκα. Καὶ ἐξέστησαν ἐκστάσει μεγάλη. **43** Καὶ διεστείλατο αὐτοῖς πολλὰ ἵνα μηδεὶς γινῶ τοῦτο· καὶ εἶπε δοθῆναι αὐτῇ φαγεῖν.

6 Καὶ ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν καὶ ἦλθεν εἰς τὴν πατρίδα ἑαυτοῦ. Καὶ ἀκολουθοῦσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. **2** Καὶ γενομένου Σαββάτου ἤρξατο ἐν τῇ συναγωγῇ διδάσκειν. Καὶ πολλοὶ ἀκούοντες ἐξεπλήσσοντο λέγοντες· Πόθεν τούτῳ ταῦτα; Καὶ τίς ἡ σοφία ἢ δοθεῖσα αὐτῷ; Καὶ δυνάμεις τοιαῦται διὰ τῶν χειρῶν αὐτοῦ γίνονται! **3** Οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ τέκτων, ὁ υἱὸς τῆς Μαρίας, ἀδελφὸς δὲ Ἰακώβου καὶ Ἰωσῆ καὶ Ἰούδα καὶ Σίμωνος; Καὶ οὐκ εἰσιν αἱ ἀδελφαὶ αὐτοῦ ὡς πρὸς ἡμᾶς; Καὶ ἐσκανδαλίζοντο ἐν αὐτῷ. **4** Ἔλεγε δὲ αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς ὅτι οὐκ ἐστὶ προφήτης ἄτιμος εἰ μὴ ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ καὶ ἐν τοῖς συγγενέσι καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ. **5** Καὶ οὐκ ἠδύνατο ἐκεῖ οὐδεμίαν δύναμιν ποιῆσαι, εἰ μὴ ὀλίγοις ἀρρώστοις ἐπιθεὶς τὰς χεῖρας ἐθεράπευσε. **6** Καὶ ἐθαύμαζε διὰ τὴν ἀπιστίαν αὐτῶν. Καὶ περιῆγε τὰς κόμας κύκλῳ διδάσκων.

7 Καὶ προσκαλεῖται τοὺς δώδεκα, καὶ ἤρξατο αὐτοὺς ἀποστέλλειν δύο δύο, καὶ ἐδίδου αὐτοῖς ἐξουσίαν τῶν πνευμάτων τῶν ἀκαθάρτων.

8 Καὶ παρήγγειλεν αὐτοῖς ἵνα μηδὲν αἴρωσιν εἰς ὁδὸν εἰ μὴ ῥάβδον μόνον, μὴ πήραν, μὴ ἄρτον, μὴ εἰς τὴν ζώνην χαλκόν, **9** ἀλλ' ὑποδεδεμένους σανδάλια, καὶ μὴ ἐνδεδύσθαι δύο χιτῶνας. **10** Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· Ὅπου ἐὰν εἰσέλθητε εἰς οἰκίαν, ἐκεῖ μένετε ἕως ἂν ἐξέλθητε ἐκεῖθεν. **11** Καὶ ὅσοι ἐὰν μὴ δέξωνται ὑμᾶς μηδὲ ἀκούσωσιν ὑμῶν, ἐκπορευόμενοι ἐκεῖθεν ἐκτι-

ἀφοῦ ἔβγαλε ἔξω ὅλους, παίρνει μαζί του τὸν πατέρα τοῦ παιδιοῦ καὶ τὴν μητέρα καὶ τοὺς μαθητὰς ποὺ ἦταν μαζί του (τοὺς τρεῖς), καὶ μπαίνει στὸ δωμάτιο ποὺ ἦταν ξαπλωμένο τὸ παιδί. **41** Καὶ ἀφοῦ ἔπιασε τὸ παιδί ἀπὸ τὸ χέρι, τῆς λέγει· «Ταλιθᾶ, κοῦμι», ποὺ μεταφραζόμενο σημαίνει· «Κορίτσι, σὲ διατάσσω, σήκω ἐπάνω». **42** Καὶ ἀμέσως σηκώθηκε τὸ κορίτσι καὶ περιπατοῦσε. Ἦταν δὲ δώδεκα ἐτῶν. Καὶ κυριεύθηκαν ἀπὸ ἐκπληξί μεγάλης. **43** Καὶ τοὺς διέταξε αὐστηρὰ νὰ μὴ τὸ μάθη κανεὶς. Καὶ εἶπε νὰ τῆς δώσουν νὰ φάγη.

Ὁ Ἰησοῦς περιφρονεῖται στὴν πατρίδα του

6 Καὶ ἀναχώρησε ἀπ' ἐκεῖ καὶ πῆγε στὴν πατρίδα του. Καὶ τὸν ἀκολούθησαν οἱ μαθηταὶ του. **2** Καὶ ὅταν ἦλθε τὸ Σάββατο, ἄρχισε νὰ διδάσκη στὴ συναγωγῇ. Καὶ πολλοὶ ἀκούοντας ἀποροῦσαν καὶ ἔλεγαν· «Ἀπὸ ποῦ σ' αὐτὸν αὐτὰ τὰ πράγματα; Καὶ τί εἶναι αὐτὴ ἡ σοφία ποὺ τοῦ δόθηκε; Καὶ καταπληκτικὰ θαύματα γίνονται δι' αὐτοῦ! **3** Δὲν εἶναι αὐτὸς ὁ ξυλουργός, ὁ υἱὸς τῆς Μαρίας, ἀδελφὸς δὲ τοῦ Ἰακώβου καὶ τοῦ Ἰωσῆ καὶ τοῦ Ἰούδα καὶ τοῦ Σίμωνος; Καὶ οἱ ἀδελφές του δὲν μένουν ἐδῶ στὸν τόπο μας;». Καὶ κλονίζονταν καὶ ἀμφέβαλλαν γι' αὐτόν. **4** Ἔλεγε δὲ σ' αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς· «Δὲν ὑπάρχει προφήτης χωρὶς ἐκτίμησι παρὰ στὴν πατρίδα του καὶ στὸν κύκλο τῶν συγγενῶν του καὶ στὴν οἰκογένειά του». **5** Ἔτσι ἐκεῖ δὲν μποροῦσε νὰ κάνῃ κανένα θαῦμα, ἐκτὸς τοῦ ὅτι θεράπευσε ὀλίγους ἀρρώστους θέτοντας ἐπάνω τους τὰ χέρια του. **6** Καὶ ἀποροῦσε γιὰ τὴν ἀπιστία τους. Καὶ περιώδευε τὰ γύρω χωριὰ καὶ δίδασκε.

Ἀποστολὴ στὸ κήρυγμα καὶ ἐξουσία τῶν δώδεκα ἀποστόλων

7 Καὶ καλεῖ τοὺς δώδεκα, καὶ ἄρχισε νὰ τοὺς ἀποστέλλῃ δύο δύο, καὶ τοὺς ἔδωσε δύναμι νὰ ἐπιβάλλωνται στὰ πνεύματα τὰ ἀκάθαρτα (καὶ νὰ τὰ βγάξουν).

Ἐντολὴ καὶ ὁδηγίες πρὸς τοὺς ἀποστόλους

8 Τοὺς ἔδωσε δὲ τὴν ἐντολὴ νὰ μὴ παίρνουν μαζί τους γιὰ τὸ δρόμο παρὰ μόνον ραβδί, οὔτε σακκίδιο, οὔτε φωμί, οὔτε χάλκινα νομίσματα στὴ ζώνη τους, **9** νὰ φοροῦν δὲ σανδάλια, καὶ νὰ μὴ φοροῦν δεύτερο χιτῶνα. **10** Ἐπίσης τοὺς ἔλεγε· «Ὅπου θὰ μπῆτε σὲ σπίτι, ἐκεῖ νὰ μένετε, ἕως ὅτου ἀναχωρήσετε ἀπὸ τὸ μέρος ἐκεῖνο. **11** Καὶ γιὰ ὅσους

νάξατε τὸν χοῦν τὸν ὑποκάτω τῶν ποδῶν ὑμῶν εἰς μαρτύριον αὐτοῖς. Ἄμην λέγω ὑμῖν, ἀνεκτότερον ἔσται Σοδόμοις ἢ Γομόρροις ἐν ἡμέρᾳ Κρίσεως ἢ τῇ πόλει ἐκείνῃ.

12 Καὶ ἐξελθόντες ἐκήρυσσον ἵνα μετανοήσωσι, **13** καὶ δαιμόνια πολλὰ ἐξέβαλλον, καὶ ἤλειφον ἐλαίῳ πολλοὺς ἄρρώστους καὶ ἐθεράπευον.

14 Καὶ ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς Ἡρώδης· φανερὸν γὰρ ἐγένετο τὸ ὄνομα αὐτοῦ· καὶ ἔλεγεν ὅτι Ἰωάννης ὁ βαπτίζων ἐκ νεκρῶν ἠγέρθη, καὶ διὰ τοῦτο ἐνεργοῦσιν αἱ δυνάμεις ἐν αὐτῷ. **15** Ἄλλοι ἔλεγον ὅτι Ἡλίας ἐστίν· ἄλλοι δὲ ἔλεγον ὅτι προφήτης ἐστίν ὡς εἰς τῶν προφητῶν. **16** Ἀκούσας δὲ ὁ Ἡρώδης εἶπεν ὅτι ὃν ἐγὼ ἀπεκεφάλισα Ἰωάννην, οὗτός ἐστιν· αὐτὸς ἠγέρθη ἐκ νεκρῶν. **17** Αὐτὸς γὰρ ὁ Ἡρώδης ἀποστείλας ἐκράτησε τὸν Ἰωάννην καὶ ἔδησεν αὐτὸν ἐν φυλακῇ διὰ Ἡρωδιάδα τὴν γυναῖκα Φιλίππου τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ὅτι αὐτὴν ἐγάμησεν. **18** Ἐλεγε γὰρ ὁ Ἰωάννης τῷ Ἡρώδῃ ὅτι οὐκ ἔξεστὶ σοὶ ἔχειν τὴν γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ σου. **19** Ἡ δὲ Ἡρωδιάς ἐνεῖχεν αὐτῷ καὶ ἠθελεν αὐτὸν ἀποκτεῖναι, καὶ οὐκ ἠδύνατο· **20** ὁ γὰρ Ἡρώδης ἐφοβεῖτο τὸν Ἰωάννην, εἰδὼς αὐτὸν ἄνδρα δίκαιον καὶ ἅγιον, καὶ συνετήρει αὐτόν, καὶ ἀκούσας αὐτοῦ πολλὰ ἐποίει καὶ ἠδέως αὐτοῦ ἤκουε. **21** Καὶ γενομένης ἡμέρας εὐκαιροῦ, ὅτε Ἡρώδης τοῖς γενεσίοις αὐτοῦ δεῖπνον ἐποίει τοῖς μεγιστᾶσιν αὐτοῦ καὶ τοῖς χιλιάρχοις καὶ τοῖς πρώτοις τῆς Γαλιλαίας, **22** καὶ εἰσελθούσης τῆς θυγατρὸς αὐτῆς τῆς Ἡρωδιάδος καὶ ὀρχησαμένης καὶ ἀρεσάσης τῷ Ἡρώδῃ καὶ τοῖς συνανακειμένοις, εἶπεν ὁ βασιλεὺς τῷ κορασίῳ· Αἴτησόν με ὃ ἐάν θέλῃς, καὶ δώσω σοι. **23** Καὶ ὤμοσεν αὐτῇ ὅτι ὃ ἐάν με αἰτήσης δώσω σοι, ἕως ἡμίσουσ τῆς βασιλείας μου. **24** Ἡ δὲ ἐξελθοῦσα εἶπε τῇ μητρὶ αὐτῆς· Τί αἰτήσομαι; Ἡ δὲ εἶπε· Τὴν κεφαλὴν Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ. **25** Καὶ εἰσελθοῦσα εὐθέως μετὰ σπουδῆς πρὸς τὸν βασιλέα ἠτήσατο λέγουσα· Θέλω ἵνα μοι δῶς ἐξαυτῆς ἐπὶ πίνακι τὴν κεφαλὴν Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ. **26** Καὶ περίλυπος γενόμενος ὁ βασιλεὺς, διὰ τοὺς ὄρκους καὶ

δὲν σᾶς δεχθῶν καὶ δὲν σᾶς ἀκούσων, ὅταν φεύγετε ἀπ' ἐκεῖ νὰ τινάξετε καλὰ τὴ σκόνῃ κάτω ἀπὸ τὰ πόδια σας σ' ἔνδειξι διαμαρτυρίας ἐναντίον τους. Ἀληθινὰ σᾶς λέγω, ἐπιεικέστερα θὰ κριθοῦν τὰ Σόδομα καὶ τὰ Γόμορρα κατὰ τὴν ἡμέρα τῆς Κρίσεως παρὰ ἡ πόλι ἐκείνῃ».

Δρᾶσι τῶν ἀποστόλων

12 Βγῆκαν δὲ οἱ δώδεκα σὲ περιοδεῖα καὶ κήρυτταν στοὺς ἀνθρώπους νὰ μετανοήσωσιν, **13** καὶ ἔβγαζαν πολλὰ δαιμόνια, καὶ ἄλειψαν μὲ λάδι καὶ θεράπευαν πολλοὺς ἄρρώστους.

Ἡ παρρησία καὶ ἡ ἀποκεφάλισι τοῦ Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ

14 Ἄκουσε δὲ ὁ βασιλεὺς Ἡρώδης (γιὰ τὸν Ἰησοῦ), διότι διαδόθηκε ἡ φήμη του, καὶ ἔλεγεν, ὅτι ὁ Ἰωάννης ὁ Βαπτιστῆς ἀναστήθηκε ἐκ νεκρῶν καὶ γι' αὐτὸ ἐνεργοῦν οἱ θαυματουργικὲς δυνάμεις δι' αὐτοῦ. **15** Ἄλλοι ἔλεγαν, ὅτι εἶναι ὁ Ἡλίας καὶ ἄλλοι ἔλεγαν, ὅτι εἶναι προφήτης, ὅπως ἓνας ἀπὸ τοὺς παλαιοὺς προφῆτες. **16** Ἄλλ' ὅταν ἄκουσε ὁ Ἡρώδης εἶπε: «Αὐτὸς εἶναι ὁ Ἰωάννης, τὸν ὁποῖον ἐγὼ ἀποκεφάλισα. Αὐτὸς ἀναστήθηκε ἐκ νεκρῶν». **17** Ὁ Ἡρώδης πράγματι ἔστειλε καὶ συνέλαβε τὸν Ἰωάννη καὶ τὸν ἔδεσε καὶ τὸν φυλάκισε ἐξ αἰτίας τῆς Ἡρωδιάδος τῆς συζύγου τοῦ Φιλίππου τοῦ ἀδελφοῦ του, διότι τὴ νυμφεύθηκε. **18** Ὁ Ἰωάννης δηλαδὴ ἔλεγε στὸν Ἡρώδη: «Δὲν σοῦ ἐπιτρέπεται νὰ ἔχῃς τὴ γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ σου». **19** Ἐτσι ἡ Ἡρωδιάς ἔτρεφε μῖσος ἐναντίον του καὶ ἠθελε νὰ τὸν σκοτώσῃ, ἀλλὰ δὲν μποροῦσε. **20** Διότι ὁ Ἡρώδης φοβόταν τὸν Ἰωάννη, ἐπειδὴ τὸν ἤξερε ὡς ἄνθρωπο ἐνάρετο καὶ ἅγιο, καὶ τὸν διατηροῦσε στὴ ζωὴ, καὶ ἄκουσε καὶ ἐφήρμοξε πολλὰ (ἀπ' αὐτὰ ποὺ ἄκουσε), τὸν ἄκουε δὲ μὲ εὐχαρίστησι. **21** Καὶ ὅταν ἦλθε ἡμέρα ἑορταστικῆς ἐκδηλώσεως, ὅταν δηλαδὴ ὁ Ἡρώδης γιὰ τὰ γενέθλιά του ἔκανε δεῖπνο στοὺς πολιτικούς καὶ τοὺς στρατιωτικούς ἄρχοντες καὶ τοὺς ἀριστοκράτες τῆς Γαλιλαίας, **22** καὶ μπῆκε ἡ θυγατέρα τῆς Ἡρωδιάδος καὶ χόρεψε καὶ ἄρεσε στὸν Ἡρώδη καὶ στοὺς συνδαιτυμόνες, ὁ βασιλεὺς εἶπε στὸ κορίτσι: «Ζήτησέ μου ὅ,τι θέλεις καὶ θὰ σοῦ τὸ δώσω». **23** Ἐκανε μάλιστα σ' αὐτὴ αὐτὸ τὸν ὄρκο: «Θὰ σοῦ δώσω ὅ,τι καὶ ἂν μοῦ ζητήσης, μέχρι καὶ τὸ μισὸ βασιλείο μου». **24** Αὐτὴ τότε βγῆκε καὶ πῆγε καὶ εἶπε στὴ μητέρα της: «Τί νὰ ζητήσω;». Ἐκείνῃ δὲ εἶπε: «Τὸ κεφάλι τοῦ Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ». **25** Τότε ἐπανῆλθε ἀμέσως βιαστικὰ στὸν βασιλέα καὶ ὑπέβαλε αὐτὸ τὸ αἶτημα: «Θέλω ἀμέσως νὰ μοῦ δώσης σ' ἓνα πιάτο τὸ κε-

τούς συνανακειμένους οὐκ ἠθέλησεν αὐτὴν ἀθετῆσαι. **27** Καὶ εὐθέως ἀποστείλας ὁ βασιλεὺς σπεκουλάτορα ἐπέταξεν ἐνεχθῆναι τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. **28** Ὁ δὲ ἀπελθὼν ἀπεκεφάλισεν αὐτὸν ἐν τῇ φυλακῇ, καὶ ἤνεγκε τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἐπὶ πίνακι καὶ ἔδωκεν αὐτὴν τῷ κορασίῳ, καὶ τὸ κοράσιον ἔδωκεν αὐτὴν τῇ μητρὶ αὐτῆς. **29** Καὶ ἀκούσαντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἦλθον καὶ ἦραν τὸ πτώμα αὐτοῦ, καὶ ἔθηκαν αὐτὸ ἐν μνημείῳ.

30 Καὶ συνάγονται οἱ ἀπόστολοι πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἀπήγγειλαν αὐτῷ πάντα, καὶ ὅσα ἐποίησαν καὶ ὅσα ἐδίδαξαν. **31** Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Δεῦτε ὑμεῖς αὐτοὶ κατ' ἰδίαν εἰς ἔρημον τόπον, καὶ ἀναπαύεσθε ὀλίγον· ἦσαν γὰρ οἱ ἐρχόμενοι καὶ οἱ ὑπάγοντες πολλοί, καὶ οὐδὲ φαγεῖν εὐκαίρουν. **32** Καὶ ἀπῆλθον εἰς ἔρημον τόπον ἐν πλοίῳ κατ' ἰδίαν. **33** Καὶ εἶδον αὐτοὺς ὑπάγοντας, καὶ ἐπέγνωσαν αὐτοὺς πολλοί, καὶ πεζῆ ἀπὸ πασῶν τῶν πόλεων συνέδραμον ἐκεῖ καὶ προῆλθον αὐτοὺς καὶ συνῆλθον πρὸς αὐτόν. **34** Καὶ ἐξελθὼν ὁ Ἰησοῦς εἶδε πολὺν ὄχλον καὶ ἐσπλαγχνίσθη ἐπ' αὐτοῖς, ὅτι ἦσαν ὡς πρόβατα μὴ ἔχοντα ποιμένα, καὶ ἤρξατο διδάσκειν αὐτοὺς πολλά.

35 Καὶ ἤδη ὥρας πολλῆς γενομένης προσελθόντες αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ λέγουσιν ὅτι ἔρημός ἐστιν ὁ τόπος καὶ ἤδη ὥρα πολλή· **36** ἀπόλυσον αὐτούς, ἵνα ἀπελθόντες εἰς τοὺς κύκλῳ ἀγρούς καὶ κώμας ἀγοράσωσιν ἑαυτοῖς ἄρτους· τί γὰρ φάγωσιν οὐκ ἔχουσιν. **37** Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· Δότε αὐτοῖς ὑμεῖς φαγεῖν. Καὶ λέγουσιν αὐτῷ· Ἀπελθόντες ἀγοράσωμεν δηναρίων διακοσίων ἄρτους καὶ δώμεν αὐτοῖς φαγεῖν; **38** Ὁ δὲ λέγει αὐτοῖς· Πόσους ἄρτους ἔχετε; Ὑπάγετε καὶ ἴδετε. Καὶ γνόντες λέγουσι· Πέντε, καὶ δύο ἰχθύας. **39** Καὶ ἐπέταξεν αὐτοῖς ἀνακλῖναι πάντας συμπόσια συμπόσια ἐπὶ τῷ χλωρῷ χόρτῳ. **40** Καὶ ἀνέπεσον πρασιαὶ πρασιαὶ ἀνὰ ἑκατὸν καὶ ἀνὰ πεντήκοντα. **41** Καὶ λαβὼν τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τοὺς δύο ἰχθύας ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν εὐλόγησε, καὶ κατέκλασε τοὺς ἄρτους καὶ ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς ἵνα παραθῶσιν αὐτοῖς, καὶ τοὺς δύο ἰχθύας ἐμέρισε πᾶσι. **42** Καὶ ἔφαγον πάντες καὶ ἐχορτάσθησαν, **43** καὶ ἦσαν κλασμάτων δώδεκα κοφίνους πλήρεις,

φάλι τοῦ Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ». **26** Καὶ ἐνῶ ὁ βασιλεὺς λυπήθηκε, ἐξ αἰτίας τῶν ὄρκων καὶ τῶν συνδαιτυμόνων δὲν θέλησε νὰ ἀθετῆσῃ τὴν ὑπόσχεσί του πρὸς αὐτή. **27** Καὶ ἀμέσως ὁ βασιλεὺς ἔστειλε δῆμιον καὶ διέταξε νὰ φέρῃ τὸ κεφάλι του. **28** Αὐτὸς δὲ πῆγε καὶ τὸν ἀποκεφάλισε στὴ φυλακῇ, καὶ ἔφερε τὸ κεφάλι του σὲ πιάτο, καὶ τὸ ἔδωσε στὸ κορίτσι, καὶ τὸ κορίτσι τὸ ἔδωσε στὴ μητέρα της. **29** Καὶ ὅταν τὸ ἄκουσαν οἱ μαθηταὶ του, ἦλθον καὶ πῆραν τὸ σῶμα του καὶ τὸ ἐνταφίασαν.

Ἡ συμπάθεια τοῦ Ἰησοῦ γιὰ τοὺς ἀποστόλους καὶ τὸ λαό

30 Οἱ δὲ ἀπόστολοι ἐπέστρεψαν (ἀπὸ τὴν περιοδεία τους) στὸν Ἰησοῦ καὶ τοῦ ἀνέφεραν ὅλα, ὅσα ἔκαναν καὶ ὅσα δίδαξαν. **31** Καὶ εἶπε σ' αὐτούς: «Ἐλᾶτε (μαζί μου) σεῖς μόνοι, χωρὶς τὸ πλῆθος, σὲ ἐρημικὸ τόπο, καὶ ἀναπαυθῆτε λίγο». Διότι ἦταν πολλοὶ αὐτοί, ποὺ πηγαينوέρχονταν, καὶ γι' αὐτὸ δὲν εὐκαιροῦσαν οὔτε νὰ φᾶνε. **32** Ἔτσι ἔφυγαν σὲ ἐρημικὸ τόπο μὲ πλοῖο μόνοι. **33** Ἀλλ' ὅταν ἔφευγαν, τοὺς εἶδαν καὶ τοὺς ἀναγνώρισαν πολλοί, καὶ ἀπ' ὅλες τίς γύρω πόλεις συνέρρευσαν πεζοπορώντας ἐκεῖ, μάλιστα ἔφθασαν πρωτύτερα ἀπ' αὐτούς, καὶ συγκεντρώθηκαν κοντά του. **34** Ἔτσι, ὅταν βγῆκε ὁ Ἰησοῦς (στὴν ξηρά), εἶδε πλῆθος πολὺ, καὶ τοὺς σπλαγχνίσθηκε, διότι ἦταν σὰν πρόβατα χωρὶς ποιμένα, καὶ ἄρχισε νὰ τοὺς διδάσκῃ πολλά.

Τὸ θαῦμα τοῦ χορτασμοῦ τῶν πεντακισχιλίων ἀνδρῶν

35 Καὶ ἀφοῦ πλέον πέρασε πολλὴ ὥρα, τὸν πλησίασαν οἱ μαθηταὶ του καὶ τοῦ λέγουν: «Ὁ τόπος εἶναι ἔρημος καὶ ἡ ὥρα εἶναι πλέον περασμένη. **36** Δώσε ἐντολὴ γιὰ νὰ φύγουν αὐτοὶ καὶ νὰ πᾶνε στὰ γύρω χωριά καὶ στὶς κωμοπόλεις γιὰ ν' ἀγοράσουν ψωμιά. Διότι δὲν ἔχουν τί νὰ φᾶνε. **37** Ἀλλ' αὐτὸς ἀποκρίθηκε καὶ τοὺς εἶπε: «Δώστε τοὺς ἐσεῖς νὰ φᾶνε». Τοῦ λέγουν τότε: «Νὰ πᾶμε ν' ἀγοράσωμε ψωμιά ἀξίας διακοσίων δηναρίων καὶ νὰ τοὺς δώσωμε νὰ φᾶνε;». **38** Αὐτὸς δὲ τοὺς λέγει: «Πόσα ψωμιά ἔχετε; Πηγαίνετε νὰ ἰδῆτε». Καὶ ἀφοῦ εἶδαν, τοῦ λένε: «Πέντε, καὶ δύο φάρια». **39** Καὶ τοὺς διέταξε νὰ βάλουν ὄλους νὰ καθήσουν γιὰ νὰ φᾶνε ὀμάδες ὀμάδες στὸ χλωρὸ χορτάρι. **40** Καὶ κάθησαν παρέες παρέες, ποὺ ὁμοιάζαν μὲ πρασιές, ἀνὰ ἑκατὸ καὶ ἀνὰ πενήντα ἄτομα. **41** Καὶ ἀφοῦ πῆρε τὰ πέντε ψωμιά καὶ τὰ δύο φάρια καὶ ὕψωσε τὰ μάτια του στὸν οὐρανὸ, εὐλόγησε, καὶ ἔκοψε σὲ κομμάτια τὰ ψωμιά, καὶ ἔδινε στοὺς μαθητάς, γιὰ νὰ τὰ παραθέσουν σ' αὐτούς. Ἐπίσης μοίρασε σὲ ὄλους τὰ δύο φάρια. **42** Καὶ ἔφαγαν ὅλοι

καὶ ἀπὸ τῶν ἰχθύων. **44** Καὶ ἦσαν οἱ φαγόντες τοὺς ἄρτους πεντακισχίλιοι ἄνδρες.

45 Καὶ εὐθέως ἠνάγκασε τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ἐμβῆναι εἰς τὸ πλοῖον καὶ προάγειν εἰς τὸ πέραν πρὸς Βηθσαϊδάν, ἕως αὐτὸς ἀπολύσει τὸν ὄχλον. **46** Καὶ ἀποταξάμενος αὐτοῖς ἀπῆλθεν εἰς τὸ ὄρος προσεύξασθαι. **47** Καὶ ὀψίας γενομένης ἦν τὸ πλοῖον ἐν μέσῳ τῆς θαλάσσης, καὶ αὐτὸς μόνος ἐπὶ τῆς γῆς. **48** Καὶ ἰδὼν αὐτοὺς βασανιζομένους ἐν τῷ ἐλαύνειν· ἦν γὰρ ὁ ἄνεμος ἐναντίος αὐτοῖς· καὶ περὶ τετάρτην φυλακὴν τῆς νυκτὸς ἔρχεται πρὸς αὐτοὺς περιπατῶν ἐπὶ τῆς θαλάσσης, καὶ ἤθελε παρελθεῖν αὐτούς. **49** Οἱ δὲ ἰδόντες αὐτὸν περιπατοῦντα ἐπὶ τῆς θαλάσσης ἔδοξαν φάντασμα εἶναι, καὶ ἀνέκραξαν· **50** πάντες γὰρ αὐτὸν εἶδον καὶ ἐταράχθησαν. Καὶ εὐθέως ἐλάλησε μετ' αὐτῶν καὶ λέγει αὐτοῖς· Θαρσεῖτε, ἐγὼ εἰμι, μὴ φοβεῖσθε! **51** Καὶ ἀνέβη εἰς τὸ πλοῖον πρὸς αὐτούς, καὶ ἐκόπασεν ὁ ἄνεμος. Καὶ λίαν ἐκ περισσοῦ ἐν ἑαυτοῖς ἐξίσταντο καὶ ἐθαύμαζον. **52** οὐ γὰρ συνῆκαν ἐπὶ τοῖς ἄρτοις, ἀλλ' ἦν αὐτῶν ἡ καρδία πεπωρωμένη.

53 Καὶ διαπεράσαντες ἀπῆλθον ἐπὶ τὴν γῆν Γεννησαρέτ καὶ προσωρμίσθησαν. **54** Καὶ ἐξελθόντων αὐτῶν ἐκ τοῦ πλοίου εὐθέως ἐπιγνόντες αὐτὸν **55** περιέδραμον ὅλην τὴν περίχωρον ἐκείνην καὶ ἤρξαντο ἐπὶ τοῖς κραβάττοις τοὺς κακῶς ἔχοντας περιφέρειν ὅπου ἤκουον ὅτι ἐκεῖ ἐστι. **56** Καὶ ὅπου ἂν εἰσεπορεύετο εἰς κώμας ἢ πόλεις ἢ ἀγρούς, ἐν ταῖς ἀγοραῖς ἐτίθεσαν τοὺς ἀσθενοῦντας καὶ παρεκάλουν αὐτὸν ἵνα κἂν τοῦ κρασπέδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ ἄψωνται. Καὶ ὅσοι ἂν ἤπτοντο αὐτοῦ, ἐσώζοντο.

7 Καὶ συνάγονται πρὸς αὐτὸν οἱ Φαρισαῖοι καὶ τινες τῶν γραμματέων ἐλθόντες ἀπὸ Ἱεροσολύμων. **2** Καὶ ἰδόντες τινὰς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ κοιναῖς χερσί, τοῦτ' ἔστιν ἀνίπτοις, ἐσθίουντας ἄρτους, ἐμέμψαντο. **3** Οἱ γὰρ Φαρισαῖοι καὶ πάντες οἱ Ἰουδαῖοι, ἐὰν μὴ πυγμῆ νύψωνται τὰς χεῖρας, οὐκ ἐσθίουσι,

καὶ χόρτασαν. **43** Σήκωσαν μάλιστα δώδεκα κοφίνια γεμάτα ἀπὸ κομμάτια ἀπὸ τὰ ψωμιὰ καὶ ἀπὸ τὰ φάρια. **44** Αὐτοὶ δέ, πού ἔφαγαν τὰ ψωμιὰ, ἦταν πέντε χιλιάδες ἄνδρες.

Ὁ Ἰησοῦς περιπατεῖ πάνω στὴ λίμνη

45 Ἀμέσως δὲ ἀνάγκασε τοὺς μαθητὰς του νὰ μποῦν στὸ πλοῖο καὶ νὰ πᾶνε πρωτύτερα ἀπ' αὐτὸν στὸ ἀπέναντι μέρος πρὸς τὴ Βηθσαϊδᾶ, γιὰ νὰ διαλύσει ἐν τῷ μεταξὺ τὰ πλήθη. **46** Καὶ ἀφοῦ τοὺς ἀποχαιρέτισε, πῆγε στὸ ὄρος γιὰ νὰ προσευχηθῆ. **47** Καὶ ὅταν βράδυασε, τὸ πλοῖο βρισκόταν στὸ μέσο τῆς λίμνης, καὶ αὐτὸς μόνος στὴν ξηρά. **48** Καὶ ἐπειδὴ τοὺς εἶδε νὰ βασανίζονται στὴν κωπηλασία, διότι ὁ ἄνεμος ἦταν ἀντίθετος σ' αὐτούς, γι' αὐτὸ κατὰ τὴν τετάρτη περίπου βάρδια τῆς νύκτας ἔρχεται πρὸς αὐτοὺς περιπατώντας πάνω στὴ λίμνη, καὶ πῆγαινε νὰ τοὺς προσπεράσει. **49** Ἄλλ' ὅταν αὐτοὶ τὸν εἶδαν νὰ περιπατῆ πάνω στὴ λίμνη, νόμισαν ὅτι εἶναι φάντασμα καὶ ἔβγαλαν κραυγὴ τρόμου. **50** Ὅλοι δὲ τὸν εἶδαν καὶ ταραχτήκαν. Ἄλλ' αὐτὸς ἀμέσως τοὺς μίλησε καὶ τοὺς εἶπε: «Ἐχετε θάρρος! Ἐγὼ εἰμι. Μὴ φοβεῖσθε!». **51** Καὶ ἀνέβηκε στὸ πλοῖο πρὸς αὐτούς, καὶ κόπασε ὁ ἄνεμος. Καὶ τὸ ἐσωτερικὸ τους κυριεύθηκε σὲ πάρα πολὺ μεγάλο βαθμὸ ἀπὸ ἔκπληξι καὶ θαυμασμό. **52** Διότι δὲν εἶχαν συνειδητοποιήσει τὸ θαῦμα μὲ τὰ ψωμιὰ, ἀλλ' ἡ διάνοιά τους ἦταν (ἀκόμη) παχυλὴ καὶ βραδυκίνητη.

Θεραπεῖες στὴ Γεννησαρέτ

53 Ἔτσι, ἀφοῦ διαπεραιώθηκαν, ἦλθαν στὴν περιοχή τῆς Γεννησαρέτ καὶ ἀγκυροβόλησαν. **54** Ὅταν δὲ βγῆκαν ἀπὸ τὸ πλοῖο, ἀμέσως τὸν ἀναγνώρισαν, **55** καὶ ἔτρεξαν γύρω σ' ὅλη τὴν περιοχή ἐκείνη, καὶ ἄρχισαν νὰ περιφέρουν τοὺς ἀρρώστους πάνω σὲ κρεβάτια ἀπὸ τὸ ἕνα μέρος στὸ ἄλλο, ἐκεῖ ὅπου ἄκουαν ὅτι βρῖσκεται. **56** Καὶ ὅπου ἔμπαινε σὲ κωμοπόλεις ἢ πόλεις ἢ χωριά, τοποθετοῦσαν τοὺς ἀσθενεῖς στὶς ἀγορὲς καὶ τὸν παρακαλοῦσαν νὰ ἀγγίξουν ἔστω τὴν ἄκρη τοῦ ἐνδύματος του. Καὶ ὅσοι τὸν ἀγγίζαν, θεραπεύονταν.

Παραδόσεις ἀνθρώπων εἰς βᾶρος ἐντολῶν τοῦ Θεοῦ

7 Μαζεύονται δὲ γύρω του οἱ Φαρισαῖοι καὶ μερικοὶ ἀπὸ τοὺς γραμματεῖς, πού ἤρθαν ἀπὸ τὰ Ἱεροσόλυμα. **2** Καὶ ὅταν εἶδαν μερικοὺς ἀπὸ τοὺς μαθητὰς του νὰ τρῶνε ψωμὶ μὲ χεῖρια ἀκάθαρτα, δηλαδὴ ἄπλυτα, τοὺς κατέκριναν. **3** Διότι οἱ Φαρισαῖοι καὶ ὅλοι οἱ Ἰουδαῖοι,

κρατοῦντες τὴν παράδοσιν τῶν πρεσβυτέρων. **4** Καὶ ἀπὸ ἀγορᾶς, ἐὰν μὴ βαπτίσωνται, οὐκ ἐσθίουσι. Καὶ ἄλλα πολλά ἐστὶν ἃ παρέλαβον κρατεῖν, βαπτισμοὺς ποτηρίων καὶ ξεστῶν καὶ χαλκίων καὶ κλινῶν. **5** Ἐπειτα ἐπερωτῶσιν αὐτὸν οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ γραμματεῖς· Διατί οὐ περιπατοῦσιν οἱ μαθηταὶ σου κατὰ τὴν παράδοσιν τῶν πρεσβυτέρων, ἀλλ' ἀνίπτοις χερσὶν ἐσθίουσι τὸν ἄρτον; **6** Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς ὅτι καλῶς προεφήτευσεν Ἡσαΐας περὶ ὑμῶν τῶν ὑποκριτῶν, ὡς γέγραπται· **Οὗτος ὁ λαὸς τοῖς χεῖλεσί με τιμᾶ, ἡ δὲ καρδία αὐτῶν πόρρω ἀπέχει ἀπ' ἐμοῦ·** **7** μάτην δὲ σέβονται με, διδάσκοντες διδασκαλίας ἐντάλματα ἀνθρώπων. **8** Ἀφέντες γὰρ τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ κρατεῖτε τὴν παράδοσιν τῶν ἀνθρώπων, βαπτισμοὺς ξεστῶν καὶ ποτηρίων, καὶ ἄλλα παρόμοια τοιαῦτα πολλὰ ποιεῖτε. **9** Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· Καλῶς ἀθετεῖτε τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ ἵνα τὴν παράδοσιν ὑμῶν τηρήσητε! **10** Μωυσῆς γὰρ εἶπε, **Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου,** καὶ, **Ὁ κακολογῶν πατέρα ἢ μητέρα θανάτῳ τελευτάτω.** **11** Ὑμεῖς δὲ λέγετε· Ἐὰν εἴπῃ ἄνθρωπος τῷ πατρὶ ἢ τῇ μητρὶ, κορβᾶν, ὃ ἐστὶ δῶρον, ὃ ἐὰν ἐξ ἐμοῦ ὠφεληθῆς, **12** καὶ οὐκέτι ἀφίετε αὐτὸν οὐδὲν ποιῆσαι τῷ πατρὶ αὐτοῦ ἢ τῇ μητρὶ αὐτοῦ, **13** ἀκυροῦντες τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ τῇ παραδόσει ὑμῶν ἢ παρεδώκατε. Καὶ παρόμοια τοιαῦτα πολλὰ ποιεῖτε.

14 Καὶ προσκαλεσάμενος πάντα τὸν ὄχλον ἔλεγεν αὐτοῖς· Ἀκούετε μου, πάντες, καὶ συνίετε. **15** Οὐδὲν ἐστὶν ἔξωθεν τοῦ ἀνθρώπου εἰσπορευόμενον εἰς αὐτὸν ὃ δύναται αὐτὸν κοινῶσαι, ἀλλὰ τὰ ἐκπορευόμενά ἐστι τὰ κοινοῦντα τὸν ἄνθρωπον. **16** Εἴ τις ἔχει ὄτα ἀκούειν, ἀκουέτω.

17 Καὶ ὅτε εἰσῆλθεν εἰς οἶκον ἀπὸ τοῦ ὄχλου, ἐπηρώτων αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ περὶ τῆς παραβολῆς. **18** Καὶ λέγει αὐτοῖς· Οὕτω καὶ ὑμεῖς ἀσύνετοὶ ἐστε; Οὐπω νοεῖτε ὅτι πᾶν τὸ ἔξωθεν εἰσπορευόμενον εἰς τὸν ἄνθρωπον οὐ δύναται αὐτὸν κοινῶσαι; **19** Ὅτι οὐκ εἰσπορεύεται αὐτοῦ εἰς τὴν καρδίαν, ἀλλ'

ἐὰν δὲν πλύνουν πολὺ καλὰ τὰ χέρια, τρίβοντας μὲ τὴν πυγμὴ τοῦ ἐνὸς τὴν παλάμη καὶ τὰ δάκτυλα τοῦ ἄλλου, δὲν τρῶνε, κρατώντας τὴν παράδοσι τῶν παλαιότερων. **4** Ἐπίσης, ὅταν ἐπιστρέφουν ἀπὸ τὴν ἀγορά, δὲν τρῶνε, ἐὰν δὲν ὑποβληθοῦν σὲ κάθαρσι. Εἶναι καὶ ἄλλα πολλά, ποὺ παρέλαβαν γιὰ νὰ τηροῦν, καθάρσεις ποτηρίων καὶ μεγαλυτέρων ἀγγείων καὶ χαλκίων σκευῶν καὶ κρεββατιῶν. **5** Τὸν ρωτοῦν λοιπὸν οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ γραμματεῖς· «Γιατί οἱ μαθηταὶ σου δὲν βαδίζουν σύμφωνα μὲ τὴν παράδοσι τῶν παλαιότερων, ἀλλὰ τρῶνε μὲ ἄπλυτα χέρια;». **6** Αὐτὸς δὲ ἀποκρίθηκε καὶ τοὺς εἶπε· «Καλὰ προφήτευσεν ὁ Ἡσαΐας γιὰ σᾶς τοὺς ὑποκριτὰς σύμφωνα μὲ τὸ γραμμένο, **Αὐτὸς ὁ λαὸς μὲ τιμᾶ μὲ τὰ χεῖλη, ἐνῶ ἡ καρδιά του πολὺ ἀπέχει ἀπὸ μένα.** **7** **Ναί,** ψεύτικα μὲ σέβονται, ἀφοῦ ἀκολουθοῦν διδασκαλίες, ποὺ εἶναι ἐντολὲς ἀνθρώπων. **8** **Ναί,** ἀφήσατε τὴν ἐντολὴ τοῦ Θεοῦ καὶ κρατεῖτε τὴν παράδοσι τῶν ἀνθρώπων, καθάρσεις ἀγγείων καὶ ποτηρίων. Καὶ πολλὰ ἄλλα κάνετε παρόμοια μ' αὐτά». **9** Τοὺς ἔλεγε ἐπίσης· «Ὁραῖα κάνετε, παραβαίνοντας τὴν ἐντολὴ τοῦ Θεοῦ γιὰ νὰ τηρήσετε τὴ δική σας παράδοσι! **10** Ὁ Μωυσῆς, ὅπως ξέρετε, εἶπε, **Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου,** καί, **Ὁποῖος κακολογεῖ τὸν πατέρα ἢ τὴν μητέρα, ἐξάπαντος νὰ θανατώνεται.** **11** Ἀλλὰ σεῖς λέγετε, Ἐὰν κάποιος πῆ στὸν πατέρα ἢ στὴν μητέρα “κορβᾶν”, ποὺ σημαίνει, “αὐτὸ ποὺ θὰ λάμβανες ὡς βοήθημα ἀπὸ μένα τὸ ἀφιερώνω στὸ Θεό”, **12** τότε τὸν θεωρεῖτε δεσμευμένο καὶ δὲν τὸν ἀφήνετε πλέον νὰ κάνῃ τίποτε γιὰ τὸν πατέρα του ἢ τὴν μητέρα του, **13** ἀκυρώνοντας ἔτσι τὸ λόγο τοῦ Θεοῦ χάριν τῆς παραδόσεώς σας ποὺ διδάξατε. Καὶ πολλὰ ἄλλα κάνετε παρόμοια μ' αὐτό».

14 Τότε ἀπευθύνθηκε πρὸς ὅλο τὸ λαὸ καὶ τοὺς εἶπε· «Ἀκούστε με, ὅλοι, καὶ καταλάβετε. **15** Δὲν ὑπάρχει τίποτε ἔξω ἀπὸ τὸν ἄνθρωπο, ποὺ εἰσάγεται σ' αὐτὸν (διὰ τῆς τροφῆς) καὶ δύναται νὰ τὸν κάνῃ (ἠθικῶς) ἀκάθαρτο, ἀλλ' αὐτὰ ποὺ βγαίνουν μέσα ἀπὸ τὸν ἄνθρωπο, αὐτὰ τὸν κάνουν (ἠθικῶς) ἀκάθαρτο. **16** Ὁποῖος ἔχει αὐτιά γιὰ νὰ ἀκούῃ, ἄς ἀκούῃ».

Τί μολύνει ἠθικῶς τὸν ἄνθρωπο

17 Ὅταν δὲ μετὰ τὴν ὁμιλία του πρὸς τὸ λαὸ μπῆκε σ' ἓνα σπίτι, οἱ μαθηταὶ του τὸν ρωτοῦσαν γιὰ τὸν παραβολικὸν λόγον. **18** Καὶ τοὺς λέγει· «Καὶ σεῖς εἴσθε ἀνίκανοι νὰ καταλάβετε; Ἀκόμη δὲν καταλαβαίνετε, ὅτι κάθε τι, ποὺ μπαίνει ἀπ' ἔξω στὸν ἄνθρωπο, δὲν μπορεῖ νὰ τὸν μολύνῃ (ἠθικῶς); **19** Διότι δὲν μπαίνει στὴν ψυχὴ του, ἀλλὰ στὴν κοιλιά. Ἀποβάλλεται μάλιστα (κατὰ τὸ περιττὸ καὶ ἀκάθαρτο μέρος)

εἰς τὴν κοιλίαν, καὶ εἰς τὸν ἀφεδρῶνα ἐκπορεύεται, καθαρίζον πάντα τὰ βρώματα. **20** Ἔλεγε δὲ ὅτι τὸ ἐκ τοῦ ἀνθρώπου ἐκπορευόμενον, ἐκεῖνο κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον. **21-22** Ἔσωθεν γὰρ ἐκ τῆς καρδίας τῶν ἀνθρώπων οἱ διαλογισμοὶ οἱ κακοὶ ἐκπορεύονται, μοιχεῖαι, πορνεῖαι, φόνοι, κλοπαί, πλεονεξίαι, πονηρίαι, δόλος, ἀσέλγεια, ὀφθαλμὸς πονηρός, βλασφημία, ὑπερηφανία, ἀφροσύνη. **23** Πάντα ταῦτα τὰ πονηρὰ ἔσωθεν ἐκπορεύεται καὶ κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον.

24 Καὶ ἐκεῖθεν ἀναστὰς ἀπῆλθεν εἰς τὰ μεθόρια Τύρου καὶ Σιδῶνος. Καὶ εἰσελθὼν εἰς οἰκίαν οὐδένα ἤθελε γινῶναι, καὶ οὐκ ἠδυνήθη λαθεῖν. **25** Ἀκούσασα γὰρ γυνὴ περὶ αὐτοῦ, ἧς εἶχε τὸ θυγάτριον αὐτῆς πνεῦμα ἀκάθαρτον, ἐλθοῦσα προσέπεσε πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ. **26** Ἡ δὲ γυνὴ ἦν Ἑλληνίς, Συροφουινίκισσα τῷ γένει. Καὶ ἠρώτα αὐτὸν ἵνα τὸ δαιμόνιον ἐκβάλλῃ ἐκ τῆς θυγατρὸς αὐτῆς. **27** Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῇ: Ἄφες πρῶτον χορτασθῆναι τὰ τέκνα· οὐ γὰρ ἐστὶ καλὸν λαβεῖν τὸν ἄρτον τῶν τέκνων καὶ τοῖς κυναρίοις βαλεῖν. **28** Ἡ δὲ ἀπεκρίθη καὶ λέγει αὐτῷ: Ναί, Κύριε! Καὶ τὰ κυνάρια ὑποκάτω τῆς τραπέζης ἐσθίουσιν ἀπὸ τῶν ψυχίων τῶν παιδίων. **29** Καὶ εἶπεν αὐτῇ: Διὰ τοῦτον τὸν λόγον ὑπάγε· ἐξελήλυθε τὸ δαιμόνιον ἐκ τῆς θυγατρὸς σου. **30** Καὶ ἀπελθοῦσα εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς εὗρε τὸ παιδίον βεβλημένον ἐπὶ τὴν κλίνην καὶ τὸ δαιμόνιον ἐξεληλυθός.

31 Καὶ πάλιν ἐξελθὼν ἐκ τῶν ὀρίων Τύρου καὶ Σιδῶνος ἦλθε πρὸς τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας ἀνὰ μέσον τῶν ὀρίων Δεκαπόλεως. **32** Καὶ φέρουσιν αὐτῷ κωφὸν μογιλάλον καὶ παρακαλοῦσιν αὐτὸν ἵνα ἐπιθῇ αὐτῷ τὴν χεῖρα. **33** Καὶ ἀπολαβόμενος αὐτὸν ἀπὸ τοῦ ὄχλου κατ' ἰδίαν ἔβαλε τοὺς δακτύλους αὐτοῦ εἰς τὰ ὄματα αὐτοῦ, καὶ πτύσας ἤψατο τῆς γλώσσης αὐτοῦ, **34** καὶ ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν ἐστέναξε καὶ λέγει αὐτῷ: Ἐφφαθά! Ὅ ἐστι, Διανοίχθητι. **35** Καὶ εὐθέως διηνοιχθησαν αὐτοῦ αἱ ἀκοαὶ καὶ ἐλύθη ὁ δεσμὸς τῆς γλώσσης αὐτοῦ, καὶ ἐλάλει ὀρθῶς. **36** Καὶ διεστείλατο αὐτοῖς ἵνα μηδενὶ εἴπωσιν.

στὸ ἀποχωρητήριον, ἀφήνοντας ἔτσι καθαρὲς ὅλες τὶς τροφές (ποὺ κράτησε ὁ ὀργανισμὸς)». **20** Ἐπίσης ἔλεγε: «Ἐκεῖνο, ποὺ βγαίνει μέσα ἀπὸ τὸν ἄνθρωπο, ἐκεῖνο κάνει ἀκάθαρτο τὸν ἄνθρωπο. **21-22** Διότι μέσα ἀπὸ τὴν ψυχὴ τῶν ἀνθρώπων βγαίνουν οἱ κακὲς σκέψεις, μοιχεῖες, πορνεῖες, φόνοι, κλοπές, πλεονεξίες, πονηρίες, δόλος, ἀκολασία, φθόνος, διαβολὴ καὶ συκοφαντία, ὑπερηφάνεια, ἀφροσύνη. **23** Ὅλα αὐτὰ τὰ κακὰ βγαίνουν ἀπὸ μέσα καὶ κάνουν τὸν ἄνθρωπο ἀκάθαρτο».

Ἡ Συροφουινίκισσα (Χαναναία) καὶ θεραπεία τῆς θυγατέρας της

24 Σηκώθηκε δὲ ἀπὸ τὸν τόπο ἐκεῖνο καὶ πῆγε στὴν περιοχὴ τῆς Τύρου καὶ τῆς Σιδῶνος. Καὶ μπῆκε σ' ἓνα σπίτι καὶ δὲν ἤθελε νὰ τὸ μάθῃ κανεὶς, ἀλλὰ δὲν μπόρεσε νὰ διαφύγῃ τὴν προσοχή. **25** Διότι μία γυναῖκα, τῆς ὁποίας τὸ κορίτσι εἶχε πνεῦμα ἀκάθαρτο (δαιμόνιο), ὅταν ἄκουσε γι' αὐτόν, ἦλθε καὶ ἔπεσε στὰ πόδια του. **26** Αὐτὴ δὲ ἡ γυναῖκα ἦταν εἰδωλολάτρισσα, καὶ στὴν καταγωγὴ Συροφουινίκισσα. Καὶ τὸν παρακαλοῦσε νὰ βγάλῃ τὸ δαιμόνιο ἀπὸ τὴ θυγατέρα της. **27** Ἄλλ' ὁ Ἰησοῦς τῆς εἶπε: «Ἄφησε πρῶτα νὰ χορτάσουν τὰ τέκνα (δηλαδὴ οἱ Ἰσραηλιῖτες). Διότι δὲν εἶναι σωστὸ νὰ πάρῃ κανεὶς τὸ φωμὶ τῶν τέκνων καὶ νὰ τὸ ρίξῃ στὰ σκυλάκια». **28** Αὐτὴ δὲ ἀποκρίθηκε καὶ λέγει σ' αὐτόν: «Ναί, Κύριε! Ἀλλὰ καὶ τὰ σκυλάκια τρώγουν ἀπὸ τὰ φύχουλα τῶν παιδιῶν, ποὺ πέφτουν κάτω ἀπὸ τὸ τραπέζι». **29** Τότε τῆς εἶπε: «Γι' αὐτὸ τὸ λόγο πήγαινε· τὸ δαιμόνιο ἔχει βγεῖ ἀπὸ τὴ θυγατέρα σου». **30** Καὶ ὅταν πῆγε στὸ σπίτι της, βρῆκε τὸ παιδί νὰ εἶναι ξαπλωμένο στὸ κρεβάτι (ἡσυχο) καὶ τὸ δαιμόνιο νὰ ἔχῃ βγεῖ.

Θεραπεία κωφαλάλου

31 Πάλι δὲ (ὁ Ἰησοῦς), ἀφοῦ ἔφυγε ἀπὸ τὴν περιοχὴ τῆς Τύρου καὶ τῆς Σιδῶνος, ἦλθε πρὸς τὴ λίμνη τῆς Γαλιλαίας διὰ μέσου τῆς περιοχῆς τῆς Δεκαπόλεως. **32** Καὶ φέρουν σ' αὐτόν ἓνα κωφάλαλο καὶ τὸν παρακαλοῦν νὰ θέσῃ ἐπάνω του τὸ χέρι. **33** Καὶ ἀφοῦ τὸν πῆρε ἀπὸ τὸ πλῆθος ἰδιαίτερος, ἔβαλε τὰ δάκτυλά του στὰ αὐτιά τοῦ κωφαλάλου, καὶ ἀφοῦ ἔφτυσε, μὲ τὸ σάλιο στὸ δάχτυλο ἄγγιξε τὴ γλώσσα του, **34** ὕψωσε δὲ στὸν οὐρανὸ τὰ μάτια καὶ στέναξε καὶ λέγει σ' αὐτόν: «Ἐφφαθά!», ποὺ σημαίνει, «Ἄνοιξε!». **35** Καὶ ἀμέσως ἀνοιξαν τὰ αὐτιά του καὶ λύθηκε ἡ δεμένη γλώσσα του καὶ μιλοῦσε κανονικά. **36** Καὶ τοὺς διέταξε νὰ μὴ τὸ εἰποῦν σὲ κανένα. Ἄλλ' ὅσο αὐτὸς τοὺς

Ὅσον δὲ αὐτὸς αὐτοῖς διεστέλλετο, μᾶλλον περισσότερον ἐκήρυσσον. **37** Καὶ ὑπερπερισσῶς ἐξεπλήσσοντο λέγοντες· Καλῶς πάντα πεποίηκε· καὶ τοὺς κωφοὺς ποιεῖ ἀκούειν καὶ τοὺς ἀλάλους λαλεῖν.

8 Ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις πάλιν πολλοῦ ὄχλου ὄντος καὶ μὴ ἐχόντων τί φάγωσι, προσκαλεσάμενος ὁ Ἰησοῦς τοὺς μαθητάς αὐτοῦ λέγει αὐτοῖς· **2** Σπλαγχνίζομαι ἐπὶ τὸν ὄχλον, ὅτι ἤδη ἡμέραι τρεῖς προσμένουσί μοι καὶ οὐκ ἔχουσι τί φάγωσι· **3** καὶ ἂν ἀπολύσω αὐτοὺς νήστευσι εἰς οἶκον αὐτῶν, ἐκλυθήσονται ἐν τῇ ὁδῷ· τινὲς γὰρ αὐτῶν ἀπὸ μακρόθεν ἦκασιν. **4** Καὶ ἀπεκρίθησαν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· Πόθεν τούτους δυνησεται τις ὧδε χορτάσαι ἄρτων ἐπ' ἐρημίας; **5** Καὶ ἐπηρώτα αὐτούς· Πόσους ἔχετε ἄρτους; Οἱ δὲ εἶπον· ἑπτὰ. **6** Καὶ παρήγγειλε τῷ ὄχλῳ ἀναπεσεῖν ἐπὶ τῆς γῆς. Καὶ λαβὼν τοὺς ἑπτὰ ἄρτους εὐχαριστήσας ἔκλασε καὶ ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ἵνα παρατιθῶσι· καὶ παρέθηκαν τῷ ὄχλῳ. **7** Καὶ εἶχον ἰχθύδια ὀλίγα. Καὶ αὐτὰ εὐλόγησας εἶπε παρατιθέναι καὶ αὐτά. **8** Ἐφαγον δὲ καὶ ἐχορτάσθησαν, καὶ ἦσαν περισσεύματα κλασμάτων ἑπτὰ σπυρίδας. **9** Ἦσαν δὲ ὡς τετρακισχίλιοι. Καὶ ἀπέλυσεν αὐτούς. **10** Καὶ ἐμβὰς εὐθὺς εἰς τὸ πλοῖον μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἦλθεν εἰς τὰ μέρη Δαλμανουθά.

11 Καὶ ἐξῆλθον οἱ Φαρισαῖοι καὶ ἤρξαντο συζητεῖν αὐτῷ, ζητοῦντες παρ' αὐτοῦ σημεῖον ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ, πειράζοντες αὐτόν. **12** Καὶ ἀναστενάξας τῷ πνεύματι αὐτοῦ λέγει· Τί ἡ γενεὰ αὕτη σημεῖον ἐπιζητεῖ; Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, εἰ δοθήσεται τῇ γενεᾷ ταύτῃ σημεῖον. **13** Καὶ ἀφείς αὐτοὺς εἰς τὸ πλοῖον ἀπῆλθε πάλιν.

14 Καὶ ἐπελάθοντο λαβεῖν ἄρτους, καὶ εἰ μὴ ἓνα ἄρτον οὐκ εἶχον μεθ' ἑαυτῶν ἐν τῷ πλοίῳ. **15** Καὶ διεστέλλετο αὐτοῖς λέγων· Ὁρᾶτε, βλέπετε ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων καὶ τῆς ζύμης Ἡρώδου. **16** Καὶ διελογίζοντο πρὸς ἀλλήλους λέγοντες ὅτι ἄρτους οὐκ ἔχομεν. **17** Καὶ γνοὺς ὁ Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς· Τί διαλογίζεσθε ὅτι ἄρτους οὐκ ἔχετε; Οὐπω νοεῖτε οὐδὲ συνιετε;

διέτασσε, τόσο περισσότερο τὸ διακήρυτταν. **37** Καὶ πάρα πολὺ ἐκπλήσσονταν καὶ ἔλεγαν· «Ὅλα τὰ ἔκανε καλά. Καὶ τοὺς κωφοὺς κάνει νὰ ἀκούουν, καὶ τοὺς βωβοὺς νὰ μιλοῦν».

Τὸ θαῦμα τοῦ χορτασμοῦ τῶν τετρακισχιλίων ἀνδρῶν

8 Ἐκεῖνες τὶς ἡμέρες, ἐπειδὴ πάλι ἦταν πολὺς λαὸς καὶ δὲν εἶχαν τί νὰ φᾶνε, ὁ Ἰησοῦς κάλεσε τοὺς μαθητάς του καὶ τοὺς λέγει· **2** «Σπλαγχνίζομαι τὸ λαὸ, διότι τρεῖς ἡμέρες τώρα εἶναι μαζί μου καὶ δὲν ἔχουν τί νὰ φᾶνε. **3** Καὶ ἂν τοὺς ἀφήσω νὰ φύγουν νηστικοὶ γιὰ τὰ σπίτια τους, θὰ παραλύσουν στὸ δρόμο. Μερικοὶ μάλιστα ἀπ' αὐτοὺς ἔχουν ἔλθει ἀπὸ μακριά». **4** Τοῦ εἶπαν τότε οἱ μαθηταὶ του· «Ἀπὸ ποῦ θὰ μπορέση κανεὶς νὰ τοὺς χορτάσῃ μὲ ψωμιὰ ἐδῶ στὴν ἔρημο;». **5** Τοὺς ρώτησε τότε· «Πόσα ψωμιὰ ἔχετε;». Αὐτοὶ δὲ εἶπαν· «Ἑπτὰ». **6** Πρόσταξε τότε τὸ λαὸ νὰ καθήσουν στὸ ἔδαφος. Καὶ ἀφοῦ πῆρε τὰ ἑπτὰ ψωμιὰ, ἔκανε εὐχαριστήρια προσευχή, ἔκοψε καὶ ἔδινε στοὺς μαθητάς του γιὰ νὰ τὰ παραθέτουν. Καὶ τὰ παρέθεσαν στὸ πλῆθος. **7** Εἶχαν καὶ λίγα φαράκια. Ἀφοῦ δὲ εὐλόγησε καὶ αὐτά, εἶπε νὰ παραθέσουν καὶ αὐτά. **8** Ἐφαγαν δὲ καὶ χόρτασαν. Σήκωσαν μάλιστα ἑπτὰ καλάθια περισσεύματα ἀπὸ τὰ κομμάτια. **9** Ἦταν δὲ περίπου τέσσερες χιλιάδες. Ἐπειτα τοὺς ἄφησε νὰ φύγουν. **10** Καὶ ἀμέσως μπῆκε στὸ πλοῖο μαζί μὲ τοὺς μαθητάς του καὶ ἦλθε στὰ μέρη Δαλμανουθά.

Οἱ Φαρισαῖοι προκαλοῦν τὸν Ἰησοῦ νὰ δείξῃ σημεῖο

11 Καὶ βγήκαν οἱ Φαρισαῖοι καὶ ἄρχισαν νὰ συζητοῦν μαζί του. Καὶ τοῦ ζητοῦσαν σημεῖο (θαῦμα) ἀπὸ τὸν οὐρανό, δοκιμάζοντας αὐτόν. **12** Ἀναστενάξε δὲ βαθεῖα καὶ λέγει· «Γιατί αὕτη ἡ γενεὰ ζητεῖ σημεῖο; Ἀληθινὰ σᾶς λέγω, δὲν θὰ δοθῇ σ' αὕτη τῇ γενεᾷ σημεῖο». **13** Καὶ τοὺς ἄφησε καὶ μπῆκε στὸ πλοῖο καὶ πῆγε πάλι ἀπέναντι.

Προσέχετε ἀπὸ τὴν κακὴ ζύμη

14 Λησμόνησαν δὲ (οἱ μαθηταὶ) νὰ πάρουν ψωμιὰ. Καὶ δὲν εἶχαν μαζί τους στὸ πλοῖο παρὰ ἓνα ψωμί. **15** Καὶ τοὺς ἐφιστοῦσε τὴν προσοχὴ λέγοντας· «Ἀνοίξετε τὰ μάτια σας καὶ προσέχετε ἀπὸ τὸ προζύμι τῶν Φαρισαίων καὶ τὸ προζύμι τοῦ Ἡρώδη». **16** Συζητοῦσαν δὲ μετὰ ξύ τους λέγοντας· «Ψωμιὰ δὲν ἔχομεν». **17** Ἀντιληφθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς λέγει σ' αὐτούς· «Γιατί συζητεῖτε, ὅτι δὲν ἔχετε ψωμιὰ; Ἀκόμη δὲν

Ἔτι πεπωρωμένην ἔχετε τὴν καρδίαν ὑμῶν; **18** Ὁφθαλμοὺς ἔχοντες οὐ βλέπετε, καὶ ὠτα ἔχοντες οὐκ ἀκούετε; Καὶ οὐ μνημονεύετε, **19** ὅτε τοὺς πέντε ἄρτους ἔκλασα εἰς τοὺς πεντακισχιλίους, καὶ πόσους κοφίνους κλασμάτων πλήρεις ἦρατε; Λέγουσιν αὐτῷ· Δώδεκα. **20** Ὅτε δὲ τοὺς ἑπτὰ εἰς τοὺς τετρακισχιλίους, πόσων σπυρίδων πληρώματα κλασμάτων ἦρατε; Οἱ δὲ εἶπον· ἑπτὰ. **21** Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· Οὐπω συνιετε;

22 Καὶ ἔρχεται εἰς Βηθσαιδὰ. Καὶ φέρουσιν αὐτῷ τυφλὸν καὶ παρακαλοῦσιν αὐτὸν ἵνα αὐτοῦ ἄψηται. **23** Καὶ ἐπιλαβόμενος τῆς χειρὸς τοῦ τυφλοῦ ἐξήγαγεν αὐτὸν ἔξω τῆς κώμης, καὶ πτύσας εἰς τὰ ὄμματα αὐτοῦ, ἐπιθείς τὰς χεῖρας αὐτῷ ἐπηρώτα αὐτὸν εἴ τι βλέπει. **24** Καὶ ἀναβλέψας ἔλεγε· Βλέπω τοὺς ἀνθρώπους ὡς δένδρα περιπατοῦντας. **25** Εἶτα πάλιν ἐπέθηκε τὰς χεῖρας ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ καὶ ἐποίησεν αὐτὸν ἀναβλέψαι, καὶ ἀποκατεστάθη, καὶ ἐνέβλεψε τηλαυγῶς ἅπαντας. **26** Καὶ ἀπέστειλεν αὐτὸν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ λέγων· Μηδὲ εἰς τὴν κώμην εἰσέλθῃς μηδὲ εἴπῃς τι ἐν τῇ κώμῃ.

27 Καὶ ἐξῆλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὰς κώμας Καισαρείας τῆς Φιλίππου. Καὶ ἐν τῇ ὁδῷ ἐπηρώτα τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ λέγων αὐτοῖς· Τίνα με λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι εἶναι; **28** Οἱ δὲ ἀπεκρίθησαν· Ἰωάννην τὸν Βαπτιστὴν, καὶ ἄλλοι Ἡλίαν, ἄλλοι δὲ ἓνα τῶν προφητῶν. **29** Καὶ αὐτὸς λέγει αὐτοῖς· Ὑμεῖς δὲ τίνα με λέγετε εἶναι; Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος λέγει αὐτῷ· Σὺ εἶ ὁ Χριστός. **30** Καὶ ἐπετίμησεν αὐτοῖς ἵνα μηδενὶ λέγωσι περὶ αὐτοῦ.

ἐννοεῖτε καὶ δὲν καταλαβαίνετε; Ἀκόμη ἡ ψυχὴ σας εἶναι σὲ κατάστασι σκληρόνσεως καὶ σκοτισμοῦ; **18** Ἐνῷ ἔχετε μάτια, δὲν βλέπετε, καὶ ἐνῷ ἔχετε αὐτιά, δὲν ἀκούετε; Καὶ δὲν ἐνθυμεῖσθε, **19** ποῦ ἔκοφα τὰ πέντε ψωμιά γιὰ τοὺς πέντε χιλιάδες ἄνδρες, καὶ πόσα κοφίνια γεμᾶτα ἀπὸ κομμάτια σηκώσατε;». Τοῦ λέγουν· «Δώδεκα». **20** Ὅταν δὲ ἔκοφα τὰ ἑπτὰ ψωμιά γιὰ τοὺς τέσσερες χιλιάδες ἄνδρες, πόσα κοφίνια γεμᾶτα ἀπὸ κομμάτια σηκώσατε;». Αὐτοὶ δὲ εἶπαν· «Ἑπτὰ». **21** Τότε τοὺς λέγει· «Ἀκόμη δὲν καταλαβαίνετε (ὅτι δὲν σᾶς μίλησα γιὰ ὑλικὸ προζύμι, ἀλλὰ γιὰ τὴν κακὴν ἐπίδρασι τῶν Φαρισαίων καὶ τοῦ Ἡρώδη);».

Θαῦμα σταδιακῆς θεραπείας τυφλοῦ

22 Πηγαίνει κατόπιν στὴ Βηθσαιδὰ καὶ τοῦ φέρουν ἓνα τυφλὸ καὶ τὸν παρακαλοῦν νὰ τὸν ἀγγίξῃ. **23** Τότε ἔπιασε ἀπὸ τὸ χέρι τὸν τυφλὸ καὶ τὸν ἔβγαλε ἔξω ἀπὸ τὸ χωριό, καὶ ἀφοῦ ἔφτυσε στὰ μάτια του, ἔθεσε τὰ χέρια του ἐπάνω του καὶ τὸν ρωτοῦσε, ἐὰν βλέπῃ τίποτε. **24** Καὶ ἐκεῖνος κοίταξε καὶ εἶπε· «Βλέπω τοὺς ἀνθρώπους νὰ περιπατοῦν, ἀλλὰ τοὺς βλέπω ὡς δένδρα». **25** Ἐπειτα πάλι ἔθεσε τὰ χέρια του στὰ μάτια του καὶ τοῦ ἔδωσε τὸ φῶς του, καὶ ἔτσι ἀποκαταστάθηκε ἡ ὄρασί του, καὶ τοὺς εἶδε ὅλους καθαρά. **26** Καὶ τὸν ἔστειλε στὸ σπίτι του λέγοντας· «Οὔτε στὸ χωριό νὰ μπῆς, οὔτε σὲ κανένα κάτοικο τοῦ χωριοῦ νὰ ὁμιλήσῃς (γιὰ τὸ θαῦμα)».

Ἡ ὁμολογία τοῦ Πέτρου

27 Καὶ ἀναχώρησε ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ του γιὰ τὰ χωριά τῆς Καισαρείας τοῦ Φιλίππου. Καὶ στὸ δρόμο ρωτοῦσε τοὺς μαθητὰς του λέγοντας σ' αὐτούς· «Ποιὸς λέγουν οἱ ἄνθρωποι ὅτι εἶμαι;». **28** Αὐτοὶ δὲ ἀποκρίθησαν· «Ἄλλοι λέγουν ὅτι εἶσαι ὁ Ἰωάννης ὁ Βαπτιστῆς, καὶ ἄλλοι ὁ Ἡλίας, καὶ ἄλλοι ἓνας (ἄλλος) ἀπὸ τοὺς προφῆτες». **29** Τότε αὐτὸς τοὺς λέγει· «Καὶ σεῖς ποιὸς λέγετε ὅτι εἶμαι;». Ἀποκρίθηκε δὲ ὁ Πέτρος καὶ τοῦ λέγει· «Σὺ εἶσαι ὁ Χριστός (ὁ Μεσσίας)». **30** Τοὺς διέταξε δέ, νὰ μὴν ὁμιλοῦν σὲ κανένα γι' αὐτόν (ὅτι δηλαδὴ εἶναι ὁ Μεσσίας).

31 Καὶ ἤρξατο διδάσκειν αὐτοὺς ὅτι δεῖ τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου πολλὰ παθεῖν, καὶ ἀποδοκιμασθῆναι ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων καὶ τῶν ἀρχιερέων καὶ τῶν γραμματέων, καὶ ἀποκτανθῆναι, καὶ μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἀναστῆναι. **32** Καὶ παρρησία τὸν λόγον ἐλάλει. Καὶ προσλαβόμενος αὐτὸν ὁ Πέτρος ἤρξατο ἐπιτιμᾶν αὐτῷ. **33** Ὁ δὲ ἐπιστραφεὶς καὶ ἰδὼν τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ἐπετίμησε τῷ Πέτρῳ λέγων· Ὑπαγε ὀπίσω μου, σατανᾶ! Ὅτι οὐ φρονεῖς τὰ τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ τὰ τῶν ἀνθρώπων.

34 Καὶ προσκαλεσάμενος τὸν ὄχλον σὺν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ εἶπεν αὐτοῖς· Ὅστις θέλει ὀπίσω μου ἀκολουθεῖν, ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ, καὶ ἀκολουθῆτω μοι. **35** Ὃς γὰρ ἂν θέλη τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι, ἀπολέσει αὐτήν· ὃς δ' ἂν ἀπολέσῃ τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν ἕνεκεν ἐμοῦ καὶ τοῦ εὐαγγελίου, οὗτος σώσει αὐτήν. **36** Τί γὰρ ὠφελήσει ἄνθρωπον ἂν κερδήσῃ τὸν κόσμον ὅλον, καὶ ζημιωθῇ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ; **37** Ἡ τί δώσει ἄνθρωπος ἀντάλλαγμα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ; **38** Ὃς γὰρ ἂν ἐπαισχυνηθῇ με καὶ τοὺς ἐμοὺς λόγους ἐν τῇ γενεᾷ ταύτῃ τῇ μοιχαλίδι καὶ ἀμαρτωλῷ, καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπαισχυνηθήσεται αὐτὸν ὅταν ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ τοῦ Πατρὸς αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀγγέλων τῶν ἁγίων.

9 Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι εἰσὶ τινες τῶν ὧδε ἐστηκότων, οἵτινες οὐ μὴ γεύσονται θανάτου ἕως ἂν ἴδωσι τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ ἐληλυθυῖαν ἐν δυνάμει.

2 Καὶ μεθ' ἡμέρας ἕξ παραλαμβάνει ὁ Ἰησοῦς τὸν Πέτρον καὶ τὸν Ἰάκωβον καὶ τὸν Ἰωάννην καὶ ἀναφέρει αὐτοὺς εἰς ὄρος ὑψηλὸν κατ' ἰδίαν μόνους. Καὶ μετεμορφώθη ἔμπροσθεν αὐτῶν, **3** καὶ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ἐγένετο στίλβοντα, λευκὰ λίαν ὡς χιών, οἷα γραφεὺς ἐπὶ τῆς γῆς οὐ δύναται οὕτω λευκᾶναι.

Ὁ Ἰησοῦς προλέγει τὸ πάθος καὶ τὴν ἀνάστασί του

31 Καὶ ἄρχισε νὰ τοὺς λέγῃ, ὅτι ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου πρόκειται νὰ πάθῃ πολλά, μάλιστα ν' ἀποδοκιμασθῇ ἀπὸ τοὺς πρεσβυτέρους καὶ τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ τοὺς γραμματεῖς, καὶ νὰ θανατωθῇ, καὶ μετὰ τρεῖς ἡμέρες νὰ ἀναστηθῇ. **32** Καὶ ἔλεγε αὐτὸ τὸ λόγο μὲ θάρρος (χωρὶς κανένα φόβο γιὰ τὰ πάθη καὶ τὸ θάνατο). Τότε ὁ Πέτρος τὸν πῆρε ἰδιαίτερος καὶ ἄρχισε νὰ τὸν ἐπιπλήττῃ. **33** Ὁ δὲ Ἰησοῦς, ἀφοῦ γύρισε καὶ εἶδε τοὺς μαθητὰς του, ἐπέπληξε τὸν Πέτρο λέγοντας· «Φύγε ἀπὸ μπροστά μου, ἀντιρρησία! Διότι δὲν φρονεῖς τὰ ἀρεστὰ στὸ Θεό, ἀλλὰ τὰ ἀρεστὰ στοὺς ἀνθρώπους».

Οἱ ἀκόλουθοι τοῦ Ἰησοῦ σηκώνουν σταυρό

34 Τότε προσκάλεσε τὸ πλῆθος τοῦ λαοῦ μαζί μὲ τοὺς μαθητὰς του καὶ τοὺς εἶπε· «Ὅποιος θέλει νὰ μὲ ἀκολουθῇ, ἄς ἀπαρνηθῇ τὸν ἑαυτό του καὶ ἄς σηκώσῃ τὸ σταυρό του, καὶ ἔτσι ἄς μὲ ἀκολουθῇ. **35** Διότι, ὅποιος θὰ ἐπιδιώκῃ νὰ σώσῃ τὸν ἑαυτό του (ἀποφεύγοντας τὸ μαρτύριο), θὰ τὸν χάσῃ. Ἀντιθέτως, ὅποιος θὰ θυσιάσῃ τὸν ἑαυτό του γιὰ μένα καὶ τὸ εὐαγγέλιο, αὐτὸς θὰ τὸν σώσῃ. **36** Τί δὲ ὠφελεῖται ὁ ἄνθρωπος, ἂν κερδίσῃ ὅλοκληρο τὸν κόσμον, ἀλλὰ χάσῃ τὸν ἑαυτό του; **37** Ἡ τί δύναται νὰ δώσει ὁ ἄνθρωπος ὡς ἀντίτιμο γιὰ τὸν ἑαυτό του; **38** Ὅποιος βεβαίως ἐντραπῇ γιὰ μένα καὶ τοὺς λόγους μου σ' αὐτὴ τῇ γενεᾷ τῇ μοιχαλίδι (τὴν ἄπιστη στὸν οὐράνιο Νυμφίο) καὶ ἀμαρτωλῇ, καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου θὰ ἐντραπῇ γι' αὐτὸν ὅταν θὰ ἔλθῃ μετὰ τῆ δόξα τοῦ Πατέρα του μαζί μὲ τοὺς ἁγίους ἀγγέλους».

9 Τοὺς ἔλεγε ἀκόμη· «Ἀληθινὰ σᾶς λέγω, ὅτι εἶναι μερικοὶ ἀπ' αὐτούς, ποὺ βρίσκονται ἐδῶ, οἱ ὁποῖοι δὲν θὰ γευθοῦν θάνατο μέχρι νὰ ἴδωῦν τὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ νὰ ἔχῃ ἔλθει δυναμικὰ καὶ ἀποτελεσματικὰ (μὲ δύναμι ἐπιβολῆς, πρᾶγμα ποὺ συνέβη τὸ 70 μ.Χ. μετὰ τὴν ἄλωση τῆς Ἱερουσαλήμ, τῆ συντριβῆ τοῦ Ἰουδαϊσμοῦ καὶ τὴν κατίσχυσι τῆς Ἐκκλησίας)».

Ἡ μεταμόρφωσι τοῦ Ἰησοῦ

2 Μετὰ ἕξι δὲ ἡμέρες ὁ Ἰησοῦς παραλαμβάνει τὸν Πέτρο καὶ τὸν Ἰάκωβο καὶ τὸν Ἰωάννη καὶ τοὺς ἀνεβάξει σ' ἓνα ὑψηλὸ βουνὸ ἰδιαίτερος μόνους. Καὶ μεταμορφώθηκε μπροστά τους. **3** Καὶ τὰ ἐνδύματά του ἔγιναν ἀστραφετερά, ὀλόλευκα ὡς τὸ χιόνι, τόσο λευκὰ ὅσο κανέ-

4 Καὶ ὤφθη αὐτοῖς Ἡλίας σὺν Μωυσεῖ, καὶ ἦσαν συλλαλοῦντες τῷ Ἰησοῦ. 5 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Πέτρος λέγει τῷ Ἰησοῦ· Ῥαββί, καλὸν ἐστὶν ἡμᾶς ὧδε εἶναι· καὶ ποιήσωμεν σκηναὶς τρεῖς, σοὶ μίαν καὶ Μωυσεῖ μίαν καὶ Ἡλίᾳ μίαν. 6 Οὐ γὰρ ἤδει τί λαλήσῃ· ἦσαν γὰρ ἔκφοβοι. 7 Καὶ ἐγένετο νεφέλη ἐπισκιάζουσα αὐτοῖς, καὶ ἦλθε φωνὴ ἐκ τῆς νεφέλης λέγουσα· Οὗτός ἐστιν ὁ Υἱός μου ὁ ἀγαπητός· αὐτοῦ ἀκούετε. 8 Καὶ ἐξάπινα περιβλεψάμενοι οὐκέτι οὐδένα εἶδον, ἀλλὰ τὸν Ἰησοῦν μόνον μεθ' ἑαυτῶν.

9 Καταβαινόντων δὲ αὐτῶν ἀπὸ τοῦ ὄρους διεστείλατο αὐτοῖς ἵνα μηδενὶ διηγήσωνται ἃ εἶδον, εἰ μὴ ὅταν ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐκ νεκρῶν ἀναστῇ. 10 Καὶ τὸν λόγον ἐκράτησαν, πρὸς ἑαυτοὺς συζητοῦντες τί ἐστὶ τὸ ἐκ νεκρῶν ἀναστῆναι. 11 Καὶ ἐπηρώτων αὐτὸν λέγοντες, ὅτι λέγουσιν οἱ γραμματεῖς ὅτι Ἡλίαν δεῖ ἐλθεῖν πρῶτον; 12 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· Ἡλίας μὲν ἐλθὼν πρῶτον ἀποκαθιστᾷ πάντα· καὶ πῶς γέγραπται ἐπὶ τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἵνα πολλὰ πάθη καὶ ἐξουδενωθῇ; 13 Ἀλλὰ λέγω ὑμῖν ὅτι καὶ Ἡλίας ἐλήλυθε, καὶ ἐποίησαν αὐτῷ ὅσα ἠθέλησαν, καθὼς γέγραπται ἐπ' αὐτόν.

14 Καὶ ἐλθὼν πρὸς τοὺς μαθητὰς εἶδεν ὄχλον πολὺν περὶ αὐτούς, καὶ γραμματεῖς συζητοῦντας αὐτοῖς. 15 Καὶ εὐθέως πᾶς ὁ ὄχλος ἰδόντες αὐτὸν ἐξεθαμβήθησαν, καὶ προστρέχοντες ἠσπάζοντο αὐτόν. 16 Καὶ ἐπηρώτησε τοὺς γραμματεῖς· Τί συζητεῖτε πρὸς αὐτούς; 17 Καὶ ἀποκριθεὶς εἰς ἐκ τοῦ ὄχλου εἶπε· Διδάσκαλε, ἤνεγκα τὸν υἱόν μου πρὸς σε, ἔχοντα πνεῦμα ἄλλο. 18 Καὶ ὅπου ἂν αὐτὸν καταλάβῃ, ῥήσσει αὐτόν, καὶ ἀφρίζει καὶ τρίζει τοὺς ὀδόντας αὐτοῦ, καὶ ξηραίνεται. Καὶ εἶπον τοῖς μαθηταῖς σου ἵνα αὐτὸ ἐκβάλωσι, καὶ οὐκ ἴσχυσαν.

νας βαφέας στὴ γῆ δὲν θὰ μπορούσε νὰ τὰ λευκάνῃ. 4 Καὶ ἐμφανίσθηκε σ' αὐτοὺς ὁ Ἡλίας μαζί μὲ τὸ Μωυσῆ, καὶ συνωμιλοῦσαν μὲ τὸν Ἰησοῦ. 5 Τότε δὲ ὁ Πέτρος λέγει στὸν Ἰησοῦ· «Διδάσκαλε, εἶναι καλὸ νὰ μείνωμε ἐδῶ. Καὶ νὰ κάνωμε τρεῖς σκηνές, μία γιὰ σένα καὶ μία γιὰ τὸ Μωυσῆ καὶ μία γιὰ τὸν Ἡλία. 6 Δὲν ἤξερε δὲ τί νὰ εἴπῃ, διότι εἶχαν κυριευθῆ ἀπὸ φόβο (ποὺ παρέλυε τὴ σκέψι). 7 Ἦλθε δὲ σύννεφο καὶ τοὺς σκέπασε, καὶ ἀπὸ τὸ σύννεφο ἦλθε φωνὴ ποὺ ἔλεγε: Αὐτὸς εἶναι ὁ Υἱός μου ὁ ἀγαπητός¹· σ' αὐτὸν νὰ ὑπακούετε. 8 Καὶ ξαφνικά, ὅταν κοίταξαν γύρω τους, δὲν εἶδαν πλέον κανένα, ἀλλὰ μόνο τὸν Ἰησοῦ μαζί τους.

Ἐρώτησι τῶν μαθητῶν γιὰ τὸν Ἡλία καὶ ἀπάντησι τοῦ Ἰησοῦ

9 Ὅταν δὲ κατέβαιναν ἀπὸ τὸ ὄρος, τοὺς ἔδωσε ἐντολὴ νὰ μὴ διηγηθῶν σὲ κανένα αὐτὰ ποὺ εἶδαν, παρὰ ὅταν ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἀναστηθῇ ἐκ νεκρῶν. 10 Καὶ τήρησαν τὴν ἐντολὴ, καὶ μεταξύ τους συζητοῦσαν τί σημαίνει τὸ ν' ἀναστηθῇ ἐκ νεκρῶν. 11 Τὸν ρωτοῦσαν δὲ λέγοντας: «Γιατί οἱ γραμματεῖς λέγουν, ὅτι πρῶτα (πρὶν ἀπὸ τὸ Μεσσία) πρόκειται νὰ ἔλθῃ ὁ Ἡλίας;». 12 Αὐτὸς δὲ ἀποκρίθηκε καὶ εἶπε: «Ὁ Ἡλίας βεβαίως ἔρχεται πρῶτα καὶ τὰ τακτοποιεῖ ὅλα. Ἀλλὰ (ἀφοῦ τὰ τακτοποιεῖ ὅλα) πῶς εἶναι γραμμένο γιὰ τὸν Υἱὸ τοῦ ἀνθρώπου νὰ πάθῃ πολλὰ καὶ νὰ θανατωθῇ; (Ἄρα ὁ Ἡλίας ἔρχεται πρῶτα ἀπὸ τὸ Μεσσία στὴ δευτέρα παρουσία, ὄχι στὴν πρώτη). 13 Ἐν τούτοις σᾶς λέγω, ὅτι καὶ ἔχει ἔλθει ὁ Ἡλίας (ἓνας ἄλλος Ἡλίας, ὁ πρόδρομος Ἰωάννης), καὶ τοῦ ἔκαναν ὅσα θέλησαν, καθὼς εἶναι γραμμένο γι' αὐτόν (στὸ βιβλίον τοῦ Θεοῦ στὸν οὐρανόν)».

Θεραπεία δαιμονιζομένου κωφαλάλου παιδιοῦ

14 Ὅταν δὲ ἔφθασε ἐκεῖ, ποὺ ἦταν οἱ (ἄλλοι) μαθηταί, εἶδε πλῆθος μεγάλο γύρω ἀπ' αὐτούς, καὶ γραμματεῖς νὰ συζητοῦν μ' αὐτούς. 15 Καὶ ἀμέσως ὅλος ὁ λαός, ὅταν τὸν εἶδε, θαμβώθηκε, καὶ ἔτρεχαν καὶ τὸν χαιρετίζαν. 16 Ρώτησε δὲ τοὺς γραμματεῖς: «Τί συζητεῖτε μ' αὐτούς;». 17 Τότε μίλησε ἓνας ἀπὸ τὸ πλῆθος καὶ εἶπε: «Διδάσκαλε, ἔφερα τὸν υἱόν μου σὲ σένα, ποὺ ἔχει πνεῦμα (δαιμόνιο), ποὺ τοῦ ἀφήρεσε τὴ λαλιά. 18 Καὶ ὅπου τὸν πιάσῃ, τὸν ρίχνει κάτω καὶ ἀφρίζει καὶ τρίζει τὰ δόντια του καὶ ξηραίνεται. Καὶ εἶπα στοὺς μαθητὰς σου νὰ τὸ

1. Βλέπε τὸ Ἡσ. μβ' 1 ὅπως παρατίθεται στὸ Ματθ. ιβ' 18.

19 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς αὐτῷ λέγει· ὦ γενεὰ ἄπιστος, ἕως πότε πρὸς ὑμᾶς ἔσομαι; Ἔως πότε ἀνέξομαι ὑμῶν; Φέρετε αὐτὸν πρὸς με. 20 Καὶ ἤνεγκαν αὐτὸν πρὸς αὐτόν. Καὶ ἰδὼν αὐτὸν εὐθέως τὸ πνεῦμα ἐσπάραξεν αὐτόν, καὶ πεσὼν ἐπὶ τῆς γῆς ἐκυλίετο ἀφρίζων. 21 Καὶ ἐπηρώτησε τὸν πατέρα αὐτοῦ· Πόσος χρόνος ἐστὶν ὡς τοῦτο γέγονεν αὐτῷ; Ὁ δὲ εἶπε· Παιδιόθεν. 22 Καὶ πολλάκις αὐτόν καὶ εἰς πῦρ ἔβαλε καὶ εἰς ὕδατα, ἵνα ἀπολέσῃ αὐτόν. Ἄλλ' εἴ τι δύνασαι, βοήθησον ἡμῖν σπλαγχνισθεὶς ἐφ' ἡμᾶς. 23 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ τὸ εἰ δύνασαι πιστεῦσαι, πάντα δυνατὰ τῷ πιστεύοντι. 24 Καὶ εὐθέως κράξας ὁ πατὴρ τοῦ παιδίου μετὰ δακρῶν ἔλεγε· Πιστεύω, Κύριε· βοήθει μου τῇ ἀπιστίᾳ. 25 Ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἐπισυντρέχει ὄχλος, ἐπετίμησε τῷ πνεύματι τῷ ἀκαθάρτῳ λέγων αὐτῷ· Τὸ πνεῦμα τὸ ἄλαλον καὶ κωφόν, ἐγὼ σοι ἐπιτάσσω· ἔξελθε ἐξ αὐτοῦ καὶ μηκέτι εἰσέλθῃς εἰς αὐτόν. 26 Καὶ κράξαν καὶ πολλὰ σπαράξαν αὐτόν ἐξῆλθε, καὶ ἐγένετο ὡσεὶ νεκρός, ὥστε πολλοὺς λέγειν ὅτι ἀπέθανεν. 27 Ὁ δὲ Ἰησοῦς κρατήσας αὐτόν τῆς χειρὸς ἤγειρεν αὐτόν, καὶ ἀνέστη. 28 Καὶ εἰσελθόντα αὐτόν εἰς οἶκον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπηρώτων αὐτόν κατ' ἰδίαν, ὅτι ἡμεῖς οὐκ ἠδυνήθημεν ἐκβαλεῖν αὐτό; 29 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Τοῦτο τὸ γένος ἐν οὐδενὶ δύναται ἐξελθεῖν εἰ μὴ ἐν προσευχῇ καὶ νηστείᾳ.

30 Καὶ ἐκεῖθεν ἐξελθόντες παρεπορεύοντο διὰ τῆς Γαλιλαίας, καὶ οὐκ ἤθελεν ἵνα τις γινῶ. 31 Ἐδίδασκε γὰρ τοὺς μαθητάς αὐτοῦ καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ὅτι ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται εἰς χεῖρας ἀνθρώπων, καὶ ἀποκτενοῦσιν αὐτόν, καὶ ἀποκτανθεὶς τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστήσεται. 32 Οἱ δὲ ἠγνόουν τὸ ῥῆμα, καὶ ἐφοβοῦντο αὐτόν ἐπερωτῆσαι.

33 Καὶ ἦλθεν εἰς Καπερναοῦμ. Καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ γενόμενος ἐπηρώτα αὐτοὺς· Τί ἐν τῇ ὁδῷ πρὸς ἑαυτοὺς διελογίζεσθε; 34 Οἱ δὲ ἐσιώπων· πρὸς ἀλλήλους γὰρ διελέχθησαν ἐν τῇ ὁδῷ τίς μείζων. 35 Καὶ καθίσας ἐφώνησε τοὺς δώδεκα καὶ λέγει αὐτοῖς·

βγάλουν, ἀλλὰ δὲν μπόρεσαν». 19 Αὐτὸς δὲ ἀποκρινόμενος σ' αὐτὸν λέγει· «ὦ γενεὰ ἄπιστη, ἕως πότε θὰ εἶμαι μαζί σας; Ἔως πότε θὰ σᾶς ἀνέχωμαι; Φέρετε τον σὲ μένα». 20 Καὶ τὸν ἔφεραν σ' αὐτόν. Καὶ ὅταν τὸ πνεῦμα (τὸ δαιμόνιο) τὸν εἶδε, ἀμέσως τὸν τάραξε (τὸν δαιμονισμένο) μὲ σπασμούς, καὶ ἔπεσε στὴ γῆ καὶ κυλιόταν καὶ ἀφρίζε. 21 Ρώτησε δὲ (ὁ Ἰησοῦς) τὸν πατέρα του· «Ἀπὸ πότε τοῦ συμβαίνει αὐτό;». Αὐτὸς δὲ εἶπε· «Ἀπὸ τὴν παιδικὴ ἡλικία (ἀπὸ μικρὸ παιδί)». 22 Πολλὲς δὲ φορὲς τὸν ἔρριξε καὶ στὴ φωτιά καὶ στὰ νερά, γιὰ νὰ τὸν θανατώσῃ. Ἄλλ' ἂν μπορῆς νὰ κάνῃς κάτι, λυπήσου μας καὶ βοήθησέ μας». 23 Ὁ δὲ Ἰησοῦς τοῦ εἶπε τὸ ἂν δύνασαι νὰ πιστεύσῃς, ὅλα εἶναι δυνατὰ σ' ἐκεῖνον ποὺ πιστεύει. 24 Ἀμέσως τότε ὁ πατέρας τοῦ παιδιοῦ φώναξε δυνατὰ καὶ εἶπε μὲ δάκρυα· «Πιστεύω, Κύριε. Βοήθησε στὴν ἀπιστία μου». 25 Ὅταν δὲ εἶδε ὁ Ἰησοῦς, ὅτι ἔτρεχε καὶ συγκεντρωνόταν πλῆθος, πρόσταξε τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτο λέγοντας σ' αὐτό· «Πνεῦμα ἄλαλο καὶ κωφὸ, ἐγὼ σὲ διατάσσω· νὰ βγῆς ἀπ' αὐτόν καὶ νὰ μὴ ξαναμπῆς σ' αὐτόν». 26 Καὶ ἀφοῦ ἔβγαλε κραυγὴ καὶ τὸν συντάραξε πολὺ, βγῆκε, καὶ ἔγινε σὰν νεκρός, ὥστε πολλοὶ νὰ λέγουν, ὅτι πέθανε. 27 Ὁ δὲ Ἰησοῦς τὸν ἔπιασε ἀπὸ τὸ χέρι καὶ τὸν σήκωσε καὶ ἀνωρθώθηκε. 28 Καὶ ὅταν αὐτὸς (ὁ Ἰησοῦς) μπῆκε σὲ κάποιον σπίτι, τὸν ρώτησαν οἱ μαθηταὶ του ἰδιαιτέρως· «Γιατί ἐμεῖς δὲν μπορέσαμε νὰ τὸ βγάλωμε;». 29 Καὶ τοὺς ἀπάντησε· «Αὐτὸ τὸ εἶδος (τῶν δαιμόνων) δὲν εἶναι δυνατό νὰ βγῆ μὲ τίποτε, παρὰ μὲ προσευχὴ καὶ νηστεία».

Δεύτερη πρόρρησι τοῦ πάθους καὶ τῆς ἀναστάσεως

30 Ἀφοῦ δὲ ἔφυγαν ἀπ' ἐκεῖ, πορεύονταν διὰ μέσου τῆς Γαλιλαίας καὶ δὲν ἤθελε νὰ τὸ μάθη κανεὶς. 31 Μιλοῦσε δὲ στοὺς μαθητάς του καὶ τοὺς ἔλεγε, ὅτι ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου σὲ λίγο θὰ παραδοθῇ σὲ χεῖρια ἀνθρώπων, καὶ θὰ τὸν θανατώσουν, καὶ τὴν τρίτῃ ἡμέρᾳ μετὰ τὸ θάνατο θ' ἀναστηθῇ. 32 Ἄλλ' αὐτοὶ δὲν καταλάβαιναν αὐτὸ τὸ λόγο, καὶ ὥστόσο δίσταζαν νὰ τὸν ρωτήσουν.

Ποιὸς εἶναι ἀνώτερος

33 Καὶ ἔφθασε στὴν Καπερναοῦμ. Καὶ ὅταν ἦλθε στὸ σπίτι, τοὺς ρώτησε· «Τί συζητούσατε στὸ δρόμο μεταξύ σας;». 34 Ἄλλ' αὐτοὶ σιωποῦσαν. Διότι στὸ δρόμο συζήτησαν, ποιὸς (μεταξύ τους) εἶναι ἀνώτερος. 35 Κάθησε τότε καὶ φώναξε τοὺς δώδεκα καὶ τοὺς λέγει· «Ὅποιος θέλει νὰ εἶναι πρῶτος, πρέπει νὰ εἶναι τελευταῖος ἀπ' ὅλους καὶ ὑπηρέτης ὅλων». 36 Ὑστερα πῆρε ἕνα παιδί καὶ τὸ ἔστησε μπροστά τους καὶ τὸ ἀγκάλιασε καὶ τοὺς εἶπε· 37 «Ὅποιος θὰ τιμῆσῃ ἕνα τέτοιο

Εἴ τις θέλει πρῶτος εἶναι, ἔσται πάντων ἔσχατος καὶ πάντων διάκονος. **36** Καὶ λαβὼν παιδίον ἔστησεν αὐτὸ ἐν μέσῳ αὐτῶν, καὶ ἐναγκαλισάμενος αὐτὸ εἶπεν αὐτοῖς· **37** Ὃς ἐὰν ἐν τῶν τοιούτων παιδίων δέξηται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, ἐμὲ δέχεται· καὶ ὃς ἐὰν ἐμὲ δέξηται, οὐκ ἐμὲ δέχεται, ἀλλὰ τὸν ἀποστείλαντά με.

38 Ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ Ἰωάννης λέγων· Διδάσκαλε, εἶδομέν τινα ἐν τῷ ὀνόματί σου ἐκβάλλοντα δαιμόνια, ὃς οὐκ ἀκολουθεῖ ἡμῖν, καὶ ἐκωλύσαμεν αὐτόν, ὅτι οὐκ ἀκολουθεῖ ἡμῖν. **39** Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε· Μὴ κωλύετε αὐτόν· οὐδεὶς γάρ ἐστιν ὃς ποιήσει δύναμιν ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου καὶ δυνήσεται ταχὺ κακολογῆσαί με. **40** Ὃς γὰρ οὐκ ἔστι καθ' ὑμῶν¹, ὑπὲρ ὑμῶν¹ ἐστιν. **41** Ὃς γὰρ ἂν ποτίσῃ ὑμᾶς ποτήριον ὕδατος ἐν τῷ ὀνόματί μου, ὅτι Χριστοῦ ἐστε, ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐ μὴ ἀπολέσῃ τὸν μισθὸν αὐτοῦ.

42 Καὶ ὃς ἂν σκανδαλίσῃ ἓνα τῶν μικρῶν τούτων τῶν πιστευόντων εἰς ἐμέ, καλὸν ἐστὶν αὐτῷ μᾶλλον εἰ περικείται λίθος μυλικὸς περὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ καὶ βέβληται εἰς τὴν θάλασσαν. **43** Καὶ ἐὰν σκανδαλίξῃ σε ἡ χεὶρ σου, ἀπόκοψον αὐτήν· καλὸν σοὶ ἐστὶ κυλλὸν εἰς τὴν ζωὴν εἰσελθεῖν, ἢ τὰς δύο χεῖρας ἔχοντα ἀπελθεῖν εἰς τὴν γέενναν, εἰς τὸ πῦρ τὸ ἄσβεστον, **44** ὅπου ὁ σκώληξ αὐτῶν οὐ τελευτᾷ καὶ τὸ πῦρ οὐ σβέννυται. **45** Καὶ ἐὰν ὁ πούς σου σκανδαλίξῃ σε, ἀπόκοψον αὐτόν· καλὸν σοὶ ἐστὶν εἰσελθεῖν εἰς τὴν ζωὴν χωλόν, ἢ τοὺς δύο πόδας ἔχοντα βληθῆναι εἰς τὴν γέενναν, εἰς τὸ πῦρ τὸ ἄσβεστον, **46** ὅπου ὁ σκώληξ αὐτῶν οὐ τελευτᾷ καὶ τὸ πῦρ οὐ σβέννυται. **47** Καὶ ἐὰν ὁ ὀφθαλμός σου σκανδαλίξῃ σε, ἔκβαλε αὐτόν· καλὸν σοὶ ἐστὶ μονόφθαλμον εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, ἢ τοὺς δύο ὀφθαλμοὺς ἔχοντα ἀπελθεῖν εἰς τὴν γέενναν τοῦ πυρός, **48** ὅπου ὁ σκώληξ αὐτῶν οὐ τελευτᾷ καὶ τὸ πῦρ οὐ σβέννυται.

1. Ὑπάρχει καὶ ἡ γραφή, ἡμῶν

παιδί στο ὄνομά μου (για μένα), ἐμένα τιμᾶ. Καὶ ὅποιος θὰ τιμήσῃ ἐμένα, δὲν τιμᾶ ἐμένα, ἀλλ' αὐτὸν ποὺ με ἀπέστειλε».

Ὅποιος δὲν εἶναι ἐναντίον σας εἶναι μαζί σας

38 Ἐλαβε τὸ λόγο ὁ Ἰωάννης καὶ τοῦ εἶπε· «Διδάσκαλε, εἶδαμε κάποιον νὰ βγάξῃ δαιμόνια μὲ τὸ ὄνομά σου, ἀλλὰ δὲν μᾶς ἀκολουθεῖ, καὶ τὸν ἐμποδίσουμε, ἀκριβῶς διότι δὲν μᾶς ἀκολουθεῖ». **39** Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε· «Μὴ τὸν ἐμποδίζετε. Διότι δὲν ὑπάρχει κανεὶς, ποὺ θὰ κἀνη θαῦμα μὲ τὸ ὄνομά μου καὶ θὰ μπορέσῃ γρήγορα νὰ με κακολογήσῃ. **40** Ὅποιος δὲ δὲν εἶναι ἐναντίον σας, εἶναι μὲ τὸ μέρος σας. **41** Καὶ ὅποιος θὰ σᾶς ποτίσῃ ἓνα ποτήρι νερὸ στο ὄνομά μου, διότι δηλαδὴ εἴσθε τοῦ Χριστοῦ, ἀληθινὰ σᾶς λέγω, δὲν θὰ χάσῃ τὸ μισθό του».

Περὶ σκανδαλοποιῶν καὶ σκανδαλιζομένων

42 «Καὶ ὅποιος θὰ σκανδαλίσῃ ἓνα ἀπὸ τοὺς μικροὺς τούτους, ποὺ πιστεύουν σ' ἐμένα, συμφέρεῖ σ' αὐτὸν μᾶλλον νὰ κρεμασθῇ γύρω ἀπὸ τὸ λαιμό του μία μυλόπετρα καὶ νὰ ριφθῇ στὴ θάλασσα. **43** Καὶ ἂν σὲ σκανδαλίξῃ τὸ χεῖρι σου, ἀπόκοφέ το. Σὲ συμφέρεῖ νὰ εἰσέλθῃς στὴ ζωὴ κουλός, παρὰ ἔχοντας τὰ δύο χεῖρια νὰ πᾶς στὴ γέεννα, στὴ φωτιά τὴν ἄσβεστη (στὴν Κόλασι), **44** ὅπου τὸ σκουλήκι, ποὺ θὰ τοὺς τρώγῃ, δὲν πεθαίνει, καὶ ἡ φωτιά δὲν σβῆνει. **45** Καὶ ἂν τὸ πόδι σου σὲ σκανδαλίξῃ, ἀπόκοφέ το. Σὲ συμφέρεῖ νὰ εἰσέλθῃς στὴ ζωὴ κουτσός, παρὰ ἔχοντας τὰ δύο πόδια νὰ ριφθῇς στὴ γέεννα, στὴ φωτιά τὴν ἄσβεστη (στὴν Κόλασι), **46** ὅπου τὸ σκουλήκι, ποὺ θὰ τοὺς τρώγῃ, δὲν πεθαίνει, καὶ ἡ φωτιά δὲν σβῆνει. **47** Καὶ ἂν τὸ μάτι σου σὲ σκανδαλίξῃ, βγάλε το. Σὲ συμφέρεῖ νὰ εἰσέλθῃς στὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ μονόφθαλμος, παρὰ ἔχοντας τοὺς δύο ὀφθαλμοὺς νὰ πᾶς στὴν πύρινη γέεννα (στὴν Κόλασι), **48** ὅπου τὸ σκουλήκι, ποὺ θὰ τοὺς τρώγῃ, δὲν πεθαίνει, καὶ ἡ φωτιά δὲν σβῆνει (Μὲ πρόσωπα δηλαδὴ, ποὺ μᾶς σκανδαλίζουν, ὅσο χρήσιμα καὶ προσφιλῆ καὶ ἂν εἶναι, συμφέρεῖ νὰ διακόπτωμε σχέσεις γιὰ νὰ μὴ κολασθοῦμε)».

49 Πᾶς γὰρ πυρὶ ἀλισθήσεται, καὶ πᾶσα θυσία ἀλὶ ἀλισθήσεται. 50 Καλὸν τὸ ἄλας· ἐὰν δὲ τὸ ἄλας ἀναλον γένηται, ἐν τίνι αὐτὸ ἀρτύσετε; Ἐχετε ἐν ἑαυτοῖς ἄλας καὶ εἰρηνεύετε ἐν ἀλλήλοις.

10 Καὶ ἐκεῖθεν ἀναστὰς ἔρχεται εἰς τὰ ὄρια τῆς Ἰουδαίας διὰ τοῦ πέραν τοῦ Ἰορδάνου, καὶ συμπορεύονται πάλιν ὄχλοι πρὸς αὐτόν, καὶ ὡς εἰώθει, πάλιν ἐδίδασκεν αὐτούς. 2 Καὶ προσελθόντες οἱ Φαρισαῖοι ἐπηρώτων αὐτόν εἰ ἔξεστιν ἀνδρὶ γυναῖκα ἀπολῦσαι, πειράζοντες αὐτόν. 3 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· Τί ὑμῖν ἐνετείλατο Μωυσῆς; 4 Οἱ δὲ εἶπον· Ἐπέτρεψε Μωυσῆς βιβλίον ἀποστασίου γράψαι καὶ ἀπολῦσαι. 5 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Πρὸς τὴν σκληροκαρδίαν ὑμῶν ἔγραψεν ὑμῖν τὴν ἐντολὴν ταύτην. 6 Ἀπὸ δὲ ἀρχῆς κτίσεως ἄρσεν καὶ θῆλυ ἐποίησεν αὐτούς ὁ Θεός. 7 Ἐνεκεν τούτου καταλείψει ἄνθρωπος τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα, καὶ προσκολληθήσεται πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ 8 καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν. Ὡστε οὐκέτι εἰσὶ δύο, ἀλλὰ μία σὰρξ. 9 Ὁ οὖν ὁ Θεὸς συνέζευξεν, ἄνθρωπος μὴ χωριζέτω. 10 Καὶ εἰς τὴν οἰκίαν πάλιν οἱ μαθηταὶ περὶ τούτου ἐπηρώτων αὐτόν, 11 καὶ λέγει αὐτοῖς· Ὅς ἂν ἀπολύσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ γαμήσῃ ἄλλην, μοιχᾶται ἐπ' αὐτήν. 12 Καὶ ἐὰν γυνὴ ἀπολύσασα τὸν ἄνδρα γαμηθῇ ἄλλω, μοιχᾶται.

13 Καὶ προσέφερον αὐτῷ παιδιὰ, ἵνα αὐτῶν ἄψηται· οἱ δὲ μαθηταὶ ἐπετίμων τοῖς προσφέρουσιν. 14 Ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς

Ἀλάτισμα γιὰ τὴν ἀποφυγὴ σήψεως καὶ ρίψεως στὴ φωτιὰ

49 «Κάθε δὲ ἄνθρωπος ἐξ αἰτίας τῆς φωτιᾶς (τῆς Κολάσεως) πρέπει νὰ ἀλατισθῇ (γιὰ νὰ μὴ πάθῃ σήψι καὶ πεταχθῇ στὴ φωτιὰ), ὅπως κάθε θυσιάζόμενο ζῶο πρέπει νὰ ἀλατισθῇ καλά. 50 Χρήσιμο εἶναι τὸ ἀλάτι. Ἀλλ' ἂν τὸ ἀλάτι χάσῃ τὴν ἀλμύρα του, μὲ τί θὰ τὸ κάνετε νὰ τὴν ἀποκτήσῃ πάλι; Νὰ ἔχετε στοὺς ἑαυτοὺς σας ἀλάτι (ἀρετές), καὶ ἔτσι νὰ ἔχετε φιλικὲς σχέσεις μεταξύ σας (ἀλλιῶς, ἂν ἀπὸ τὶς μεταξύ σας σχέσεις κινδυνεύετε νὰ χάσετε τὶς ἀρετὲς καὶ νὰ ὑποστῆτε ἠθικὴ σήψι, διακόψετε τὶς σχέσεις)».

Περὶ γάμου καὶ διαζυγίου

10 Σηκώθηκε δὲ ἀπ' ἐκεῖ (ὁ Ἰησοῦς) καὶ ἦλθε στὴν περιοχὴ τῆς Ἰουδαίας, περνώντας ἀπὸ τὴν περιοχὴ πέρα ἀπὸ τὸν Ἰορδάνη. Καὶ συρρέουν πάλι πλήθη πρὸς αὐτόν. Καὶ ὅπως συνήθιζε, πάλι τοὺς δίδασκε. 2 Καὶ προσῆλθαν οἱ Φαρισαῖοι καὶ τὸν ρωτοῦσαν, δοκιμάζοντας αὐτόν, ἂν ἐπιτρέπεται στὸν ἄνδρα νὰ χωρίσῃ τὴ γυναῖκα του. 3 Αὐτὸς δὲ ἀποκρίθηκε καὶ τοὺς εἶπε· «Τί σᾶς διέταξε ὁ Μωυσῆς;». 4 Αὐτοὶ δὲ εἶπαν· «Ὁ Μωυσῆς ἐπέτρεψε νὰ γράψῃ (ὁ ἄνδρας καὶ νὰ δώσῃ) βεβαίωσι διαζυγίου καὶ τότε νὰ τὴν χωρίσῃ». 5 Τότε δὲ ὁ Ἰησοῦς τοὺς εἶπε· «Ἐξ αἰτίας τῆς σκληροκαρδίας σας (ὁ Μωυσῆς) ἔγραψε γιὰ σᾶς αὐτὴ τὴν ἐντολή. 6 Ἀπὸ τὴν ἀρχὴ ὅμως, κατὰ τὴ δημιουργία, ὁ Θεὸς τοὺς δημιούργησε ἄνδρα (ἓνα ἄνδρα) καὶ γυναῖκα (μία γυναῖκα). 7 Γι' αὐτὸ θ' ἀφήσῃ ὁ ἄνθρωπος τὸν πατέρα του καὶ τὴ μητέρα καὶ θὰ προσκολληθῇ στὴ γυναῖκα του, 8 καὶ θὰ γίνουν οἱ δύο εἰς μία σάρκα (ἓνα σῶμα). Ὡστε δὲν εἶναι πλέον δύο, ἀλλὰ μία σάρκα (ἓνα σῶμα). 9 Ἐκεῖνο λοιπόν, ποὺ ὁ Θεὸς ἔζευξε μὲ τὸ ἄλλο, ἄνθρωπος νὰ μὴ τὸ χωρίσῃ. 10 Πάλι δὲ στὸ σπῖτι γιὰ τὸ αὐτὸ θέμα τὸν ρώτησαν οἱ μαθηταὶ του 11 καὶ τοὺς λέγει· «Ὅποιος θὰ χωρίσῃ τὴ γυναῖκα του καὶ θὰ πάρῃ ἄλλη, διαπράττει μοιχεῖα ἐξ αἰτίας τῆς¹. 12 Ἐπίσης, ἂν γυναῖκα χωρίσῃ τὸν ἄνδρα τῆς καὶ πάρῃ ἄλλον, διαπράττει μοιχεῖα».

Ὁ Ἰησοῦς εὐλογεῖ τὰ παιδιὰ

13 Τοῦ ἔφερναν δὲ παιδιὰ, γιὰ νὰ θέσῃ ἐπάνω τους τὰ χέρια του (καὶ ἔτσι νὰ τὰ εὐλογήσῃ), ἀλλ' οἱ μαθηταὶ ἐπέπλητταν αὐτοὺς ποὺ τὰ ἔφερναν. 14 Ὁ Ἰησοῦς ὅμως, ὅταν τὸ εἶδε, ἀγανάκτησε καὶ τοὺς εἶπε· «Ἀφήστε τὰ παιδιὰ νὰ ἔρχωνται πρὸς ἐμένα, καὶ μὴ τὰ ἐμποδίζετε. Διότι ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ εἶναι γι' αὐτούς, ποὺ εἶναι σὰν αὐτά.

1. Ἡ, διαπράττει μοιχεῖα μ' αὐτή, τὴν μοιχεύει

ἠγανάκτησε καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ἄφετε τὰ παιδιά ἔρχεσθαι πρὸς με, καὶ μὴ κωλύετε αὐτά· τῶν γὰρ τοιούτων ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. **15** Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅς ἐάν μὴ δέξηται τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ ὡς παιδίον, οὐ μὴ εἰσέλθῃ εἰς αὐτήν. **16** Καὶ ἐναγκαλισάμενος αὐτὰ κατηλόγει τιθεὶς τὰς χεῖρας ἐπ' αὐτά.

17 Καὶ ἐκπορευομένου αὐτοῦ εἰς ὁδὸν προσδραμῶν εἰς καὶ γουυπετήσας αὐτὸν ἐπηρώτα αὐτόν· Διδάσκαλε ἀγαθέ, τί ποιήσω ἵνα ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσω; **18** Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· Τί με λέγεις ἀγαθόν; Οὐδεὶς ἀγαθὸς εἰ μὴ εἷς, ὁ Θεός. **19** Τὰς ἐντολὰς οἶδας· **Μὴ μοιχεύσης, μὴ φονεύσης, μὴ κλέψης, μὴ ψευδομαρτυρήσης, μὴ ἀποστερήσης, τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα.** **20** Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτῷ· Διδάσκαλε, ταῦτα πάντα ἐφυλαξάμην ἐκ νεότητός μου. **21** Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐμβλέψας αὐτῷ ἠγάπησεν αὐτόν καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ἐν σε ὑστερεῖ· εἰ θέλεις τέλειος εἶναι, ὑπάγε, ὅσα ἔχεις πώλησον καὶ δὸς πτωχοῖς, καὶ ἔξεις θησαυρὸν ἐν οὐρανῷ, καὶ δεῦρο ἀκολούθει μοι, ἄρας τὸν σταυρὸν σου. **22** Ὁ δὲ στυγνάσας ἐπὶ τῷ λόγῳ ἀπῆλθε λυπούμενος· ἦν γὰρ ἔχων κτήματα πολλά.

23 Καὶ περιβλεψάμενος ὁ Ἰησοῦς λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· Πῶς δυσκόλως οἱ τὰ χρήματα ἔχοντες εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ εἰσελεύσονται! **24** Οἱ δὲ μαθηταὶ ἐθαμβοῦντο ἐπὶ τοῖς λόγοις αὐτοῦ. Ὁ δὲ Ἰησοῦς πάλιν ἀποκριθεὶς λέγει αὐτοῖς· Τέκνα, πῶς δύσκολόν ἐστι τοὺς πεποιθότας ἐπὶ χρήμασιν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ εἰσελθεῖν! **25** Εὐκοπώτερόν ἐστι κάμηλον διὰ τρυμαλιᾶς ραφίδος εἰσελθεῖν ἢ πλοῦσιον εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ εἰσελθεῖν. **26** Οἱ δὲ περισσῶς ἐξεπλήσσοντο λέγοντες πρὸς ἑαυτούς· Καὶ τίς δύναται σωθῆναι; **27** Ἐμβλέψας αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς λέγει· Παρὰ ἀνθρώποις ἀδύνατον, ἀλλ' οὐ παρὰ Θεῷ· πάντα γὰρ δυνατὰ ἐστὶ παρὰ τῷ Θεῷ.

15 Ἀληθινὰ σᾶς λέγω, ὅποιος δὲν δεχθῆ τὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ σὰν παιδί, δὲν θὰ μπῆ σ' αὐτή». **16** Καὶ ἀφοῦ τὰ ἀγκάλιασε, τὰ εὐλογοῦσε μὲ ὅλη τὴν καρδιά του, θέτοντας ἐπάνω τους τὰ χεῖρα του.

Πλοῦσιος ἐρωτᾷ πῶς κληρονομεῖται ἡ αἰώνια ζωὴ

17 Καθὼς δὲ ἔβγαινε (ἀπὸ τὸ σπίτι) γιὰ νὰ φύγῃ, ἔτρεξε κάποιος καὶ γονάτισε μπροστά του καὶ τὸν ρωτοῦσε: «Διδάσκαλε ἀγαθέ, τί νὰ κάνω γιὰ νὰ κληρονομήσω ζωὴ αἰώνια;». **18** Ὁ δὲ Ἰησοῦς τοῦ εἶπε: «Γιατί με λέγεις ἀγαθό (ἀφοῦ με θεωρεῖς ἀπλῶς ἄνθρωπο); Κανεὶς δὲν εἶναι ἀγαθός, παρὰ ἕνας, ὁ Θεός. **19** Τίς ἐντολὲς γνωρίζεις. **Νὰ μὴ μοιχεύσης, νὰ μὴ φονεύσης, νὰ μὴ κλέψης, νὰ μὴ ψευδομαρτυρήσης, νὰ μὴ στερήσης τὸν ἄλλο ἀπὸ ὅ,τι τοῦ ἀνήκει, νὰ τιμᾷς τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα.** **20** Αὐτὸς δὲ τότε τοῦ εἶπε: «Διδάσκαλε, ὅλα αὐτὰ τὰ τήρησα ἀπὸ τὴν παιδική μου ἡλικία». **21** Ὁ δὲ Ἰησοῦς, ἀφοῦ τὸν κοίταξε, τὸν συμπάθησε καὶ τοῦ εἶπε: «Ἐνα σοῦ λείπει. Ἄν θέλῃς νὰ εἶσαι τέλειος, πῶλαινε, πώλησε ὅσα ἔχεις καὶ δῶσε σὲ πτωχοῦς, καὶ θὰ ἔχῃς θησαυρὸ στὸν οὐρανό, καὶ ἔλα νὰ με ἀκολουθήσης, σηκώνοντας τὸ σταυρό σου». **22** Ἀλλ' αὐτός, ὅταν ἄκουσε αὐτὸ τὸ λόγο, ἔγινε σκυθρωπὸς καὶ ἔφυγε λυπημένος, διότι εἶχε μεγάλη περιουσία.

Δυσκόλως πλοῦσιος εἰσέρχεται στὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ

23 Ὁ δὲ Ἰησοῦς περιέφερε τὸ βλέμμα του στοὺς μαθητάς του καὶ τοὺς εἶπε: «Πόσο δύσκολο εἶναι αὐτοί, ποὺ ἔχουν τὰ χρήματα, νὰ μποῦν στὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ!». **24** Οἱ δὲ μαθηταὶ ἐκπλήσσονταν ἀπὸ τὰ λόγια του. Ὁ δὲ Ἰησοῦς πάλι μίλησε καὶ τοὺς λέγει: «Παιδιά μου, πόσο δύσκολο εἶναι αὐτοί, ποὺ ἔχουν τὴν πεποιθήσί τους στὰ χρήματα, νὰ μποῦν στὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ! **25** Εἶναι εὐκολώτερο καμήλα νὰ περάσῃ ἀπὸ τὴν τρύπα βελόνας, παρὰ πλοῦσιος νὰ μπῆ στὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ». **26** Αὐτοὶ δὲ ἐκπλήσσονταν περισσότερο καὶ ἔλεγαν μεταξύ τους: «Τότε ποῖός δύναται νὰ σωθῆ;». **27** Τοὺς κοίταξε ὁ Ἰησοῦς καὶ λέγει: «Στοὺς ἀνθρώπους (αὐτὸ) εἶναι ἀδύνατο, ἀλλ' ὄχι στὸ Θεό. Ὅλα δὲ στὸ Θεὸ εἶναι δυνατά».

28 Ἦρξατο ὁ Πέτρος λέγειν αὐτῷ· Ἴδου ἡμεῖς ἀφήκαμεν πάντα καὶ ἠκολουθήσαμεν σοι. 29 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐδεὶς ἐστὶν ὃς ἀφήκεν οἰκίαν ἢ ἀδελφούς ἢ ἀδελφὰς ἢ πατέρα ἢ μητέρα ἢ γυναῖκα ἢ τέκνα ἢ ἀγροὺς ἕνεκεν ἐμοῦ καὶ ἕνεκεν τοῦ εὐαγγελίου, 30 ἐὰν μὴ λάβῃ ἑκατονταπλασίονα νῦν ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ οἰκίας καὶ ἀδελφούς καὶ ἀδελφὰς καὶ πατέρα καὶ μητέρα καὶ τέκνα καὶ ἀγροὺς μετὰ διωγμῶν, καὶ ἐν τῷ αἰῶνι τῷ ἐρχομένῳ ζῶν αἰώνιον. 31 Πολλοὶ δὲ ἔσονται πρῶτοι ἔσχατοι καὶ ἔσχατοι πρῶτοι.

32 Ἦσαν δὲ ἐν τῇ ὁδῷ ἀναβαίνοντες εἰς Ἱεροσόλυμα. Καὶ ἦν προάγων αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἔθαμβοῦντο, καὶ ἀκολουθοῦντες ἐφοβοῦντο. Καὶ παραλαβὼν πάλιν τοὺς δώδεκα ἤρξατο αὐτοῖς λέγειν τὰ μέλλοντα αὐτῷ συμβαίνειν, 33 ὅτι ἰδοὺ ἀναβαίνομεν εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδοθήσεται τοῖς ἀρχιερεῦσι καὶ γραμματεῦσι, καὶ κατακρινοῦσιν αὐτὸν θανάτῳ καὶ παραδώσουσιν αὐτὸν τοῖς ἔθνεσι, 34 καὶ ἐμπαίξουσιν αὐτῷ καὶ μαστιγώσουσιν αὐτὸν καὶ ἐμπτύσουσιν αὐτῷ καὶ ἀποκτενοῦσιν αὐτόν, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστήσεται.

35 Καὶ προσπορεύονται αὐτῷ Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης υἱοὶ Ζεβεδαίου λέγοντες· Διδάσκαλε, θέλομεν ἵνα ὃ ἐὰν αἰτήσωμεν ποιήσης ἡμῖν. 36 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Τί θέλετε ποιῆσαί με ὑμῖν; 37 Οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ· Δὸς ἡμῖν ἵνα εἷς ἐκ δεξιῶν σου καὶ εἷς ἐξ εὐωνύμων σου καθίσωμεν ἐν τῇ δόξῃ σου. 38 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Οὐκ οἶδατε τί αἰτεῖσθε. Δύνασθε πιεῖν τὸ ποτήριον ὃ ἐγὼ πίνω, καὶ τὸ βάπτισμα ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι βαπτισθῆναι; 39 Οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ· Δυνάμεθα. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Τὸ μὲν ποτήριον ὃ ἐγὼ πίνω πιεσθε, καὶ τὸ βάπτισμα ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι βαπτισθήσεσθε· 40 τὸ δὲ καθίσαί ἐκ δεξιῶν μου καὶ ἐξ εὐωνύμων οὐκ ἔστιν ἐμὸν δοῦναι, ἀλλ' οἷς ἠτοίμασται.

Ὁ μισθὸς τῶν ἀκολούθων τοῦ Ἰησοῦ

28 Ὁ Πέτρος ἄρχισε νὰ τοῦ λέγῃ: «Ἴδου ἐμεῖς τὰ ἀφήσαμε ὅλα καὶ σὲ ἀκολουθήσαμε». 29 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε τότε: «Ἀληθινὰ σὰς λέγω, δὲν ὑπάρχει κανεὶς, ποὺ ἄφησε σπίτι ἢ ἀδελφούς ἢ ἀδελφές ἢ πατέρα ἢ μητέρα ἢ γυναῖκα ἢ τέκνα ἢ χωράφια γιὰ μένα καὶ γιὰ τὸ εὐαγγέλιο, 30 καὶ δὲν θὰ λάβῃ ἑκατονταπλάσια τώρα, στὸν παρόντα καιρὸ, σπίτια καὶ ἀδελφούς καὶ ἀδελφές καὶ πατέρα καὶ μητέρα καὶ τέκνα καὶ χωράφια, μάλιστα ἐν μέσῳ διωγμῶν, στὸ μέλλοντα δὲ καιρὸ ζῶν αἰώνια. 31 Πολλοὶ δὲ πρῶτοι θὰ γίνουν τελευταῖοι, καὶ τελευταῖοι θὰ γίνουν πρῶτοι».

Τρίτη πρόρρησι τοῦ πάθους καὶ τῆς ἀναστάσεως

32 Βάδιζαν δὲ τὸ δρόμο, ποὺ ἀνέβαινε στὰ Ἱεροσόλυμα. Καὶ ὁ Ἰησοῦς προπορευόταν ἀπ' αὐτούς. Καὶ θαμπώνονταν (ἀπὸ τῆ λάμψι τῆς μορφῆς του), καὶ ἀκολουθώντας αἰσθάνονταν δέος. Καὶ ἀφοῦ πάλι πῆρε τοὺς δώδεκα ἰδιαίτερος, ἄρχισε νὰ τοὺς λέγῃ ὅσα ἔμελλαν νὰ τοῦ συμβοῦν: 33 «Ἴδου, ἀνεβαίνομε στὰ Ἱεροσόλυμα καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου θὰ παραδοθῇ στοὺς ἀρχιερεῖς καὶ στοὺς γραμματεῖς, καὶ θὰ τὸν καταδικάσουν σὲ θάνατο, καὶ θὰ τὸν παραδώσουν στοὺς ἔθνικούς (στοὺς εἰδωλολάτρεις), 34 καὶ θὰ τὸν ἐμπαίξουν, καὶ θὰ τὸν μαστιγώσουν, καὶ θὰ τὸν φτύσουν, καὶ θὰ τὸν θανατώσουν, καὶ τὴν τρίτῃ ἡμέρᾳ θὰ ἀναστηθῇ».

Αἴτημα γιὰ πρωτοκαθεδρίες

35 Τὸν πλησιάζουν τότε ὁ Ἰάκωβος καὶ ὁ Ἰωάννης, οἱ υἱοὶ τοῦ Ζεβεδαίου, καὶ τοῦ λέγουν: «Διδάσκαλε, θέλομε, αὐτὸ ποὺ θὰ ζητήσωμε, νὰ μᾶς τὸ κάνης». 36 Αὐτὸς δὲ τοὺς εἶπε: «Τί θέλετε νὰ σὰς κάνω;». 37 Καὶ αὐτοὶ τοῦ εἶπαν: «Ὅταν θ' ἀναλάβῃς τὴν ἐνδοξὴ βασιλεία σου, δώσε τὸ δικαίωμα νὰ καθήσωμε ἕνας ἀπὸ τὰ δεξιὰ σου καὶ ἕνας ἀπὸ τὰ ἀριστερά σου». 38 Ὁ δὲ Ἰησοῦς τοὺς εἶπε: «Δὲν ξέρετε τί ζητεῖτε. Δύνασθε νὰ πιῆτε τὸ ποτήριο, τὸ ὁποῖο θὰ πιῶ ἐγώ, καὶ νὰ βαπτισθῆτε μετὰ τὸ βάπτισμα, μετὰ τὸ ὁποῖο θὰ βαπτισθῶ ἐγώ;». 39 Αὐτοὶ δὲ τοῦ εἶπαν: «Δυνάμεθα». Τότε ὁ Ἰησοῦς τοὺς εἶπε: «Τὸ μὲν ποτήριο, ποὺ θὰ πιῶ ἐγώ, θὰ πιῆτε, καὶ μετὰ τὸ βάπτισμα, ποὺ θὰ βαπτισθῶ ἐγώ, θὰ βαπτισθῆτε. 40 Ἀλλὰ τίς θέσεις ἀπὸ τὰ δεξιὰ μου καὶ ἀπὸ τὰ ἀριστερά μου δὲν ἐξαρτᾶται ἀπὸ μένα νὰ δώσω, ἀλλὰ θὰ δοθοῦν σ' αὐτούς, γιὰ τοὺς ὁποίους ἔχουν ὀρισθῆ ἀπὸ τὸν Πατέρα μου».

41 Ὅταν δὲ ἄκουσαν οἱ δέκα (ἄλλοι μαθηταί), ἄρχισαν ν' ἀγανακτοῦν ἐξ αἰτίας τοῦ Ἰακώβου καὶ τοῦ Ἰωάννου. 42 Ὁ δὲ Ἰησοῦς τοὺς κάλεσε καὶ τοὺς λέγει: «Ἐρέτε, ὅτι ἐκεῖνοι, ποὺ ἀρέσκονται νὰ κυβερνοῦν τὰ ἔθνη, ἀσκοῦν ἀπόλυτη κυριαρχία ἐπάνω τους, καὶ οἱ μεγάλοι

41 Καὶ ἀκούσαντες οἱ δέκα ἤρξαντο ἀγανακτεῖν περὶ Ἰακώβου καὶ Ἰωάννου. **42** Ὁ δὲ Ἰησοῦς προσκαλεσάμενος αὐτοὺς λέγει αὐτοῖς· Οἴδατε ὅτι οἱ δοκοῦντες ἄρχειν τῶν ἐθνῶν κατακυριεύουσιν αὐτῶν καὶ οἱ μεγάλοι αὐτῶν κατεξουσιάζουσιν αὐτῶν· **43** οὐχ οὕτω δὲ ἔσται ἐν ὑμῖν, ἀλλ' ὅς ἐάν θέλη γενέσθαι μέγας ἐν ὑμῖν, ἔσται ὑμῶν διάκονος, **44** καὶ ὅς ἐάν θέλη ὑμῶν γενέσθαι πρῶτος, ἔσται πάντων δοῦλος. **45** Καὶ γὰρ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἦλθε διακονηθῆναι, ἀλλὰ διακονῆσαι, καὶ δοῦναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ πολλῶν.

46 Καὶ ἔρχονται εἰς Ἱεριχῶ. Καὶ ἐκπορευομένου αὐτοῦ ἀπὸ Ἱεριχῶ καὶ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ καὶ ὄχλου ἱκανοῦ, ὁ υἱὸς Τιμαίου Βαρτιμαῖος τυφλὸς ἐκάθητο παρὰ τὴν ὁδὸν προσαιτῶν. **47** Καὶ ἀκούσας ὅτι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖός ἐστιν, ἤρξατο κράζειν καὶ λέγειν· Υἱὲ Δαυὶδ, Ἰησοῦ, ἐλέησόν με. **48** Καὶ ἐπετίμων αὐτῷ πολλοὶ ἵνα σιωπήσῃ· ὁ δὲ πολλῶ μᾶλλον ἔκραζεν· Υἱὲ Δαυὶδ, ἐλέησόν με. **49** Καὶ στὰς ὁ Ἰησοῦς εἶπε· Φωνήσατε αὐτόν. Καὶ φωνοῦσι τὸν τυφλὸν λέγοντες αὐτῷ· Θάρσει, ἔγειρε· φωνεῖ σε. **50** Ὁ δὲ ἀποβαλὼν τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ ἀναστὰς ἦλθε πρὸς τὸν Ἰησοῦν. **51** Καὶ ἀποκριθεὶς λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Τί σοι θέλεις ποιήσω; Ὁ δὲ τυφλὸς εἶπεν αὐτῷ· Ῥαββουνί, ἵνα ἀναβλέψω. **52** Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· Ὑπάγε, ἡ πίστις σου σέσωκέ σε. Καὶ εὐθέως ἀνέβλεψε, καὶ ἠκολούθει τῷ Ἰησοῦ ἐν τῇ ὁδῷ.

11 Καὶ ὅτε ἐγγίζουσιν εἰς Ἱερουσαλήμ, εἰς Βηθσφαγῆ καὶ Βηθανίαν πρὸς τὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν, ἀποστέλλει δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ **2** καὶ λέγει αὐτοῖς· Ὑπάγετε εἰς τὴν κώμην τὴν κατέναντι ὑμῶν, καὶ εὐθέως εἰσπορευόμενοι εἰς αὐτὴν εὐρήσατε πῶλον δεδεμένον, ἐφ' ὃν οὐδεὶς ἀνθρώπων κεκάθικε· λύσαντες αὐτόν ἀγάγετε. **3** Καὶ ἐάν τις ὑμῖν εἴπῃ· Τί ποιεῖτε τοῦτο; Εἶπατε ὅτι ὁ Κύριος αὐτοῦ χρεῖαν ἔχει, καὶ εὐθέως αὐτόν ἀποστέλλει πάλιν ὡδε. **4** Ἀπῆλθον δὲ καὶ εὔρον τὸν πῶλον δεδεμένον πρὸς τὴν θύραν ἔξω ἐπὶ τοῦ ἀμφόδου, καὶ λύουσιν αὐτόν. **5** Καὶ τινες τῶν ἐκεῖ ἐστηκότων ἔλεγον αὐτοῖς· Τί ποι-

ἀξιωματοῦχοι τοὺς τὰ καταδυναστεύουν. **43** Σὲ σὰς ὅμως δὲν πρέπει νὰ συμβῆ ἔτσι. Ἀλλ' ὅποιος θέλει νὰ γίνῃ μέγας μεταξύ σας, πρέπει νὰ εἶναι ὑπηρέτης σας, **44** καὶ ὅποιος ἀπὸ σας θέλει νὰ γίνῃ πρῶτος, πρέπει νὰ γίνῃ δοῦλος ὄλων. **45** Καὶ ὁ Υἱὸς δὲ τοῦ ἀνθρώπου δὲν ἦλθε νὰ υπηρετηθῆ, ἀλλὰ νὰ υπηρετήσῃ καὶ νὰ δώσῃ τὴ ζωὴ του σὰν λύτρο γιὰ πολλοὺς (γιὰ ὄλους δηλαδή)».

Ἡ θεραπεία τοῦ τυφλοῦ Βαρτιμαίου

46 Καὶ ἔρχονται στὴν Ἱεριχῶ. Καὶ ὅταν ἔβγαινε ἀπὸ τὴν Ἱεριχῶ αὐτὸς καὶ οἱ μαθηταὶ του καὶ λαὸς πολὺς, ὁ τυφλὸς Βαρτιμαῖος, ὁ υἱὸς τοῦ Τιμαίου, καθόταν στὸ δρόμο καὶ ζητοῦσε ἐλεημοσύνη. **47** Καὶ ὅταν ἄκουσε, ὅτι ὁ Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος περνάει, ἄρχισε νὰ φωνάζῃ δυνατὰ καὶ νὰ λέγῃ· «Ἰησοῦ, Υἱὲ Δαβίδ, σπλαγχνίσου με». **48** Πολλοὶ δὲ τὸν ἐπέπλητταν γιὰ νὰ σιωπήσῃ. Ἀλλ' αὐτὸς φώναζε πολὺ περισσότερο· «Υἱὲ Δαβίδ, σπλαγχνίσου με». **49** Τότε σταμάτησε ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπε· «Φωνάξετέ τον». Καὶ φωνάζουν τὸν τυφλὸ λέγοντας σ' αὐτόν· «Ἐχε θάρρος, σῆκω, σὲ καλεῖ». **50** Αὐτὸς δὲ πέταξε τὸ πανωφόρι του, πετάχτηκε ἐπάνω καὶ πῆγε στὸν Ἰησοῦ. **51** Καὶ ὁ Ἰησοῦς τοῦ μίλησε καὶ εἶπε· «Τί θέλεις νὰ σοῦ κάνω;». Ὁ δὲ τυφλὸς τοῦ εἶπε· «Διδάσκαλε, ν' ἀποκτήσω τὴν ὄρασι». **52** Καὶ ὁ Ἰησοῦς τοῦ εἶπε· «Πήγαινε. Ἡ πίστι σου σὲ ἔσωσε». Καὶ ἀμέσως εἶδε τὸ φῶς, καὶ ἀκολούθησε τὸν Ἰησοῦ στὴν πορεία του.

Ὁ βασιλεὺς Χριστὸς ἐπὶ πῶλου ὄνου!

11 Ὅταν δὲ πλησίασαν στὴν Ἱερουσαλήμ, στὴ Βηθσφαγῆ καὶ στὴ Βηθανία, κοντὰ στὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν, ἔστειλε δύο ἀπὸ τοὺς μαθητάς του **2** λέγοντας σ' αὐτούς· «Πηγαίνετε στὸ ἀπέναντί σας χωριὸ καὶ ἀμέσως φθάνοντας στὴν εἴσοδό του θὰ βρῆτε ἕνα πουλάρι δεμένο, στὸ ὁποῖο κανεὶς ἄνθρωπος δὲν ἔχει καθῆσει. Νὰ τὸ λύσετε καὶ νὰ τὸ φέρετε. **3** Καὶ ὅταν κάποιος σὰς πῇ, “Γιατί τὸ κάνετε αὐτό;”, νὰ εἰπῆτε, ὅτι ὁ Κύριος τὸ χρειάζεται, καὶ ἀμέσως θὰ τὸ στείλῃ πάλι ἐδῶ». **4** Πῆγαν δὲ καὶ βρῆκαν τὸ πουλάρι δεμένο κοντὰ στὴν εἴσοδο ἔξω στὸ δρόμο, καὶ τὸ ἔλυσαν. **5** Μερικοὶ δὲ ἀπ' αὐτούς, πού ἦταν ἐκεῖ, τοὺς εἶπαν· «Τί κάνετε αὐτοῦ; Γιατί λύετε τὸ πουλάρι; (Τί θὰ κάνετε καὶ λύετε τὸ πουλάρι;)». **6** Αὐτοὶ δὲ τοὺς ἀπάντησαν ὅπως τοὺς εἶπε ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἐκεῖνοι τοὺς ἄφησαν. **7** Καὶ ἔφεραν τὸ πουλάρι στὸν Ἰησοῦ, καὶ ἔβαλαν ἐπάνω του τὰ ἐνδύματά τους, καὶ κάθισε ἐπάνω του.

Ἡ θριαμβευτικὴ εἴσοδος τοῦ Χριστοῦ στὰ Ἱεροσόλυμα

8 Πολλοὶ δὲ ἔστρωσαν τὰ ἐνδύματά τους στὸ δρόμο, καὶ ἄλλοι ἔκο-

εἶτε λύοντες τὸν πῶλον; **6** Οἱ δὲ εἶπον αὐτοῖς καθὼς ἐνετείλατο ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἀφῆκαν αὐτούς. **7** Καὶ ἤγαγον τὸν πῶλον πρὸς τὸν Ἰησοῦν καὶ ἐπέβαλον αὐτῷ τὰ ἱμάτια αὐτῶν, καὶ ἐκάθισεν ἐπ' αὐτῷ.

8 Πολλοὶ δὲ τὰ ἱμάτια αὐτῶν ἔστρωσαν εἰς τὴν ὁδόν, ἄλλοι δὲ στοιβάδας ἔκοπτον ἐκ τῶν δένδρων καὶ ἐστρώννουν εἰς τὴν ὁδόν. **9** Καὶ οἱ προάγοντες καὶ οἱ ἀκολουθοῦντες ἔκραζον λέγοντες, **Ὡσαννά! Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου.** **10** Εὐλογημένη ἡ ἐρχομένη βασιλεία ἐν ὀνόματι Κυρίου τοῦ πατρὸς ἡμῶν Δαυὶδ. **Ὡσαννά ἐν τοῖς ὑψίστοις!**

11 Καὶ εἰσῆλθεν εἰς Ἱεροσόλυμα ὁ Ἰησοῦς καὶ εἰς τὸ ἱερόν· καὶ περιβλεψάμενος πάντα, ὀψίας ἤδη οὔσης τῆς ὥρας, ἐξῆλθεν εἰς Βηθανίαν μετὰ τῶν δώδεκα.

12 Καὶ τῇ ἐπαύριον ἐξεληθόντων αὐτῶν ἀπὸ Βηθανίας ἐπείνασε. **13** Καὶ ἰδὼν συκὴν ἀπὸ μακρόθεν ἔχουσαν φύλλα, ἦλθεν εἰ ἄρα τι εὐρήσει ἐν αὐτῇ· καὶ ἐλθὼν ἐπ' αὐτὴν οὐδὲν εὔρεν εἰ μὴ φύλλα· οὐ γὰρ ἦν καιρὸς σύκων. **14** Καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτῇ· Μηκέτι ἐκ σοῦ εἰς τὸν αἰῶνα μηδεὶς καρπὸν φάγοι. Καὶ ἤκουον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.

15 Καὶ ἔρχονται πάλιν εἰς Ἱεροσόλυμα· καὶ εἰσελθὼν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ ἱερόν ἤρξατο ἐκβάλλειν τοὺς πωλοῦντας καὶ τοὺς ἀγοράζοντας ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ τὰς τραπέζας τῶν κολλυβιστῶν καὶ τὰς καθέδρας τῶν πωλούντων τὰς περιστερὰς κατέστρεψε, **16** καὶ οὐκ ἤφειεν ἵνα τις διενέγκῃ σκεῦος διὰ τοῦ ἱεροῦ, **17** καὶ ἐδίδασκε λέγων αὐτοῖς· Οὐ γέγραπται ὅτι **ὁ οἶκός μου οἶκος προσευχῆς κληθήσεται πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν;** Ὑμεῖς δὲ αὐτὸν ἐποιήσατε **σπήλαιον ληστῶν.**

18 Καὶ ἤκουσαν οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ ἀρχιερεῖς, καὶ ἐζήτουν πῶς αὐτὸν ἀπολέσωσιν· ἐφοβοῦντο γὰρ

βαν κλάδους ἀπὸ τὰ δένδρα καὶ τοὺς ἔστρωναν στὸ δρόμο. **9** Καὶ ἐκεῖνοι ποὺ προπορεύονταν καὶ ἐκεῖνοι ποὺ ἀκολουθοῦσαν φώναζαν δυνατὰ καὶ ἔλεγαν· «**Δόξα! Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐκ μέρους τοῦ Κυρίου.** **10** Εὐλογημένη ἡ βασιλεία τοῦ πατέρα μας Δαβίδ, ποὺ ἔρχεται στὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου. **Δόξα στὸν Ὑψιστο!**».

11 Ἔτσι ὁ Ἰησοῦς μπῆκε στὰ Ἱεροσόλυμα καὶ πῆγε στὸν ἱερὸ περίβολο τοῦ ναοῦ. Καὶ ἀφοῦ κοίταξε γύρω του τὰ πάντα, ἐπειδὴ ἦταν πλέον ἀργά, βγήκε καὶ πῆγε στὴ Βηθανία μαζί μὲ τοὺς δώδεκα.

Ὁ Χριστὸς ξεραίνει τὴν ἄκαρπη συκιά

12 Τὴν ἄλλη δὲ ἡμέρα, ὅταν βγήκαν ἀπὸ τὴ Βηθανία, πείνασε. **13** Καὶ ὅταν ἀπὸ μακριὰ εἶδε μιὰ συκιά μὲ φύλλα, κατευθύνθηκε πρὸς αὐτήν, μήπως βρῆ τίποτε σ' αὐτή. Ἄλλ' ὅταν ἔφθασε σ' αὐτή, δὲν βρῆκε τίποτε, παρὰ φύλλα. Δὲν ἦταν δὲ ὁ καιρὸς, ποὺ ὠριμάζουν τὰ σῦκα (Δὲν βρῆκε δηλαδὴ οὔτε ἀνώριμα σῦκα). **14** Καὶ τότε εἶπε σ' αὐτή· «Ποτὲ πλέον κανεὶς νὰ μὴ φάγῃ καρπὸ ἀπὸ σένα». Καὶ ἄκουαν οἱ μαθηταὶ του.

Ἡ ἐκδίωξι τῶν ἐμπόρων ἀπὸ τὸν περίβολο τοῦ ναοῦ

15 Καὶ ὅταν ἦλθαν πάλι στὰ Ἱεροσόλυμα, ὁ Ἰησοῦς μπῆκε στὸν ἱερὸ περίβολο τοῦ ναοῦ καὶ ἄρχισε νὰ διώχνῃ ὅσους πωλοῦσαν καὶ ἀγοράζαν στὸν ἱερὸ αὐτὸν περίβολο, καὶ τὰ τραπέζια τῶν ἀργυραμοιβῶν ἀνέτρεψε, καθὼς καὶ τὰ καθίσματα τῶν πωλητῶν τῶν περιστεριῶν. **16** Καὶ δὲν ἄφηγε νὰ μεταφέρῃ κανεὶς διὰ μέσου τοῦ ἱεροῦ περιβόλου τοῦ ναοῦ κανένα πρᾶγμα. **17** Καὶ τοὺς δίδασκε λέγοντας· «Δὲν λέγει ἡ Γραφή, **“Ὁ οἶκος μου θὰ εἶναι οἶκος προσευχῆς γιὰ ὅλα τὰ ἔθνη”**; Ἀλλὰ σεῖς τὸν κάνετε **“σπήλαιον ληστῶν”**».

18 Ἄκουσαν δὲ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ ἀρχιερεῖς, καὶ ζητοῦσαν τρόπο νὰ τὸν θανατώσουν. Διότι τὸν φοβοῦνταν, ἐπειδὴ ὅλος ὁ λαὸς ἦταν κατάπληκτος ἀπὸ τὴ διδασκαλία του. **19** Ὅταν δὲ βράδυασε, βγήκε ἔξω ἀπὸ τὴν πόλι.

Ἡ δύναμι τῆς πίστεως

20 Καὶ περνώντας τὸ πρωὶ εἶδαν τὴ συκιά τελείως ξεραμμένη. **21** Καὶ θυμήθηκε ὁ Πέτρος καὶ τοῦ λέγει· «Διδάσκαλε, κοίταξε! Ἡ συκιά, ποὺ καταράστηκες, ξεράθηκε». **22** Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε τότε· «Νὰ ἔχετε πίστι στὸ Θεό. **23** Ἀληθινὰ δὲ σᾶς λέγω, ὅτι, ἐὰν κανεὶς πῆ σ' αὐτὸ τὸ βουνό, **“Σήκω καὶ πέσε στὴ θάλασσα”**, καὶ δὲν ἀμφιβάλῃ μέσα του, ἀλλὰ πιστεύσῃ, ὅτι ὅσα λέγει γίνονται, θὰ τοῦ γίνῃ αὐτὸ ποὺ θὰ εἰπῇ. **24** Γι' αὐτὸ σᾶς λέγω, ὅλα ὅσα ζητεῖτε ὅταν προσεύχεσθε, νὰ

αὐτόν, ὅτι πᾶς ὁ ὄχλος ἐξεπλήσσετο ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ.
19 Καὶ ὅτε ὀψέ ἐγένετο, ἐξεπορεύετο ἔξω τῆς πόλεως.

20 Καὶ παραπορευόμενοι πρῶτὸν εἶδον τὴν συκὴν ἐξηραμμένην ἐκ ῥιζῶν. **21** Καὶ ἀναμνησθεὶς ὁ Πέτρος λέγει αὐτῷ· Ῥαββί, ἴδε ἡ συκὴ ἣν κατηράσω ἐξήρανται. **22** Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς· Ἔχετε πίστιν Θεοῦ. **23** Ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν ὅτι ὃς ἂν εἴπῃ τῷ ὄρει τούτῳ, ἄρθῃτι καὶ βλήθῃτι εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ μὴ διακριθῇ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, ἀλλὰ πιστεύσῃ ὅτι ἃ λέγει γίνεται, ἔσται αὐτῷ ὃ ἐὰν εἴπῃ. **24** Διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν, πάντα ὅσα ἂν προσευχόμενοι αἰτεῖσθε, πιστεύετε ὅτι λαμβάνετε, καὶ ἔσται ὑμῖν. **25** Καὶ ὅταν στήκητε προσευχόμενοι, ἀφίετε εἴ τι ἔχετε κατὰ τινος, ἵνα καὶ ὁ πατήρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς ἀφῇ ὑμῖν τὰ παραπτώματα ὑμῶν. **26** Εἰ δὲ ὑμεῖς οὐκ ἀφίετε, οὐδὲ ὁ πατήρ ὑμῶν ἀφήσει τὰ παραπτώματα ὑμῶν.

27 Καὶ ἔρχονται πάλιν εἰς Ἱεροσόλυμα. Καὶ ἐν τῷ ἱερῷ περιπατοῦντος αὐτοῦ ἔρχονται πρὸς αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι **28** καὶ λέγουσιν αὐτῷ· Ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιεῖς; Ἡ τίς σοι ἔδωκε τὴν ἐξουσίαν ταύτην ἵνα ταῦτα ποιῆς; **29** Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· Ἐπερωτήσω ὑμᾶς κἀγὼ ἓνα λόγον, καὶ ἀποκρίθητέ μοι, καὶ ἐρῶ ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ. **30** Τὸ βάπτισμα Ἰωάννου ἐξ οὐρανοῦ ἦν ἢ ἐξ ἀνθρώπων; Ἀποκρίθητέ μοι. **31** Καὶ ἐλογίζοντο πρὸς ἑαυτοὺς λέγοντες· Ἐὰν εἴπωμεν, ἐξ οὐρανοῦ, ἐρεῖ· Διατί οὖν οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ; **32** Ἀλλὰ εἴπωμεν, ἐξ ἀνθρώπων; — Ἐφοβοῦντο τὸν λαόν· ἅπαντες γὰρ εἶχον τὸν Ἰωάννην ὅτι προφήτης ἦν. **33** Καὶ ἀποκριθέντες λέγουσιν τῷ Ἰησοῦ· Οὐκ οἶδαμεν. Καὶ ὁ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς λέγει αὐτοῖς· Οὐδὲ ἐγὼ λέγω ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ.

πιστεύετε ὅτι θὰ τὰ λάβετε, καὶ θὰ σᾶς δοθοῦν. **25** Καὶ ὅταν στέκεσθε καὶ προσεύχεσθε, νὰ συγχωρῆτε ἐὰν ἔχετε κάτι ἐναντίον κάποιου, γιὰ νὰ σᾶς συγχωρήσῃ τις ἁμαρτίες σας καὶ ὁ πατέρας σας ὁ οὐράνιος. **26** Ἐὰν δὲ ἐσεῖς δὲν συγχωρῆτε, οὔτε ὁ πατέρας σας θὰ συγχωρήσῃ τις ἁμαρτίες σας».

Ἐρώτησι Ἰουδαίων γιὰ τὴν ἐξουσία τοῦ Ἰησοῦ καὶ ἀντερώτησι τοῦ Ἰησοῦ

27 Ἐρχονται δὲ πάλιν εἰς Ἱεροσόλυμα. Καὶ ἐνῷ περιπατοῦσε στὸν ἱερὸ περίβολο τοῦ ναοῦ, ἔρχονται σ' αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι **28** καὶ τοῦ λέγουν· «Μὲ ποιά ἐξουσία κάνεις αὐτά; Ἡ ποιός σοῦ ἔδωσε τὴν ἐξουσία αὐτὴ γιὰ νὰ κάνῃς αὐτά;». **29** Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀποκρίθηκε καὶ τοὺς εἶπε· «Θὰ σᾶς κάνω καὶ ἐγὼ μιὰ ἐρώτησι, καὶ δώστε μου ἀπάντησι, καὶ τότε θὰ σᾶς πῶ μὲ ποιά ἐξουσία κάνω αὐτά. **30** Τὸ βάπτισμα τοῦ Ἰωάννου ἦταν ἀπὸ τὸ Θεὸ ἢ ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους; Ἀπαντήστε μου». **31** Συζητοῦσαν δὲ μεταξύ τους λέγοντας· «Ἄν ποῦμε, “Ἀπὸ τὸ Θεό”, θὰ εἴπῃ· “Γιατί λοιπὸν δὲν τὸν πιστεύσατε;”. **32** Νὰ ποῦμε τότε, “Ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους;» — Φοβοῦνταν τὸ λαό, διότι ὅλοι πίστευαν, ὅτι ὁ Ἰωάννης ἦταν προφήτης. **33** Γι' αὐτὸ ἀπάντησαν στὸν Ἰησοῦ· «Δὲν ξέρουμε». Καὶ ὁ Ἰησοῦς τοὺς εἶπε· «Οὔτε ἐγὼ σᾶς λέγω μὲ ποιά ἐξουσία κάνω αὐτά».

12 Καὶ ἤρξατο αὐτοῖς ἐν παραβολαῖς λέγειν· Ἄμπελῶνα ἐφύτευσεν ἄνθρωπος καὶ περιέθηκε φραγμὸν καὶ ὠρυξεν ὑπολήμιον καὶ ὠκοδόμησε πύργον, καὶ ἐξέδοτο αὐτὸν γεωργοῖς καὶ ἀπεδήμησε. **2** Καὶ ἀπέστειλε πρὸς τοὺς γεωργοὺς τῷ καιρῷ δοῦλον, ἵνα παρὰ τῶν γεωργῶν λάβῃ ἀπὸ τοῦ καρποῦ τοῦ ἀμπελῶνος. **3** Καὶ λαβόντες αὐτὸν ἔδειραν καὶ ἀπέστειλαν κενόν. **4** Καὶ πάλιν ἀπέστειλε πρὸς αὐτοὺς ἄλλον δοῦλον· κἀκεῖνον λιθοβολήσαντες ἐκεφαλαίωσαν καὶ ἀπέστειλαν ἠτιμωμένον. **5** Καὶ πάλιν ἄλλον ἀπέστειλε· κἀκεῖνον ἀπέκτειναν, καὶ πολλοὺς ἄλλους, οὓς μὲν δέροντες, οὓς δὲ ἀποκτείνοντες. **6** Ἔτι οὖν ἓνα υἱὸν ἔχων, ἀγαπητὸν αὐτοῦ, ἀπέστειλε καὶ αὐτὸν ἔσχατον πρὸς αὐτοὺς λέγων ὅτι ἐντραπήσονται τὸν υἱόν μου. **7** Ἐκεῖνοι δὲ οἱ γεωργοί, θεασάμενοι αὐτὸν ἐρχόμενον, πρὸς ἑαυτοὺς εἶπον ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ κληρονόμος· δεῦτε ἀποκτείνωμεν αὐτόν, καὶ ἡμῶν ἔσται ἡ κληρονομία. **8** Καὶ λαβόντες ἀπέκτειναν αὐτόν καὶ ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος. **9** Τί οὖν ποιήσει ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος; Ἐλεύσεται καὶ ἀπολέσει τοὺς γεωργοὺς τούτους, καὶ δώσει τὸν ἀμπελῶνα ἄλλοις. **10** Οὐδὲ τὴν γραφὴν ταύτην ἀνέγνωτε, **Λίθον δὲν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες, οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας·** **11** παρὰ Κυρίου ἐγένετο αὕτη, καὶ ἔστι θαυμαστὴ ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν; **12** Καὶ ἐζήτουν αὐτὸν κρατῆσαι, καὶ ἐφοβήθησαν τὸν ὄχλον· ἔγνωσαν γὰρ ὅτι πρὸς αὐτοὺς τὴν παραβολὴν εἶπε. Καὶ ἀφέντες αὐτὸν ἀπῆλθον.

13 Καὶ ἀποστέλλουσι πρὸς αὐτόν τινὰς τῶν Φαρισαίων καὶ τῶν Ἑρωδιανῶν ἵνα αὐτὸν ἀγρεύσωσι λόγῳ. **14** Οἱ δὲ ἐλθόντες λέγουσιν αὐτῷ· Διδάσκαλε, οἶδαμεν ὅτι ἀληθὴς εἶ καὶ οὐ μέλει σοι περὶ οὐδενός· οὐ γὰρ βλέπεις εἰς πρόσωπον ἀνθρώπων, ἀλλ' ἐπ' ἀληθείας τὴν ὁδὸν τοῦ Θεοῦ διδάσκεις. Εἶπον οὖν ἡμῖν· Ἐξεστὶ δοῦναι κῆνσον Καίσαρι ἢ οὐ; Δῶμεν ἢ μὴ δῶμεν; **15** Ὁ δὲ εἰδὼς αὐτῶν τὴν ὑπόκρισιν εἶπεν αὐτοῖς· Τί με πειράζετε; Φέρετέ μοι δηνάριον ἵνα ἴδω. **16** Οἱ δὲ ἤνεγκαν. Καὶ λέγει αὐτοῖς· Τίνος ἢ εἰκὼν αὕτη καὶ ἡ ἐπιγραφή; Οἱ δὲ εἶπον· Καί-

Ἡ παραβολὴ τῶν κακῶν γεωργῶν τοῦ ἀμπελῶνος

12 Καὶ ἄρχισε μὲ παραβολὰς νὰ τοὺς λέγῃ: «Ἐνας ἄνθρωπος φύτευσε ἀμπέλι, καὶ τὸ περίφραξε, καὶ ἔσκαψε καὶ ἔκανε στέρνα κάτω ἀπὸ τὸ πατητήρι, καὶ ἔκτισε πύργον, καὶ τὸ νοίκιασε σὲ γεωργοὺς, καὶ ἔφυγε σὲ ἄλλο τόπο. **2** Καὶ ὅταν ἦλθε ὁ καιρὸς, ἔστειλε στοὺς γεωργοὺς ἓνα δοῦλο, γιὰ νὰ λάβῃ τὸ μερίδιό του ἀπὸ τὸν καρπὸ τοῦ ἀμπελιοῦ. **3** Ἄλλ' αὐτοὶ τὸν ἔπιασαν καὶ τὸν κτύπησαν καὶ τὸν ἔστειλαν πίσω μὲ ἀδειανὰ χέρια. **4** Καὶ πάλι ἔστειλε σ' αὐτοὺς ἄλλο δοῦλο. Καὶ ἐκεῖνο τὸν κτύπησαν μὲ λιθάκια στὸ κεφάλι καὶ τὸν ἔστειλαν πίσω κακοποιημένο καὶ προσβεβλημένο. **5** Καὶ πάλι ἔστειλε ἄλλο δοῦλο. Καὶ ἐκεῖνο τὸν σκότωσαν. Καὶ πολλοὺς ἄλλους κακοποίησαν, ἄλλους μὲν κτυπώντας καὶ ἄλλους σκοτώνοντας. **6** Ἐχοντας δὲ ἀκόμη ἓνα υἱό, μονογενῆ καὶ προσφιλῆ σ' αὐτόν, τὸν ἔστειλε στὸ τέλος καὶ αὐτὸν λέγοντας: «Θὰ σεβασθοῦν τὸν υἱό μου». **7** Ἄλλ' ἐκεῖνοι οἱ γεωργοί, μόλις τὸν εἶδαν νὰ ἔρχεται, εἶπαν μεταξύ τους: «Αὐτὸς εἶναι ὁ κληρονόμος. Ἐμπρὸς νὰ τὸν σκοτώσωμε, καὶ ἡ κληρονομία θὰ περιέλθῃ σὲ μᾶς». **8** Καὶ τὸν συνέλαβαν καὶ τὸν σκότωσαν καὶ τὸν πέταξαν ἔξω ἀπὸ τὸ ἀμπέλι. **9** Ἐπειτα ἀπ' αὐτὴ τὴ συμπεριφορὰ τί θὰ κάνῃ ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀμπελιοῦ;». «Θὰ ἔλθῃ (εἶπαν μερικοὶ) καὶ θὰ ἐξολοθρεύσῃ τοὺς γεωργοὺς αὐτούς, καὶ τὸ ἀμπέλι θὰ δώσῃ σὲ ἄλλους». **10** «Οὔτε αὐτὸ τὸ λόγο τῆς Γραφῆς (εἶπε ὁ Ἰησοῦς) δὲν διαβάσατε; Ὁ λίθος, ποὺ ἀπέριψαν οἱ οἰκοδόμοι, αὐτὸς ἔγινε ἀκρογωνιαῖος λίθος. **11** Ἀπὸ τὸν Κύριο ἔγινε αὐτό, καὶ εἶναι θαυμαστὸ στὰ μάτια μας». **12** Ζητοῦσαν δὲ νὰ τὸν συλλάβουν, διότι κατάλαβαν, ὅτι γι' αὐτοὺς εἶπε τὴν παραβολή, ἀλλὰ φοβήθηκαν τὸ λαὸ καὶ τὸν ἄφησαν νὰ φύγῃ.

«Τὰ Καίσαρος Καίσαρι καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ τῷ Θεῷ»

13 Ἀποστέλλουν δὲ σ' αὐτόν μερικοὺς ἀπὸ τοὺς Φαρισαίους καὶ τοὺς Ἑρωδιανούς, γιὰ νὰ τὸν παγιδεύσουν μὲ λόγῳ. **14** Αὐτοὶ δὲ ἦλθαν καὶ τοῦ λέγουν: «Διδάσκαλε, γνωρίζουμε, ὅτι λέγεις τὴν ἀλήθεια, καὶ δὲν φοβᾶσαι κανένα, διότι δὲν λαμβάνεις ὑπ' ὄψιν πρόσωπον ἀνθρώπων, ἀλλὰ διδάσκεις τὸ δρόμο τοῦ Θεοῦ ἀληθινά. Πές μας λοιπόν: Ἐπιτρέπεται νὰ δίνωμε φόρο στὸν Καίσαρα ἢ ὄχι; Νὰ δώσωμε ἢ νὰ μὴ δώσωμε;». **15** Ἄλλ' αὐτὸς, γνωρίζοντας τὴν ὑποκρισία τους, τοὺς εἶπε: «Γιατί με πειράζετε; Φέρετέ μοι ἓνα δηνάριο γιὰ νὰ ἴδω». **16** Καὶ ἔφεραν. Καὶ τοὺς λέγει: «Τίνος εἶναι ἡ εἰκὼν αὕτη καὶ ἡ ἐπιγραφή;». Καὶ τοῦ εἶπαν: «Τοῦ Καίσαρος». **17** Τότε δὲ ὁ Ἰησοῦς τοὺς εἶπε: «Δῶστε στὸν Καίσαρα ὅσα ὀφείλονται στὸν Καίσαρα, καὶ στὸ Θεὸ ὅσα ὀφείλονται στὸ Θεό». Καὶ τὸν θαύμασαν.

σαρος. **17** Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Ἀπόδοτε τὰ Καίσαρος Καίσαρι καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ τῷ Θεῷ. Καὶ ἐθαύμασαν ἐπ' αὐτῷ.

18 Καὶ ἔρχονται Σαδδουκαῖοι πρὸς αὐτόν, οἵτινες λέγουσιν ἀνάστασιν μὴ εἶναι, καὶ ἐπηρώτων αὐτόν λέγοντες· **19** Διδάσκαλε, Μωυσῆς ἔγραψεν ἡμῖν ὅτι ἐάν τις ἀδελφὸς ἀποθάνῃ καὶ καταλίπη γυναῖκα, καὶ τέκνα μὴ ἀφῆ, ἵνα λάβῃ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ ἐξαναστήσῃ σπέρμα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ. **20** Ἐπτὰ οὖν ἀδελφοὶ ἦσαν. Καὶ ὁ πρῶτος ἔλαβε γυναῖκα, καὶ ἀποθνήσκων οὐκ ἀφῆκε σπέρμα. **21** Καὶ ὁ δεύτερος ἔλαβεν αὐτήν, καὶ ἀπέθανε, καὶ οὐδὲ αὐτὸς ἀφῆκε σπέρμα. Καὶ ὁ τρίτος ὡσαύτως. **22** Καὶ ἔλαβον αὐτήν οἱ ἑπτὰ, καὶ οὐκ ἀφῆκαν σπέρμα. Ἐσχάτη πάντων ἀπέθανε καὶ ἡ γυνή. **23** Ἐν τῇ οὖν ἀναστάσει, ὅταν ἀναστῶσι, τίνος αὐτῶν ἔσται γυνή; Οἱ γὰρ ἑπτὰ ἔσχον αὐτήν γυναῖκα. **24** Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Οὐ διὰ τοῦτο πλανᾶσθε, μὴ εἰδότες τὰς Γραφὰς μηδὲ τὴν δύναμιν τοῦ Θεοῦ; **25** Ὅταν γὰρ ἐκ νεκρῶν ἀναστῶσιν, οὔτε γαμοῦσιν οὔτε γαμίζονται, ἀλλ' εἰσὶν ὡς ἄγγελοι οἱ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. **26** Περὶ δὲ τῶν νεκρῶν ὅτι ἐγείρονται, οὐκ ἀνέγνωτε ἐν τῇ βίβλῳ Μωυσέως ἐπὶ τοῦ βάτου πῶς εἶπεν αὐτῷ ὁ Θεὸς λέγων, Ἐγὼ ὁ Θεὸς Ἀβραὰμ καὶ ὁ Θεὸς Ἰσαὰκ καὶ ὁ Θεὸς Ἰακώβ; **27** Οὐκ ἔστιν ὁ Θεὸς νεκρῶν, ἀλλὰ ζώντων. Ὑμεῖς οὖν πολὺ πλανᾶσθε.

28 Καὶ προσελθὼν εἰς τῶν γραμματέων, ἀκούσας αὐτῶν συζητούντων, ἰδὼν ὅτι καλῶς αὐτοῖς ἀπεκρίθη, ἐπηρώτησεν αὐτόν· Ποία ἐστὶ πρώτη πάντων ἐντολή; **29** Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπεκρίθη αὐτῷ ὅτι πρώτη πάντων ἐντολή· Ἄκουε, Ἰσραήλ, Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν Κύριος εἷς ἐστι. **30** Καὶ ἀγαπήσεις Κύριον τὸν Θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος σου. Αὕτη πρώτη ἐντολή. **31** Καὶ δευτέρα ὁμοία αὕτη· Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν. Μείζων τούτων ἄλλη ἐντολή οὐκ ἔστι. **32** Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ γραμματεὺς· Καλῶς, διδάσκαλε! Ἐπ' ἀλη-

Ὁ Ἰησοῦς ἀποστομώνει τοὺς ἀρνητὰς τῆς ἀναστάσεως

18 Ἐπίσης ἔρχονται σ' αὐτόν Σαδδουκαῖοι, οἱ ὅποιοι ἰσχυρίζονται, ὅτι δὲν ὑπάρχει ἀνάστασι, καὶ τὸν ρωτοῦν: **19** «Διδάσκαλε, ὁ Μωυσῆς μᾶς ἄφησε γραπτὴ ἐντολή, ἐάν κάποιος πεθάνῃ ὁ ἀδελφὸς καὶ ἀφήσῃ γυναῖκα χωρὶς νὰ ἀφήσῃ τέκνα, νὰ λάβῃ ὁ ἀδελφὸς του τὴ γυναῖκα του γιὰ νὰ δημιουργήσῃ ἀπόγονο γιὰ τὸν ἀδελφὸ του. **20** Ἦταν λοιπὸν ἑπτὰ ἀδελφοί. Καὶ ὁ πρῶτος πῆρε μιὰ γυναῖκα καὶ πέθανε χωρὶς νὰ ἀφήσῃ ἀπόγονο. **21** Τὴν πῆρε καὶ ὁ δεύτερος καὶ πέθανε χωρὶς καὶ αὐτὸς νὰ ἀφήσῃ ἀπόγονο. Ὁμοίως καὶ ὁ τρίτος. **22** Τὴν πῆραν καὶ οἱ ἑπτὰ χωρὶς νὰ ἀφήσουν ἀπόγονο. Τελευταία ἀπ' ὅλους πέθανε καὶ ἡ γυναῖκα. **23** Κατὰ τὴν ἀνάστασι λοιπὸν, ὅταν θὰ ἀναστηθοῦν, ποίου ἀπ' αὐτοὺς θὰ εἶναι γυναῖκα; Διότι καὶ οἱ ἑπτὰ τὴν εἶχαν γυναῖκα». **24** Ἀποκρίθηκε δὲ ὁ Ἰησοῦς καὶ τοὺς εἶπε: «Δὲν πλανᾶσθε γι' αὐτό, γιὰ τὸ ὅτι δηλαδὴ δὲν γνωρίζετε τίς Γραφές οὔτε τὴ δύναμι τοῦ Θεοῦ; **25** Ὅταν βεβαίως ἀναστηθοῦν ἐκ νεκρῶν, οὔτε οἱ ἄνδρες θὰ λαμβάνουν σὲ γάμο οὔτε οἱ γυναῖκες θὰ δίνονται σὲ γάμο, ἀλλὰ θὰ εἶναι ὅπως οἱ ἄγγελοι, ποὺ ζοῦν στοὺς οὐρανοὺς. **26** Ὅσο δὲ γιὰ τοὺς νεκρούς, ὅτι δηλαδὴ θ' ἀναστηθοῦν, δὲν διαβάσατε στὸ βιβλίον τοῦ Μωυσῆ, ἐκεῖ ποὺ γίνεται λόγος γιὰ τὴ βάτο, ὅτι ὁ Θεὸς τοῦ εἶπε, “Ἐγὼ εἶμαι ὁ Θεὸς τοῦ Ἀβραὰμ καὶ ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσαὰκ καὶ ὁ Θεὸς τοῦ Ἰακώβ”; **27** Ὁ Θεὸς δὲν εἶναι Θεὸς νεκρῶν (ἀνυπάρκτων), ἀλλὰ ζώντων (ὑπαρκτῶν). Σεῖς βεβαίως πολὺ πλανᾶσθε».

Οἱ δύο μεγαλύτερες ἐντολές

28 Τότε ἕνας ἀπὸ τοὺς γραμματεῖς, ποὺ τοὺς ἄκουσε νὰ συζητοῦν καὶ εἶδε, ὅτι τοὺς ἀπάντησε σωστά, πλησίασε καὶ τὸν ρώτησε: «Ποία ἐντολή εἶναι πρώτη, ἀνώτερη ὅλων;». **29** Ὁ δὲ Ἰησοῦς τοῦ ἀποκρίθηκε: «Ἐντολή πρώτη, ἀνώτερη ὅλων, εἶναι αὕτη, Ἄκουε, Ἰσραήλ! Ὁ Κύριος ὁ Θεός μας εἶναι ἕνας Κύριος, **30** Καὶ ν' ἀγαπᾶς τὸν Κύριο τὸ Θεό σου μὲ ὅλη τὴν καρδιά σου καὶ μὲ ὅλη τὴν ψυχὴ σου καὶ μὲ ὅλη τὴν διάνοιά σου καὶ μὲ ὅλη τὴ δύναμί σου. Αὕτη ἡ ἐντολή εἶναι πρώτη. **31** Καὶ δεύτερη ὁμοία εἶναι αὕτη, Ν' ἀγαπᾶς τὸν πλησίον σου σὰν τὸν ἑαυτό σου. Ἄλλη ἐντολή μεγαλύτερη ἀπ' αὐτὲς δὲν εἶναι». **32** Τοῦ εἶπε τότε ὁ γραμματεὺς: «Σωστά, διδάσκαλε! Εἶναι ἀλήθεια αὐτὸ ποὺ εἶπες, ὅτι (ὁ Κύριος ὁ Θεός) εἶναι ἕνας, καὶ δὲν ὑπάρχει ἄλλος ἐκτὸς αὐτοῦ, **33** καὶ τὸ ν' ἀγαπᾶ κανεὶς αὐτόν μὲ ὅλη τὴν καρδιά καὶ μὲ ὅλη τὴ διάνοια καὶ μὲ ὅλη τὴν ψυχὴ καὶ μὲ ὅλη τὴ δύναμι, καὶ τὸ ν' ἀγαπᾶ τὸν πλησίον σὰν τὸν ἑαυτό του εἶναι ἀνώτερο ὅλων τῶν ὀλοκαυτωμάτων καὶ τῶν θυσιῶν». **34** Ὁ δὲ Ἰησοῦς, ὅταν εἶδε, ὅτι μίλησε συνετά, τοῦ εἶπε: «Δὲν εἶσαι μακριὰ ἀπὸ τὴ βασιλεία

θείας εἶπας ὅτι εἷς ἐστὶ καὶ οὐκ ἔστιν ἄλλος πλὴν αὐτοῦ· **33** καὶ τὸ ἀγαπᾶν αὐτὸν ἐξ ὅλης τῆς καρδίας καὶ ἐξ ὅλης τῆς συνέσεως καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος, καὶ τὸ ἀγαπᾶν τὸν πλησίον ὡς ἑαυτὸν πλεῖον ἐστὶ πάντων τῶν ὀλοκαυτωμάτων καὶ θυσιῶν. **34** Καὶ ὁ Ἰησοῦς ἰδὼν ὅτι νουνεχῶς ἀπεκρίθη, εἶπεν αὐτῷ· Οὐ μακρὰν εἶ ἀπὸ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ. Καὶ οὐδεὶς οὐκέτι ἐτόλμα αὐτὸν ἐπερωτῆσαι.

35 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς ἔλεγε διδάσκων ἐν τῷ ἱερῷ· Πῶς λέγουσιν οἱ γραμματεῖς ὅτι ὁ Χριστὸς υἱὸς Δαυῖδ ἐστὶ; **36** Αὐτὸς γὰρ Δαυῖδ εἶπεν ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ· **Λέγει ὁ Κύριος τῷ Κυρίῳ μου, κάθου ἐκ δεξιῶν μου ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου.** **37** Αὐτὸς οὖν Δαυῖδ λέγει αὐτὸν Κύριον· καὶ πότεν υἱὸς αὐτοῦ ἐστὶ; Καὶ ὁ πολὺς ὄχλος ἤκουεν αὐτοῦ ἠδέως.

38 Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ἐν τῇ διδαχῇ αὐτοῦ· Βλέπετε ἀπὸ τῶν γραμματέων τῶν θελόντων ἐν στολαῖς περιπατεῖν καὶ ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς ἀγοραῖς **39** καὶ πρωτοκαθεδρίας ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ πρωτοκλισίας ἐν τοῖς δείπνοις. **40** Οἱ κατεσθίοντες τὰς οἰκίας τῶν χηρῶν καὶ προφάσει μακρὰ προσευχόμενοι! Οὗτοι λήφονται περισσότερο κρίμα.

41 Καὶ καθίσας ὁ Ἰησοῦς κατέναντι τοῦ γαζοφυλακίου ἐθεώρει πῶς ὁ ὄχλος βάλλει χαλκὸν εἰς τὸ γαζοφυλάκιον. Καὶ πολλοὶ πλούσιοι ἔβαλλον πολλά· **42** καὶ ἐλθοῦσα μία χήρα πτωχὴ ἔβαλε λεπτὰ δύο, ὃ ἐστὶ κοδράντης. **43** Καὶ προσκαλεσάμενος τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ εἶπεν αὐτοῖς· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἡ χήρα ἢ πτωχὴ αὕτη πλεῖον πάντων ἔβαλε τῶν βαλλόντων εἰς τὸ γαζοφυλάκιον· **44** πάντες γὰρ ἐκ τοῦ περισσεύοντος αὐτοῖς ἔβαλον· αὕτη δὲ ἐκ τῆς ὑστερήσεως αὐτῆς πάντα ὅσα εἶχεν ἔβαλεν, ὅλον τὸν βίον αὐτῆς.

τοῦ Θεοῦ». Ἀπὸ τότε κανεὶς πλέον δὲν τολμοῦσε νὰ τοῦ ὑποβάλη ἐρωτήσεις.

Ὁ Μεσσίας ἀπόγονος, ἀλλὰ καὶ Κύριος τοῦ Δαβίδ!

35 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔλαβε τὸ λόγο καὶ ρώτησε διδάσκοντας στὸν ἱερὸ περίβολο τοῦ ναοῦ: «Πῶς οἱ γραμματεῖς λέγουν, ὅτι ὁ Χριστὸς (ὁ Μεσσίας) εἶναι ἀπόγονος τοῦ Δαβίδ; **36** Διότι ὁ ἴδιος ὁ Δαβίδ εἶπε μὲ ἔμπνευσι τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἁγίου: **Λέγει ὁ Κύριος στὸν Κύριό μου: Κάθησε στὰ δεξιὰ μου, ἕως ὅτου κάνω τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιο τῶν ποδιῶν σου.** **37** Ἀφοῦ λοιπὸν ὁ ἴδιος ὁ Δαβίδ τὸν ὀνομάζει Κύριο, πῶς εἶναι ἀπόγονός του;». Καὶ ὁ πολὺς λαὸς τὸν ἄκουε εὐχαρίστως.

Ἡ ματαιοδοξία καὶ ἡ ὑποκρισία τῶν γραμματέων

38 Ἐπίσης τοὺς ἔλεγε κατὰ τὴ διδασκαλία του: «Νὰ προσέχετε ἀπὸ τοὺς γραμματεῖς, ποὺ τοὺς ἀρέσει νὰ κυκλοφοροῦν μὲ ἐντυπωσιακὲς στολές, καὶ νὰ τοὺς χαιρετίζουν μὲ εὐλάβεια στὶς ἀγορές, **39** καὶ νὰ κάθωνται στὰ πρῶτα καθίσματα στὶς συναγωγές, καὶ στὶς πρῶτες θέσεις στὰ συμπόσια. **40** Εἶναι αὐτοὶ ποὺ κατατρῶγουν τίς περιουσίες τῶν χηρῶν καὶ ὑποκριτικὰ κάνουν μεγάλες προσευχές! Αὐτοὶ θὰ τιμωρηθοῦν περισσότερο».

Τὸ δίλεπτο τῆς πτωχῆς χήρας ἢ μεγαλύτερη προσφορά!

41 Κάθησε δὲ ὁ Ἰησοῦς ἀπέναντι στὸ θησαυροφυλάκιον τοῦ ναοῦ καὶ παρατηροῦσε πῶς ὁ λαὸς ἔρριχνε κέρματα στὸ θησαυροφυλάκιον. Καὶ πολλοὶ πλούσιοι ἔρριχναν πολλά. **42** Ἦλθε δὲ καὶ μία πτωχὴ χήρα καὶ ἔρριξε δύο λεπτά, δηλαδὴ ἓνα κοδράντη. **43** Τότε ἀπευθύνθηκε στοὺς μαθητὰς του καὶ τοὺς εἶπε: «Ἀληθινὰ σᾶς λέγω, ὅτι αὕτη ἢ πτωχὴ χήρα ἔρριξε περισσότερο ἀπ' ὅλους αὐτοὺς ποὺ ρίχνουν στὸ θησαυροφυλάκιον. **44** Διότι ὅλοι ἔρριξαν ἀπ' τὸ περισσευμά τους, ἐνῶ αὕτη ἔρριξε ἀπ' τὸ ὑστέρημά της ὅλα ὅσα εἶχε, ὅλη τὴν περιουσία της».

13 Καὶ ἐκπορευομένου αὐτοῦ ἐκ τοῦ ἱεροῦ λέγει αὐτῷ εἰς ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ· Διδάσκαλε, ἴδε ποταποὶ λίθοι καὶ ποταπαὶ οἰκοδομαί! **2** Καὶ ὁ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτῷ· Βλέπεις ταύτας τὰς μεγάλας οἰκοδομάς; Οὐ μὴ ἀφεθῆ ὧδε λίθος ἐπὶ λίθον ὃς οὐ μὴ καταλυθῆ.

3 Καὶ καθημένου αὐτοῦ εἰς τὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν κατέναντι τοῦ ἱεροῦ, ἐπηρώτων αὐτὸν κατ' ἰδίαν Πέτρος καὶ Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης καὶ Ἀνδρέας· **4** Εἰπέ ἡμῖν πότε ταῦτα ἔσται, καὶ τί τὸ σημεῖον ὅταν μέλλη πάντα ταῦτα συντελεῖσθαι; **5** Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς ἤρξατο λέγειν αὐτοῖς· Βλέπετε μὴ τις ὑμᾶς πλανήσῃ. **6** Πολλοὶ γὰρ ἐλεύσονται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου λέγοντες ὅτι ἐγὼ εἰμι, καὶ πολλοὺς πλανήσουσιν. **7** Ὅταν δὲ ἀκούσητε πολέμους καὶ ἀκοὰς πολέμων, μὴ θροεῖσθε· δεῖ γὰρ γενέσθαι, ἀλλ' οὐπω τὸ τέλος. **8** Ἐγερθήσεται γὰρ ἔθνος ἐπὶ ἔθνος καὶ βασιλεία ἐπὶ βασιλείαν, καὶ ἔσονται σεισμοὶ κατὰ τόπους, καὶ ἔσονται λιμοὶ καὶ ταραχαί. **9** Ἀρχαὶ ὠδίνων ταῦτα.

Βλέπετε δὲ ὑμεῖς ἑαυτοὺς. Παραδώσουσι γὰρ ὑμᾶς εἰς συνέδρια καὶ ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν δαρήσεσθε, καὶ ἐπὶ ἡγεμόνων καὶ βασιλέων σταθήσεσθε ἕνεκεν ἐμοῦ εἰς μαρτύριον αὐτοῖς.

10 Καὶ εἰς πάντα τὰ ἔθνη δεῖ πρῶτον κηρυχθῆναι τὸ εὐαγγέλιον.

11 Ὅταν δὲ ἀγάγωσιν ὑμᾶς παραδιδόντες, μὴ προμεριμνᾶτε τί λαλήσητε, μηδὲ μελετᾶτε, ἀλλ' ὃ ἐὰν δοθῆ ὑμῖν ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ, τοῦτο λαλεῖτε· οὐ γὰρ ὑμεῖς ἐστε οἱ λαλοῦντες, ἀλλὰ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον. **12** Παραδώσει δὲ ἀδελφὸς ἀδελφὸν εἰς θάνατον καὶ πατὴρ τέκνον, καὶ ἐπαναστήσονται τέκνα ἐπὶ γονεῖς καὶ θανατώσουσιν αὐτούς. **13** Καὶ ἔσεσθε μισούμενοι ὑπὸ πάντων διὰ τὸ ὄνομά μου. Ὁ δὲ ὑπομείνας εἰς τέλος, οὗτος σωθήσεται.

Πρόρρησι τῆς καταστροφῆς τοῦ ναοῦ

13 Καθὼς δὲ (ὁ Ἰησοῦς) ἔβγαине ἀπὸ τὸν ἱερὸ περίβολο τοῦ ναοῦ, ἕνας ἀπὸ τοὺς μαθητάς του τοῦ λέγει: «Διδάσκαλε, κοίταξε πόσο ἐκλεκτοὶ λίθοι καὶ πόσο μεγαλοπρεπῆ κτίρια!». **2** Ὁ δὲ Ἰησοῦς τοῦ εἶπε τότε: «Βλέπεις αὐτὰ τὰ μεγάλα κτίρια; Δὲν θὰ μείνῃ ἐδῶ λίθος πάνω σὲ λίθο, ἀλλὰ θὰ γκρεμισθῆ».

Πρόρρησι γεγονότων πρὸ τοῦ τέλους τοῦ κόσμου Συμβουλαὶ καὶ προτροπαί

3 Καὶ ὅταν καθόταν στὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν, ἀπέναντι ἀπὸ τὸ ναό, ὁ Πέτρος καὶ ὁ Ἰάκωβος καὶ ὁ Ἰωάννης καὶ ὁ Ἀνδρέας τὸν ρώτησαν ἰδιαιτέρως: **4** «Πές μας, πότε θὰ γίνουν αὐτά, καὶ ποιὸ θὰ εἶναι τὸ προαγγελτικὸ σημεῖο, ὅταν πρόκειται νὰ συμβοῦν ὅλα αὐτά;». **5** Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπαντώντας ἄρχισε νὰ τοὺς λέγῃ: «Προσέχετε μήπως σᾶς πλανήσῃ κανεὶς. **6** Διότι πολλοὶ θὰ ἔλθουν διεκδικώντας τὴν ιδιότητά μου καὶ θὰ λέγουν, “Ἐγὼ εἶμαι (ὁ Μεσσίας)”, καὶ πολλοὺς θὰ πλανήσουν. **7** Ὅταν δὲ θ' ἀκούετε πολέμους καὶ φήμες γιὰ πολέμους, νὰ μὴ ταρασσεσθε. Διότι πρόκειται νὰ γίνουν (αὐτά), ἀλλὰ δὲν εἶναι ἀκόμη τὸ τέλος. **8** Θὰ ξεσηκωθῆ δὲ ἔθνος ἐναντίον ἔθνους καὶ βασιλεῖο ἐναντίον βασιλείου, καὶ θὰ γίνουν σεισμοὶ σὲ διαφόρους τόπους, καὶ θὰ συμβοῦν πείνες καὶ ἀναστατώσεις. **9** Αὐτὰ θὰ εἶναι ἀρχὴ δεινῶν καὶ πόνων.

Νὰ προσέχετε δὲ σεῖς τοὺς ἑαυτοὺς σας. Διότι θὰ σᾶς παραδώσουν σὲ συνέδρια, καὶ στὶς συναγωγές τους θὰ σᾶς δείρουν, καὶ μπροστὰ σὲ ἡγεμόνες καὶ βασιλεῖς θὰ σταθῆτε ὡς κατηγορούμενοι ἐξ αἰτίας μου, γιὰ νὰ δώσετε σ' αὐτοὺς μαρτυρία (γιὰ μένα).

10 Καὶ προτοῦ ἔλθῃ τὸ τέλος, πρόκειται νὰ κηρυχθῆ τὸ εὐαγγέλιο σὲ ὅλα τὰ ἔθνη.

11 Ὅταν δὲ σᾶς ὀδηγοῦν γιὰ νὰ σᾶς παραδώσουν (στὶς ἀρχές καὶ ἐξουσίες), νὰ μὴ φροντίζετε προηγουμένως γιὰ τὸ τί θὰ εἰπῆτε, οὔτε κἂν νὰ σκέπτεσθε προηγουμένως, ἀλλ' ὅ,τι σᾶς δοθῆ ἐκείνη τὴν ὥρα, αὐτὸ νὰ λέγετε. Διότι δὲν εἶσθε σεῖς ποὺ ὀμιλεῖτε, ἀλλὰ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιο. **12** Θὰ παραδώσῃ δὲ ἀδελφὸς ἀδελφὸν σὲ θάνατο καὶ πατέρας τέκνο, καὶ θὰ ἐπαναστατήσουν τέκνα ἐναντίον γονέων καὶ θὰ τοὺς θανατώσουν. **13** Καὶ θὰ μισῆσθε ἀπ' ὅλους γιὰ τὸ ὄνομά μου. Καὶ ὅποιος θὰ ὑπομείνῃ μέχρι τέλος, αὐτὸς θὰ σωθῆ».

14 Ὄταν δὲ ἴδῃτε τὸ βδέλυγμα τῆς ἐρημώσεως τὸ ῥηθὲν ὑπὸ Δανιὴλ τοῦ προφήτου ἐστὼς ὅπου οὐ δεῖ – ὁ ἀναγινώσκων νοεῖτω – τότε οἱ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ φευγέτωσαν εἰς τὰ ὄρη, **15** ὁ δὲ ἐπὶ τοῦ δώματος μὴ καταβάτω εἰς τὴν οἰκίαν μηδὲ εἰσελθέτω ἄραί τι ἐκ τῆς οἰκίας αὐτοῦ, **16** καὶ ὁ εἰς τὸν ἀγρὸν ὦν μὴ ἐπιστρεψάτω εἰς τὰ ὀπίσω ἄραι τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ. **17** Οὐαὶ δὲ ταῖς ἐν γαστρὶ ἐχούσαις καὶ ταῖς θηλαζούσαις ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις.

18 Προσεύχεσθε δὲ ἵνα μὴ γένηται ἡ φυγὴ ἡμῶν χειμῶνος. **19** Ἔσονται γὰρ αἱ ἡμέραι ἐκεῖναι θλίψεις, οἷα οὐ γέγονε ταύτη ἀπ' ἀρχῆς κτίσεως ἧς ἔκτισεν ὁ Θεὸς ἕως τοῦ νῦν καὶ οὐ μὴ γένηται. **20** Καὶ εἰ μὴ ἐκολόβωσε Κύριος τὰς ἡμέρας, οὐκ ἂν ἐσώθη πᾶσα σὰρξ· ἀλλὰ διὰ τοὺς ἐκλεκτοὺς οὓς ἐξελέξατο ἐκολόβωσε τὰς ἡμέρας.

21 Καὶ τότε ἐάν τις ὑμῖν εἴπῃ, ἰδοὺ ὧδε ὁ Χριστός, ἰδοὺ ἐκεῖ, μὴ πιστεύετε. **22** Ἐγερθήσονται γὰρ ψευδόχριστοι καὶ ψευδοπροφήται καὶ δώσουσι σημεῖα καὶ τέρατα πρὸς τὸ ἀποπλανᾶν, εἰ δυνατόν, καὶ τοὺς ἐκλεκτοὺς. **23** Ὑμεῖς δὲ βλέπετε! Ἴδου προεῖρηκα ὑμῖν ἅπαντα.

24 Ἄλλ' ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις, μετὰ τὴν θλίψιν ἐκείνην, ὁ ἥλιος σκοτισθήσεται, καὶ ἡ σελήνη οὐ δώσει τὸ φέγγος αὐτῆς, **25** καὶ οἱ ἀστέρες ἔσονται ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πίπτοντες, καὶ αἱ δυνάμεις αἱ ἐν τοῖς οὐρανοῖς σαλευθήσονται. **26** Καὶ τότε ὄψονται τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐν νεφέλαις μετὰ δυνάμεως πολλῆς καὶ δόξης. **27** Καὶ τότε ἀποστελεῖ τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ καὶ ἐπισυνάξει τοὺς ἐκλεκτοὺς αὐτοῦ ἐκ τῶν τεσσάρων ἀνέμων, ἀπ' ἄκρου τῆς γῆς ἕως ἄκρου τοῦ οὐρανοῦ.

Πρόρρησι τῆς καταστροφῆς τῆς Ἱερουσαλήμ

14 «Ὄταν δὲ ἴδῃτε τὸ σιχαμερὸ καὶ μισητὸ φαινόμενο πὸ προκαλεῖ ἐρήμωσι, γιὰ τὸ ὁποῖο μίλησε ὁ Δανιὴλ ὁ προφήτης, νὰ εἶναι ὅπου δὲν πρέπει, – ὁ ἀναγνώστης ἄς ἐννοήσῃ –, τότε, ὅσοι θὰ εἶναι στὴν Ἰουδαία, ἄς φεύγουν στὰ ὄρη, **15** καὶ ὅποιος θὰ εἶναι στὴν ταράτσα, ἄς μὴ κατεβῆ καὶ ἄς μὴ μπῆ στὸ σπίτι γιὰ νὰ πάρῃ κάτι ἀπὸ τὸ σπίτι του, **16** καὶ ὅποιος θὰ εἶναι στὸν ἀγρό, ἄς μὴ γυρίσῃ πίσω γιὰ νὰ πάρῃ τὸ πανωφόρι του. **17** Ἀλλοίμονο δὲ στὶς γυναῖκες πὸ θὰ ἐγκυμονοῦν καὶ θὰ θηλάζουν ἐκεῖνες τὶς ἡμέρες.

18 Νὰ προσεύχεσθε δέ, γιὰ νὰ μὴ γίνῃ ἡ δοκιμασία, πὸ θὰ σᾶς ἀναγκάσῃ σὲ φυγὴ, τὸ χειμῶνα. **19** Διότι τὶς ἡμέρες ἐκεῖνες θὰ εἶναι τέτοια θλίψι πὸ δὲν ἔγινε ἀπ' τὴν ἀρχὴ τοῦ κόσμου πὸ ἔκανε ὁ Θεὸς ἕως τώρα, καὶ οὔτε θὰ γίνῃ. **20** Καὶ ἂν δὲν λιγότευε ὁ Κύριος τὶς ἡμέρες ἐκεῖνες, δὲν θὰ σωζόταν κανεὶς ἄνθρωπος. Ἀλλὰ γιὰ τοὺς ἐκλεκτοὺς, τοὺς ὁποίους ἐξέλεξε, λιγότευε τὶς ἡμέρες ἐκεῖνες».

Πρόρρησι γιὰ τὴν ἐμφάνισι ψευδοχρίστων καὶ ψευδοπροφητῶν

21 «Τότε δέ, ἐὰν κανεὶς σᾶς πῆ, “Νά, ἐδῶ εἶναι ὁ Χριστός (ὁ Μεσσίας), νά, ἐκεῖ εἶναι”, νὰ μὴ πιστεύετε. **22** Διότι θὰ ἐμφανισθοῦν ψευδόχριστοι (ψευδομεσσίες) καὶ ψευδοπροφῆτες (ψευδοδιδάσκαλοι) καὶ θὰ κάνουν μεγάλα καὶ καταπληκτικὰ θαύματα, γιὰ νὰ πλανήσουν, ἂν εἶναι δυνατόν, ἀκόμη καὶ τοὺς ἐκλεκτοὺς. **23** Γι' αὐτὸ σεῖς προσέχετε! Ἴδού, σᾶς τὰ προεῖπα ὅλα».

Πρόρρησι περὶ συντελείας τοῦ κόσμου καὶ δευτέρας παρουσίας

24 «Ἐκεῖνες δὲ τὶς ἡμέρες, μετὰ τὴ θλίψι ἐκείνη, ὁ ἥλιος θὰ σκοτισθῆ, καὶ ἡ σελήνη θὰ παύσῃ νὰ φέγγῃ, **25** καὶ τὰ ἄστρα θὰ πέσουν ἀπὸ τὸν οὐρανό, καὶ τὰ συστήματα τῶν ἀστρων στοὺς οὐρανοὺς θὰ καταρρεύσουν. **26** Καὶ τότε θὰ ἰδοῦν τὸν Υἱὸ τοῦ ἀνθρώπου νὰ ἔρχεται πάνω στὰ σύννεφα μὲ πολλὴ δύναμι καὶ δόξα. **27** Καὶ τότε θὰ στείλῃ τοὺς ἀγγέλους του καὶ θὰ συνάξῃ τοὺς ἐκλεκτοὺς του ἀπὸ τὰ τέσσερα σημεῖα τοῦ ὀρίζοντος, ἀπὸ τὸ ἓνα ἕως τὸ ἄλλο ἄκρο τῆς γῆς καὶ τοῦ οὐρανοῦ (ἀπὸ τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης)».

28 Ἀπὸ δὲ τῆς συκῆς μάθετε τὴν παραβολήν. Ὅταν αὐτῆς ὁ κλάδος ἤδη γένηται ἀπαλὸς καὶ ἐκφύη τὰ φύλλα, γινώσκετε ὅτι ἐγγὺς τὸ θέρος ἐστίν. **29** Οὕτω καὶ ὑμεῖς, ὅταν ἴδητε ταῦτα γινόμενα, γινώσκετε ὅτι ἐγγὺς ἐστίν, ἐπὶ θύραις. **30** Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ παρέλθῃ ἡ γενεὰ αὕτη μέχρις οὗ πάντα ταῦτα γένηται. **31** Ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ παρελεύσονται, οἱ δὲ ἐμοὶ λόγοι οὐ μὴ παρελεύσονται.

32 Περὶ δὲ τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἢ τῆς ὥρας οὐδεὶς οἶδεν, οὐδὲ οἱ ἄγγελοι ἐν οὐρανῷ, οὐδὲ ὁ Υἱός, εἰ μὴ ὁ Πατήρ. **33** Βλέπετε, ἀγρυπνεῖτε καὶ προσεύχεσθε! Οὐκ οἶδατε γὰρ πότε ὁ καιρὸς ἐστίν. **34** Ὡς ἄνθρωπος ἀπόδημος, ἀφείλ τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, καὶ δούσ τοῖς δούλοις αὐτοῦ τὴν ἐξουσίαν, καὶ ἐκάστῳ τὸ ἔργον αὐτοῦ, καὶ τῷ θυρωρῷ ἐνετείλατο ἵνα γρηγορῇ. **35** Γρηγορεῖτε οὖν! Οὐκ οἶδατε γὰρ πότε ὁ κύριος τῆς οἰκίας ἔρχεται, ὁψὲ ἢ μεσονυκτίου ἢ ἀλεκτοροφωνίας ἢ πρωί. **36** μὴ ἐλθὼν ἐξαίφνης εὔρη ὑμᾶς καθεύδοντας. **37** Ἄ δὲ ὑμῖν λέγω, πᾶσι λέγω. Γρηγορεῖτε!

14 Ἦν δὲ τὸ Πάσχα καὶ τὰ Ἄζυμα μετὰ δύο ἡμέρας. Καὶ ἐζήτουν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς πῶς αὐτὸν ἐν δόλῳ κρατήσαντες ἀποκτείνωσιν. **2** Ἐλεγον δέ· Μὴ ἐν τῇ ἑορτῇ, μήποτε θόρυβος ἔσται τοῦ λαοῦ.

3 Καὶ ὄντος αὐτοῦ ἐν Βηθανίᾳ ἐν τῇ οἰκίᾳ Σίμωνος τοῦ λεπροῦ, κατακειμένου αὐτοῦ ἦλθε γυνὴ ἔχουσα ἀλάβαστρον μύρου νάρδου πιστικῆς πολυτελοῦς, καὶ συντρίψασα τὸ ἀλάβαστρον κατέχευεν αὐτοῦ κατὰ τῆς κεφαλῆς. **4** Ἦσαν δὲ τινες ἀγανακτοῦντες πρὸς ἑαυτοὺς λέγοντες· Εἰς τί ἡ ἀπώλεια αὕτη τοῦ μύρου γέγονεν; **5** Ἡδύνατο γὰρ τοῦτο τὸ μύρον πραθῆναι

Τὸ παραβολικὸν μάθημα ἀπὸ τῆς συκιά

28 «Ἀπὸ δὲ τῆς συκιά διδαχθῆτε παραβολικά. Ὅταν πλέον ὁ κλάδος τῆς γίνῃ ἀπαλὸς καὶ βγάξῃ τὰ φύλλα, γνωρίζετε, ὅτι τὸ θέρος εἶναι πλησίον. **29** Ἔτσι ἐπίσης σεῖς, ὅταν δῆτε νὰ γίνωνται αὐτά, νὰ ξέρετε, ὅτι κοντὰ εἶναι (τὸ τέλος), στὴν πόρτα. **30** Ἀληθινὰ σᾶς λέγω, ὅτι δὲν θὰ παρέλθῃ αὐτὸ τὸ γένος (τὸ ἀνθρώπινο γένος), μέχρις ὅτου γίνουν ὅλα αὐτά. **31** Ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ θὰ παρέλθουν, ἀλλὰ οἱ λόγοι μου δὲν θὰ παρέλθουν (ὅπωςδήποτε θὰ ἐκπληρωθοῦν)».

Ἄγνωστος ὁ χρόνος τῆς δευτέρας παρουσίας Αἰφνίδιος ὁ ἐρχομὸς τοῦ Κυρίου. Ἀνάγκη ἐγρηγόρσεως

32 «Γιὰ τὴν ἡμέρα δὲ ἐκείνη καὶ τὴν ὥρα (τῆς δευτέρας παρουσίας) κανεὶς δὲν ξέρει, οὔτε οἱ ἄγγελοι στὸν οὐρανό, οὔτε ὁ Υἱός (ὡς ἄνθρωπος), παρὰ ὁ Πατέρας (ὡς Θεός). **33** Προσέχετε, ἀγρυπνεῖτε καὶ προσεύχεσθε! Διότι δὲν ξέρετε πότε εἶναι ὁ καιρὸς (τῆς δευτέρας παρουσίας). **34** Εἶναι ὅπως ἄνθρωπος ἀπόδημος, ποὺ ἄφησε τὸ σπίτι του, καὶ ἐξουσιοδότησε τοὺς δούλους του, καὶ ὠρίσε σὲ καθένα τὸ ἔργο του, καὶ στὸ θυρωρὸ ἔδωσε τὴν ἐντολὴ νὰ ἀγρυπνῇ. **35** Ἀγρυπνεῖτε λοιπόν! Διότι δὲν ξέρετε πότε ὁ κύριος τοῦ σπιτιοῦ ἔρχεται, τὸ βράδυ ἢ τὰ μεσάνυχτα ἢ ὅταν λαλοῦν οἱ πετεινοὶ ἢ τὸ πρωί, **36** μήπως ἔλθῃ αἰφνιδίως καὶ σᾶς βρῇ νὰ κοιμᾶσθε. **37** Αὐτὰ δὲ ποὺ λέγω σὲ σᾶς, τὰ λέγω σὲ ὅλους. Ἀγρυπνεῖτε!».

Συνωμοσία κατὰ τοῦ Ἰησοῦ

14 Μετὰ δύο δὲ ἡμέρες ἦταν τὸ Πάσχα καὶ τὰ Ἄζυμα. Καὶ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς συζητοῦσαν πῶς νὰ τὸν πιάσουν μὲ δόλο καὶ νὰ τὸν θανατώσουν. **2** Ἐλεγον δέ· «Ὅχι κατὰ τὴν ἑορτή, γιὰ νὰ μὴ γίνῃ ἐξέγερσι τοῦ λαοῦ».

Ἡ χρῆσι τοῦ Ἰησοῦ στὴ Βηθανία μὲ πολύτιμο μύρο

3 Καὶ ὅταν ἦταν στὴ Βηθανία στὸ σπίτι τοῦ Σίμωνος τοῦ λεπροῦ, τὴν ὥρα ποὺ εἶχε γείρει καὶ ἔτρωγε στὸ τραπέζι, ἦλθε πρὸς αὐτὸν μία γυναῖκα κρατώντας ἀλάβαστρο (εἶδος δοχείου) μὲ μύρο, ποὺ ἦταν νάρδος ὀλοκάθαρη πανάκριβη, καὶ ἔσπασε τὸ ἀλάβαστρο καὶ τὸ ἔχυνε ἀφθόνως στὸ κεφάλι του. **4** Ἦσαν δὲ μερικοί, ποὺ ἐξέφραζαν ἀγανάκτησι μετὰξὺ τους λέγοντας· «Γιατί ἔγινε αὕτη ἡ σπατάλη τοῦ μύρου; **5** Διότι θὰ μπορούσε αὐτὸ τὸ μύρο νὰ πωληθῇ ἀντὶ τριακοσίων δηνα-

ἐπάνω τριακοσίων δηναρίων καὶ δοθῆναι τοῖς πτωχοῖς. Καὶ ἐνεβριμῶντο αὐτῇ. **6** Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν· Ἄφετε αὐτήν. Τί αὐτῇ κόπους παρέχετε; Καλὸν ἔργον εἰργάσατο ἐν ἐμοί. **7** Πάντοτε γὰρ τοὺς πτωχοὺς ἔχετε μεθ' ἐαυτῶν, καὶ ὅταν θέλητε δύνασθε αὐτοὺς εὖ ποιῆσαι· ἐμέ δὲ οὐ πάντοτε ἔχετε. **8** Ὁ ἔσχεν αὕτη ἐποίησε. Προέλαβε μυρίσαι μου τὸ σῶμα εἰς τὸν ἐνταφιασμόν. **9** Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅπου ἐὰν κηρυχθῇ τὸ εὐαγγέλιον τοῦτο εἰς ὅλον τὸν κόσμον, καὶ ὃ ἐποίησεν αὕτη λαληθήσεται εἰς μνημόσυνον αὐτῆς.

10 Καὶ Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώτης, εἷς τῶν δώδεκα, ἀπῆλθε πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς ἵνα παραδῶ αὐτὸν αὐτοῖς. **11** Οἱ δὲ ἀκούσαντες ἐχάρησαν, καὶ ἐπηγγείλαντο αὐτῷ ἀργύρια δοῦναι· καὶ ἐζήτει πῶς εὐκαίρως αὐτὸν παραδῶ.

12 Καὶ τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ τῶν Ἀζύμων, ὅτε τὸ πάσχα ἔθουον, λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· Ποῦ θέλεις ἀπελθόντες ἐτοιμάσωμεν ἵνα φάγῃς τὸ πάσχα; **13** Καὶ ἀποστέλλει δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ καὶ λέγει αὐτοῖς· Ὑπάγετε εἰς τὴν πόλιν, καὶ ἀπαντήσῃ ὑμῖν ἄνθρωπος κεράμιον ὕδατος βαστάζων· ἀκολουθήσατε αὐτῷ, **14** καὶ ὅπου ἐὰν εἰσέλθῃ, εἴπατε τῷ οἰκοδεσπότη ὅτι ὁ Διδάσκαλος λέγει· Ποῦ ἐστὶ τὸ κατάλυμά μου ὅπου τὸ πάσχα μετὰ τῶν μαθητῶν μου φάγω; **15** Καὶ αὐτὸς ὑμῖν δείξει ἀνώγειον μέγα ἐστρωμένον ἕτοιμον· ἐκεῖ ἐτοιμάσατε ἡμῖν.

16 Καὶ ἐξῆλθον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ καὶ ἦλθον εἰς τὴν πόλιν, καὶ εὔρον καθὼς εἶπεν αὐτοῖς, καὶ ἠτοίμασαν τὸ πάσχα.

17 Καὶ ὀψίας γενομένης ἔρχεται μετὰ τῶν δώδεκα. **18** καὶ ἀνακειμένων αὐτῶν καὶ ἐσθιόντων εἶπεν ὁ Ἰησοῦς· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι εἷς ἐξ ὑμῶν παραδώσει με, ὁ ἐσθίων μετ' ἐμοῦ. **19** Οἱ δὲ ἤρξαντο λυπεῖσθαι καὶ λέγειν αὐτῷ εἰς καθ' εἷς· Μήτι ἐγώ; Καὶ ἄλλος· Μήτι ἐγώ; **20** Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· Εἷς ἐκ τῶν δώδεκα, ὁ ἐμβαπτόμενος μετ' ἐμοῦ εἰς τὸ τρυβλίον. **21** Ὁ μὲν Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὑπάγει καθὼς γέγραπται περὶ

ρίων καὶ παραπάνω καὶ νὰ δοθῇ (ὡς χρηματικὴ ἀξία) στοὺς πτωχοὺς». Καὶ τὴν ἐπέπλητταν αὐστηρά. **6** Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε· «Ἀφῆστε τὴν. Γιατί τὴν ἐνοχλεῖτε; (Δὲν πρέπει νὰ τὴν ἐνοχλῆτε). Διότι καλὴ πράξι ἔκανε σ' ἐμένα. **7** Τοὺς πτωχοὺς βεβαίως πάντοτε θὰ ἔχετε μαζί σας, καί, ὅταν θὰ θέλετε, θὰ δύνασθε νὰ τοὺς εὐεργετήσετε. Ἐμένα ὁμως δὲν θὰ ἔχετε πάντοτε. **8** Αὐτὸ πού θέλησε αὐτῇ (πού ἦταν στὴν πρόθεσί της, πού αἰσθάνθηκε μέσα της) ἔκανε. Ἄλειψε προκαταβολικὰ τὸ σῶμα μου μὲ μύρο, γιὰ νὰ τὸ ἐτοιμάσῃ γιὰ τὸν ἐνταφιασμό. **9** Ἀληθινὰ σὰς λέγω, ὅπου θὰ κηρυχθῇ αὐτὸ τὸ εὐαγγέλιον σ' ὅλο τὸν κόσμον, θ' ἀναφέρεται καὶ αὐτὸ πού ἔκανε αὐτῇ, γιὰ νὰ διαιωρίζεται ἡ μνήμη της».

Ἡ συμφωνία τῆς προδοσίας

10 Ὁ δὲ Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώτης, ἓνας ἀπὸ τοὺς δώδεκα, πῆγε στοὺς ἀρχιερεῖς, γιὰ νὰ τὸν παραδώσῃ σ' αὐτούς. **11** Καὶ αὐτοί, ὅταν ἄκουσαν, χάρηκαν, καὶ τοῦ ὑποσχέθησαν νὰ τοῦ δώσουν ἀργύρια. Καὶ αὐτὸς ζητοῦσε εὐκαιρία νὰ τὸν παραδώσῃ.

Τελευταῖο Πάσχα. Πρόρρησι τῆς προδοσίας. Μυστικὸς Δεῖπνος

12 Κατὰ τὴν πρώτην δὲ ἡμέραν τῶν Ἀζύμων, ὅταν ἔσφαζαν τὸν πασχαλινὸ ἀμνό, τοῦ λέγουν οἱ μαθηταὶ του· «Ποῦ θέλεις νὰ πᾶμε καὶ νὰ ἐτοιμάσωμε γιὰ νὰ φάγῃς τὸ πασχαλινὸ δεῖπνο;» **13** Τότε ἀποστέλλει δύο ἀπὸ τοὺς μαθητάς του λέγοντας σ' αὐτούς· «Πηγαίνετε στὴν πόλιν, καὶ θὰ σὰς συναντήσῃ ἄνθρωπος πού θὰ φέρῃ μιὰ στάμνα μὲ νερό. Ἀκολουθήστε τον, **14** καί, ὅπου μπῆ, νὰ εἰπῆτε στὸν οἰκοδεσπότη· “Ὁ Διδάσκαλος ρωτᾷ· Ποῦ εἶναι τὸ δωμάτιο γιὰ μένα, ὅπου θὰ φάγω μὲ τοὺς μαθητάς μου τὸ πασχαλινὸ δεῖπνο;”. **15** Καὶ αὐτὸς θὰ σὰς δείξῃ ἓνα μεγάλο ἀνώγειο στρωμένο, ὥστε νὰ εἶναι ἕτοιμο (γιὰ τὴν παράθεσι τοῦ δεῖπνου). Ἐκεῖ νὰ ἐτοιμάσετε γιὰ μᾶς».

16 Ἀναχώρησαν δὲ οἱ μαθηταὶ του καὶ πῆγαν στὴν πόλιν καὶ τὰ βρῆκαν ὅπως τοὺς εἶπε, καὶ ἐτοίμασαν τὸ πασχαλινὸ δεῖπνο.

17 Καὶ ὅταν βράδυνασε, ἔρχεται μὲ τοὺς δώδεκα. **18** Καὶ τὴν ὥραν, πού ἦταν στὸ τραπέζι καὶ ἔτρωγαν, ὁ Ἰησοῦς εἶπε· «Ἀληθινὰ σὰς λέγω, ὅτι ἓνας ἀπὸ σὰς θὰ μὲ προδώσῃ, ἓνας πού τρώγει μαζί μου». **19** Ἐκεῖνοι δὲ ἄρχισαν νὰ λυποῦνται καὶ νὰ τοῦ λέγουν ὁ ἓνας μετὰ τὸν ἄλλο· «Μήπως εἶμαι ἐγώ;». Καὶ ὁ ἄλλος· «Μήπως εἶμαι ἐγώ;». **20** Αὐτὸς δὲ ἀποκρίθηκε καὶ τοὺς εἶπε· «Ἐνας ἀπὸ τοὺς δώδεκα, αὐτὸς πού βουτάει τὸ φωμί του μαζί μου στὴν πιατέλα. **21** Ὁ Υἱὸς βεβαίως

αὐτοῦ· οὐαὶ δὲ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ, δι' οὗ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται· καλὸν ἦν αὐτῷ εἰ οὐκ ἐγεννήθη ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος.

22 Καὶ ἐσθιόντων αὐτῶν λαβὼν ὁ Ἰησοῦς ἄρτον εὐλογήσας ἔκλασε καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς καὶ εἶπε· Λάβετε φάγετε· τοῦτό ἐστι τὸ σῶμά μου. **23** Καὶ λαβὼν ποτήριον εὐχαριστήσας ἔδωκεν αὐτοῖς, καὶ ἔπιον ἐξ αὐτοῦ πάντες. **24** Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Τοῦτό ἐστι τὸ αἷμά μου τὸ τῆς καινῆς διαθήκης τὸ περὶ πολλῶν ἐκχυνόμενον. **25** Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οὐκέτι οὐ μὴ πῖω ἐκ τοῦ γενήματος τῆς ἀμπέλου ἕως τῆς ἡμέρας ἐκείνης, ὅταν αὐτὸ πίνω καινὸν ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ.

26 Καὶ ὑμνήσαντες ἐξῆλθον εἰς τὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν.

27 Καὶ λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς ὅτι πάντες σκανδαλισθήσεσθε ἐν ἑμοὶ ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ· ὅτι γέγραπται, **Πατάξω τὸν ποιμένα καὶ διασκορπισθήσονται τὰ πρόβατα.** **28** Ἀλλὰ μετὰ τὸ ἐγερθῆναί με προάξω ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν. **29** Ὁ δὲ Πέτρος ἔφη αὐτῷ· Καὶ εἰ πάντες σκανδαλισθήσονται, ἀλλ' οὐκ ἐγώ. **30** Καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἀμὴν λέγω σοι ὅτι σὺ σήμερον ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ πρὶν ἢ δις ἀλέκτορα φωνῆσαι τρεῖς ἀπαρνήσῃ με. **31** Ὁ δὲ Πέτρος ἐκ περισσοῦ ἔλεγε μᾶλλον· Ἐάν με δέῃ συναποθανεῖν σοι, οὐ μὴ σε ἀπαρνήσομαι. Ὡσαύτως δὲ καὶ πάντες ἔλεγον.

32 Καὶ ἔρχονται εἰς χωρίον οὗ τὸ ὄνομα Γεθσημανῆ, καὶ λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· Καθίσατε ὧδε ἕως προσεύξωμαι. **33** Καὶ παραλαμβάνει τὸν Πέτρον καὶ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην μεθ' ἑαυτοῦ, καὶ ἤρξατο ἐκθαμβεῖσθαι καὶ ἀδημονεῖν **34** καὶ λέγει αὐτοῖς· Περίλυπός ἐστιν ἡ ψυχὴ μου ἕως θανάτου· μείνατε ὧδε καὶ γρηγορεῖτε. **35** Καὶ προελθὼν μικρὸν ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον ἐπὶ τῆς γῆς καὶ προσήχετο ἵνα, εἰ δυνατόν ἐστι, παρέλθῃ ἀπ' αὐτοῦ ἡ ὥρα, **36** καὶ ἔλεγεν· Ἄββᾶ, ὁ Πατήρ, πάντα δυνατὰ σοι· παρένεγκε τὸ ποτήριον ἀπ' ἐμοῦ τοῦτο· ἀλλ'

τοῦ ἀνθρώπου βαδίζει πρὸς τὸ θάνατο, καθὼς εἶναι γι' αὐτὸν γραμμένο. Ἀλλ' ἀλλοίμονο στὸν ἄνθρωπο ἐκεῖνο, ποῦ θὰ προδώσῃ τὸν Υἱὸ τοῦ ἀνθρώπου. Συνέφερε σ' αὐτὸν νὰ μὴν εἶχε γεννηθῆ».

22 Καὶ ἐνῶ ἔτρωγαν, ὁ Ἰησοῦς πῆρε ἄρτο, εὐλόγησε καὶ ἔκοψε κομμάτια καὶ τοὺς ἔδωσε λέγοντας· «Λάβετε, φάγετε· αὐτὸ εἶναι τὸ σῶμα μου». **23** Ἐπίσης πῆρε τὸ ποτήριον, ἔκανε εὐχαριστήρια προσευχὴ καὶ τοὺς ἔδωσε, καὶ ἔπιαν ἀπ' αὐτὸ ὅλοι. **24** Τοὺς εἶπε δέ· «Αὐτὸ εἶναι τὸ αἷμα μου, ποῦ ἐπικυρώνει τὴ νέα διαθήκη, ποῦ χύνεται γιὰ πολλοὺς (γιὰ ὅλους δηλαδή). **25** Ἀληθινὰ σᾶς λέγω, ὅτι δὲν θὰ πῖω πλέον ἀπὸ τὸ προῖόν τοῦ κλήματος ἕως τὴν ἡμέρα ἐκείνη (τὴν αἰώνια ἡμέρα), ποῦ θὰ τὸ πίνω καινούργιο στὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ».

26 Ἀφοῦ δὲ ἔψαλαν, βγήκαν γιὰ νὰ πᾶνε στὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν.

Μεγαλοστομία Πέτρου, πρόρρησι τριπλῆς ἀρνήσεώς του

27 Καὶ τοὺς λέγει ὁ Ἰησοῦς· «Ὅλοι θὰ κλονισθῆτε ἀπέναντί μου αὐτῇ τῇ νύκτα, γι' αὐτὸ εἶναι γραμμένο· **Θὰ κτυπήσω τὸν ποιμένα, καὶ θὰ διασκορπισθοῦν τὰ πρόβατα.** **28** Μετὰ δὲ τὴν ἀνάστασί μου θὰ σᾶς περιμένω καὶ θὰ συναντηθοῦμε στὴ Γαλιλαία¹». **29** Τότε ὁ Πέτρος τοῦ εἶπε· «Καὶ ἂν ὅλοι κλονισθοῦν, ἐγὼ ὅμως ὄχι». **30** Ἀλλ' ὁ Ἰησοῦς τοῦ λέγει· «Ἀληθινὰ σοῦ λέγω, ὅτι ἐσὺ σήμερα, αὐτῇ τῇ νύκτα, προτοῦ νὰ λαλήσῃ ὁ πετεινὸς δύο φορές, θὰ μὲ ἀπαρνηθῆς τρεῖς φορές». **31** Ἀλλ' ὁ Πέτρος ἀκόμη ἐντονώτερα ἔλεγε· «Καὶ ἂν χρειασθῆ νὰ πεθάνω μαζί σου, δὲν θὰ σε ἀπαρνηθῶ». Τὸ ἴδιο εἶπαν καὶ ὅλοι.

Ἡ ὑπερτάτη ἀγωνία στὴ Γεθσημανῆ

32 Ἔρχονται δὲ σ' ἓνα τόπο, ποῦ ὀνομάζεται Γεθσημανῆ, καὶ λέγει στοὺς μαθητάς του· «Καθήσετε ἐδῶ, ἕως ὅτου προσευχηθῶ». **33** Καὶ παίρνει μαζί του τὸν Πέτρο, τὸν Ἰάκωβο καὶ τὸν Ἰωάννη, καὶ ἄρχισε νὰ συνταράσσεται καὶ ν' ἀγωνιᾶ. **34** Καὶ τοὺς λέγει· «Τόσο λυπημένη εἶναι ἡ ψυχὴ μου, ποῦ κοντεύω ἀπὸ τὴ λύπη νὰ πεθάνω. Μείνετε ἐδῶ καὶ ἀγρυπνεῖτε». **35** Καὶ ἀφοῦ προχώρησε λίγο, ἔπεσε μὲ τὸ πρόσωπο στὴ γῆ καὶ προσευχόταν, γιὰ νὰ φύγῃ ἀπ' αὐτόν, ἐὰν εἶναι δυνατόν, ἡ ὥρα (τῶν παθῶν καὶ τοῦ θανάτου). **36** Ἐλεγε δέ· «Ἄββᾶ, Πατέρα, ὅλα εἶναι δυνατὰ σὲ σένα. Ἀπομάκρυνε ἀπὸ μένα αὐτὸ τὸ ποτήρι (τὸ

1. Πρόκειται γιὰ τὴ μικρὴ Γαλιλαία, ἓνα τόπο στὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν, ὅπου συγκεντρώνονταν Γαλιλαῖοι, ποῦ πήγαιναν στὴν Ἱερουσαλήμ ὡς προσκυνηταί.

οὐ τί ἐγὼ θέλω, ἀλλ' εἴ τι σύ. **37** Καὶ ἔρχεται καὶ εὐρίσκει αὐτοὺς καθεύδοντας, καὶ λέγει τῷ Πέτρῳ· Σίμων, καθεύδεις; Οὐκ ἰσχύσατε μίαν ὥραν γρηγορῆσαι; **38** Γρηγορεῖτε καὶ προσεύχεσθε, ἵνα μὴ εἰσέλθητε εἰς πειρασμόν· τὸ μὲν πνεῦμα πρόθυμον, ἡ δὲ σὰρξ ἀσθενής. **39** Καὶ πάλιν ἀπελθὼν προσήξατο τὸν αὐτὸν λόγον εἰπών. **40** Καὶ ὑποστρέψας εὗρεν αὐτοὺς πάλιν καθεύδοντας· ἦσαν γὰρ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν καταβαρυνόμενοι, καὶ οὐκ ἤδεισαν τί ἀποκριθῶσιν αὐτῷ. **41** Καὶ ἔρχεται τὸ τρίτον καὶ λέγει αὐτοῖς· Καθεύδετε λοιπὸν καὶ ἀναπαύεσθε! Ἀπέχει ἡλθεν ἡ ὥρα· ἰδοὺ παραδίδοται ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου εἰς τὰς χεῖρας τῶν ἀμαρτωλῶν. **42** Ἐγείρεσθε, ἄγωμεν· ἰδοὺ ὁ παραδιδούς με ἤγγικε.

43 Καὶ εὐθέως, ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος, παραγίνεται Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώτης, εἷς τῶν δώδεκα, καὶ μετ' αὐτοῦ ὄχλος πολὺς μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων, ἀπεσταλμένοι παρὰ τῶν ἀρχιερέων καὶ γραμματέων καὶ τῶν πρεσβυτέρων. **44** Δεδώκει δὲ ὁ παραδιδούς αὐτὸν σύσσημον αὐτοῖς λέγων· Ὁν ἂν φιλήσω, αὐτὸς ἐστὶ κρατήσατε αὐτὸν καὶ ἀπαγάγετε ἀσφαλῶς. **45** Καὶ ἐλθὼν εὐθέως προσελθὼν αὐτῷ λέγει· Χαῖρε, ῥαββί! Καὶ κατεφίλησεν αὐτόν. **46** Οἱ δὲ ἐπέβαλον ἐπ' αὐτὸν τὰς χεῖρας αὐτῶν καὶ ἐκράτησαν αὐτόν. **47** Εἷς δὲ τις τῶν παρεστηκότων σπασάμενος τὴν μάχαιραν ἔπαισε τὸν δοῦλον τοῦ ἀρχιερέως καὶ ἀφεῖλεν αὐτοῦ τὸ ὠτίον. **48** Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Ὡς ἐπὶ ληστήν ἐξήλθετε μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων συλλαβεῖν με. **49** Καθ' ἡμέραν πρὸς ὑμᾶς ἤμην ἐν τῷ ἱερῷ διδάσκων, καὶ οὐκ ἐκρατήσατέ με. Ἀλλ' ἵνα πληρωθῶσιν αἱ Γραφαί. **50** Καὶ ἀφέντες αὐτὸν ἔφυγον πάντες. **51** Καὶ εἷς τις νεανίσκος ἠκολούθησεν αὐτῷ περιβεβλημένος σινδόνα ἐπὶ γυμνοῦ· καὶ κρατοῦσιν αὐτόν οἱ νεανίσκοι. **52** ὁ δὲ καταλιπὼν τὴν σινδόνα γυμνὸς ἔφυγεν ἀπ' αὐτῶν.

53 Καὶ ἀπήγαγον τὸν Ἰησοῦν πρὸς τὸν ἀρχιερέα· καὶ συνέρχονται αὐτῷ πάντες οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι καὶ οἱ γραμματεῖς. **54** Καὶ ὁ Πέτρος ἀπὸ μακρόθεν ἠκολούθησεν αὐτῷ ἕως ἔσω εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ ἀρχιερέως, καὶ ἦν συγκαθήμε-

πικρὸ ποτήρι τοῦ μαρτυρικοῦ θανάτου). Ἀλλ' (ὅς γίνη) ὄχι ὅ,τι θέλω ἐγὼ, ἀλλ' ὅ,τι θέλεις ἐσύ». **37** Ἐρχεται δὲ καὶ τοὺς βρίσκει νὰ κοιμῶνται, καὶ λέγει στὸν Πέτρο· «Σίμων, κοιμᾶσαι; Δὲν μπορέσατε ν' ἀγρυπνήσετε μία ὥρα; **38** Ἀγρυπνεῖτε καὶ προσεύχεσθε, γιὰ νὰ μὴν ὑποκύψετε σὲ πειρασμό. Τὸ πνεῦμα βεβαίως εἶναι πρόθυμο, ἀλλ' ἡ σὰρκα εἶναι ἀδύνατη». **39** Καὶ πάλι πῆγε καὶ προσευχήθηκε καὶ εἶπε τὸν ἴδιο λόγο. **40** Καὶ ὅταν ἐπέστρεψε, τοὺς βρῆκε πάλι νὰ κοιμῶνται. Διότι τὰ μάτια τους ἦταν πολὺ βαρεῖα ἀπὸ τὸ νυσταγμό. Καὶ δὲν ἤξεραν τί νὰ τοῦ εἰποῦν γιὰ νὰ δικαιολογηθοῦν. **41** Ἐρχεται δὲ γιὰ τρίτη φορὰ καὶ τοὺς λέγει· «Κοιμᾶσθε ἀκόμη καὶ ἀναπαύεσθε! Ἀρκετό. Ἦλθεν ἡ ὥρα. Ἰδοὺ, ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδεται στὰ χέρια τῶν ἀσεβῶν. **42** Σηκωθῆτε, ἅς προχωρήσωμε. Ἰδοὺ, πλησίασε αὐτὸς ποὺ θὰ με παραδώσῃ».

Ἡ σύλληψη τοῦ Ἰησοῦ

43 Καὶ ἀμέσως, ἐνῶ ἀκόμη μιλοῦσε, καταφθάνει ὁ Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώτης, ἓνας ἀπὸ τοὺς δώδεκα, καὶ μαζί του ὄχλος πολὺς με μαχαίρια καὶ ρόπαλα, ποὺ τοὺς εἶχαν στείλει οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι. **44** Ὁ δὲ προδότης του εἶχε δώσει σ' αὐτοὺς (ἀναγνωριστικὸ) σημεῖο λέγοντας· «Ὅποιον θὰ φιλήσω, αὐτὸς εἶναι. Συλλάβετε τον καὶ μεταφέρετέ τον με ἀσφάλεια». **45** Καὶ ἀφοῦ ἤλθε (ὁ προδότης), ἀμέσως τὸν πλησίασε καὶ λέγει· «Χαῖρε, διδάσκαλε!». Καὶ τὸν καταφίλησε. **46** Αὐτοὶ τότε ἄπλωσαν ἐπάνω του τὰ χέρια τους καὶ τὸν συνέλαβαν. **47** Κάποιος δὲ ἀπὸ τοὺς παρισταμένους τράβηξε τὸ μαχαίρι καὶ κτύπησε τὸ δοῦλο τοῦ ἀρχιερέως καὶ τοῦ ἀπέκοψε τὸ αὐτί. **48** Ὁ δὲ Ἰησοῦς μίλησε καὶ τοὺς εἶπε· «Καθὼς ἐναντίον ληστοῦ βγήκατε με μαχαίρια καὶ με ρόπαλα νὰ με συλλάβετε. **49** Κάθε ἡμέρα ἤμουν μαζί σας καὶ δίδασκα στὸν ἱερὸ περίβολο τοῦ ναοῦ καὶ δὲν με συλλάβατε. Ἀλλ' ἔτσι ἐκπληρώθηκαν οἱ (προφητικὲς) Γραφές». **50** Τότε ὅλοι (οἱ μαθηταὶ) τὸν ἐγκατέλειψαν καὶ ἔφυγαν. **51** Καὶ κάποιος νέος τὸν ἀκολούθησε περιτυλιγμένος κατάσαρκα με ἓνα σεντόνι. Καὶ τὸν ἔπιασαν οἱ (ἄλλοι) νέοι, **52** ἀλλ' ἐκεῖνος ἄφησε τὸ σεντόνι καὶ τοὺς ξέφυγε γυμνός.

Τὸ συνέδριο τῶν Ἰουδαίων καταδικάζει τὸν Ἰησοῦ σὲ θάνατο

53 Καὶ ὠδήγησαν τὸν Ἰησοῦ στὸν ἀρχιερέα. Καὶ μαζεύονται καὶ συνεδριάζουν μαζί του ὅλοι οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι καὶ οἱ γραμματεῖς. **54** Ὁ δὲ Πέτρος τὸν ἀκολούθησε ἀπὸ μακριὰ μέχρι μέσα στὴν αὐλὴ τοῦ μεγάρου τοῦ ἀρχιερέως. Καὶ καθόταν ἐκεῖ μαζί με τοὺς ἄλλους ὑπηρέτες καὶ ζεσταινόταν κοντὰ στὴ φωτιά. **55** Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ ὅλο τὸ συνέδριο ζητοῦσαν μαρτυρία κατὰ τοῦ Ἰησοῦ γιὰ νὰ τὸν θανα-

μενος μετὰ τῶν ὑπηρετῶν καὶ θερμαινόμενος πρὸς τὸ φῶς. **55** Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ ὅλον τὸ συνέδριον ἐζήτουν κατὰ τοῦ Ἰησοῦ μαρτυρίαν εἰς τὸ θανατῶσαι αὐτόν, καὶ οὐχ εὑρισκόν· **56** πολλοὶ γὰρ ἐψευδομαρτύρουν κατ' αὐτοῦ, καὶ ἴσαι αἱ μαρτυρίαι οὐκ ἦσαν. **57** Καὶ τινες ἀναστάντες ἐψευδομαρτύρουν κατ' αὐτοῦ λέγοντες, **58** ὅτι ἡμεῖς ἠκούσαμεν αὐτοῦ λέγοντος, ὅτι ἐγὼ καταλύσω τὸν ναὸν τούτου τὸν χειροποίητον καὶ διὰ τριῶν ἡμερῶν ἄλλον ἀχειροποίητον οἰκοδομήσω. **59** Καὶ οὐδὲ οὕτως ἴση ἦν ἡ μαρτυρία αὐτῶν. **60** Καὶ ἀναστὰς ὁ ἀρχιερεὺς εἰς τὸ μέσον ἐπηρώτα τὸν Ἰησοῦν λέγων· Οὐκ ἀποκρίνη οὐδέν; Τί οὗτοί σου καταμαρτυροῦσιν; **61** Ὁ δὲ ἐσιώπα καὶ οὐδὲν ἀπεκρίνατο. Πάλιν ὁ ἀρχιερεὺς ἐπηρώτα αὐτόν καὶ λέγει αὐτῷ· Σὺ εἶ ὁ Χριστός, ὁ Υἱὸς τοῦ Εὐλογητοῦ;

62 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν· Ἐγὼ εἰμι. Καὶ ὄψεσθε τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐκ δεξιῶν καθήμενον τῆς Δυνάμεως καὶ ἐρχόμενον ἐπὶ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ. **63** Ὁ δὲ ἀρχιερεὺς διαρρήξας τοὺς χιτῶνας αὐτοῦ λέγει· Τί ἔτι χρεῖαν ἔχομεν μαρτύρων; **64** Ἦκούσατε πάντως τῆς βλασφημίας. Τί ὑμῖν φαίνεται; Οἱ δὲ πάντες κατέκριναν αὐτόν εἶναι ἔνοχον θανάτου. **65** Καὶ ἤρξαντό τινες ἐμπτύειν αὐτῷ καὶ περικαλύπτειν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ καὶ κολαφίζειν αὐτόν καὶ λέγειν αὐτῷ· Προφήτευσον ἡμῖν, τίς ἐστίν ὁ παῖσας σε; Καὶ οἱ ὑπηρέται ραπίσμασιν αὐτόν ἔβαλον.

66 Καὶ ὄντος τοῦ Πέτρου κάτω ἐν τῇ αὐλῇ ἔρχεται μία τῶν παιδισκῶν τοῦ ἀρχιερέως, **67** καὶ ἰδοῦσα τὸν Πέτρον θερμαινόμενον ἐμβλέψασα αὐτῷ λέγει· Καὶ σὺ μετὰ τοῦ Ἰησοῦ τοῦ Ναζαρηνοῦ ἦσθα. **68** Ὁ δὲ ἠρνήσατο λέγων· Οὐκ οἶδα οὐδὲ ἐπίσταμαι τί σὺ λέγεις. Καὶ ἐξῆλθεν ἔξω εἰς τὸ προαύλιον, καὶ ἀλέκτωρ ἐφώνησε. **69** Καὶ ἡ παιδίσκη ἰδοῦσα αὐτόν πάλιν ἤρξατο λέγειν τοῖς παρεστηκόσιν ὅτι οὗτος ἐξ αὐτῶν ἐστίν. **70** Ὁ δὲ πάλιν ἠρνεῖτο. Καὶ μετὰ μικρὸν πάλιν οἱ παρεστῶτες ἔλεγον τῷ Πέτρῳ· Ἀληθῶς ἐξ αὐτῶν εἶ· καὶ γὰρ Γαλιλαῖος εἶ καὶ ἡ λαλιά σου ὁμοιάζει. **71** Ὁ δὲ ἤρξατο ἀναθεματίζειν καὶ ὀμνύειν ὅτι οὐκ οἶδα τὸν ἄνθρωπον τούτου ὃν λέγετε. **72** Καὶ ἐκ

νατώσουν, ἀλλὰ δὲν ἔβρισκαν. **56** Πολλοὶ δὲ ψευδομαρτυροῦσαν ἐναντίον του, ἀλλ' οἱ μαρτυρίες τους δὲν συνέπιπταν. **57** Ἐπειτα παρουσιάσθηκαν μερικοὶ καὶ ψευδομαρτυροῦσαν ἐναντίον του λέγοντας: **58** «Ἐμεῖς τὸν ἀκούσαμε νὰ λέγη: Ἐγὼ θὰ γκρεμίσω αὐτὸ τὸ ναὸ τὸν χειροποίητο καὶ σὲ τρεῖς ἡμέρες θὰ οἰκοδομήσω ἄλλον, ἀχειροποίητο». **59** Ἀλλὰ (καίτοι κατέθεταν ἐπὶ τῇ βάσει λόγου τοῦ Ἰησοῦ) οὔτε ἔτσι συνέπιπταν στὴ μαρτυρία τους (διότι διέστρεφαν τὸ λόγο τοῦ Ἰησοῦ καὶ ἔτσι στὴν ἐξέτασι κατ' ἀντιπαράστασιν περιέπιπταν σὲ ἀντιφάσεις). **60** Τότε ὁ ἀρχιερεὺς σηκώθηκε ἐνώπιόν τους καὶ ρώτησε τὸν Ἰησοῦ λέγοντας: «Δὲν ἔχεις τίποτε νὰ εἰπῆς; Τί εἶναι αὐτὰ πού σε κατηγοροῦν αὐτοί;». **61** Ἀλλ' αὐτὸς σιωποῦσε, καὶ τίποτε δὲν ἀπάντησε. Πάλι ὁ ἀρχιερεὺς τὸν ρώτησε καὶ τοῦ εἶπε: «Σὺ εἶσαι ὁ Χριστός (ὁ Μεσσίας), ὁ Υἱὸς τοῦ Εὐλογητοῦ (τοῦ Θεοῦ);».

62 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε: «Ἐγὼ εἰμαι. Καὶ θὰ βλέπετε τὸν Υἱὸ τοῦ ἀνθρώπου νὰ κάθεται στὰ δεξιὰ τῆς Δυνάμεως (τοῦ Παντοδυνάμου) καὶ νὰ φέρεται πάνω στὰ σύννεφα τοῦ οὐρανοῦ (θὰ βλέπετε δηλαδή τὸν Υἱὸ τοῦ ἀνθρώπου νὰ δοξάζεται)». **63** Τότε ὁ ἀρχιερεὺς διέρρηξε τὰ ἱμάτιά του (βγήκε ἀπὸ τὰ ρούχα του, ἀγανάκτησε!) καὶ εἶπε: «Τί μᾶς χρειάζονται πλέον μάρτυρες; **64** Ἀκούσατε βεβαίως τὴ βλασφημία. Τί νομίζετε;». Ὅλοι δὲ ἀποφάνθηκαν ἐναντίον του, ὅτι εἶναι ἄξιος θανάτου. **65** Καὶ ἄρχισαν μερικοὶ νὰ τὸν φτύνουν, καὶ νὰ σκεπάζουν τὸ πρόσωπό του, καὶ νὰ τὸν γρονθοκοποῦν, καὶ νὰ τοῦ λέγουν: «Προφήτευσέ μας, ποιὸς σε κτύπησε;». Καὶ οἱ ὑπηρέτες τὸν κτύπησαν μὲ ραπίσματα.

Ἡ τριπλὴ ἄρνησι τοῦ Πέτρου καὶ ἡ μετάνοιά του

66 Καὶ ἐνῶ ὁ Πέτρος ἦταν κάτω στὴν αὐλή, ἔρχεται μία ἀπὸ τὶς δούλες τοῦ ἀρχιερέως, **67** καὶ ὅταν εἶδε τὸν Πέτρο νὰ ζεσταίνεται, τὸν κοίταξε καλὰ καὶ τοῦ λέγει: «Καὶ σὺ ἦσουν μαζί μὲ τὸν Ἰησοῦ τὸ Ναζαρηνό». **68** Ἀλλ' αὐτὸς ἀρνήθηκε λέγοντας: «Δὲν γνωρίζω καὶ δὲν καταλαβαίνω τί λὲς ἐσύ». Καὶ βγήκε ἔξω στὸ προαύλιο, καὶ ὁ πετεινὸς λάλησε. **69** Καὶ ἡ δούλη, ὅταν τὸν εἶδε, πάλι ἄρχισε νὰ λέγη στοὺς παριστάμενους: «Αὐτὸς ἀπ' αὐτούς εἶναι». **70** Ἀλλ' αὐτὸς πάλι ἀρνήσι. Καὶ ὕστερα ἀπὸ λίγο πάλι οἱ παριστάμενοι ἔλεγον στὸν Πέτρο: «Ἀσφαλῶς εἶσαι ἀπ' αὐτούς, διότι εἶσαι Γαλιλαῖος καὶ ἡ προφορά σου ὁμοιάζει». **71** Αὐτὸς δὲ ἄρχισε νὰ ὀρκίζεται καὶ νὰ ὀμνύει: «Δὲν ξέρω τὸν ἄνθρωπο αὐτό, γιὰ τὸν ὅποιο μιλάτε». **72** Καὶ γιὰ δευτέρη φορὰ λάλησε ὁ πετεινός. Καὶ θυμήθηκε ὁ Πέτρος τὸ λόγο, πού τοῦ εἶπε ὁ Ἰησοῦς, «Προτοῦ λαλήση ὁ πετεινὸς δύο φορές, θὰ μὲ ἀπαρνηθῆς τρεῖς φορές», καὶ ἔπεσε μὲ τὸ πρόσωπο στὴ γῆ καὶ ἔκλαιε.

δευτέρου ἀλέκτωρ ἐφώνησε. Καὶ ἀνεμνήσθη ὁ Πέτρος τὸ ῥῆμα ὃ εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς ὅτι πρὶν ἀλέκτορα φωνῆσαι δὶς, ἀπαρήση με τρίς· καὶ ἐπιβαλὼν ἔκλαιε.

15 Καὶ εὐθέως ἐπὶ τὸ πρῶν συμβούλιον ποιήσαντες οἱ ἀρχιερεῖς μετὰ τῶν πρεσβυτέρων καὶ γραμματέων καὶ ὅλον τὸ συνέδριον, δήσαντες τὸν Ἰησοῦν ἀπήνεγκαν καὶ παρέδωκαν τῷ Πιλάτῳ.

2 Καὶ ἐπηρώτησεν αὐτὸν ὁ Πιλάτος· Σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτῷ· Σὺ λέγεις. **3** Καὶ κατηγοροῦν αὐτοῦ οἱ ἀρχιερεῖς πολλά, αὐτὸς δὲ οὐδὲν ἀπεκρίνατο. **4** Ὁ δὲ Πιλάτος πάλιν ἐπηρώτα αὐτὸν λέγων· Οὐκ ἀποκρίνη οὐδέν; Ἴδε πόσα σου καταμαρτυροῦσιν. **5** Ὁ δὲ Ἰησοῦς οὐκέτι οὐδὲν ἀπεκρίθη, ὥστε θαυμάζειν τὸν Πιλάτον.

6 Κατὰ δὲ ἑορτὴν ἀπέλυεν αὐτοῖς ἓνα δέσμιον, ὃν περ ἤτοῦντο. **7** Ἦν δὲ ὁ λεγόμενος Βαραββᾶς μετὰ τῶν συστασιαστῶν δεδεμένος, οἷτινες ἐν τῇ στάσει φόνον πεποιήκεισαν. **8** Καὶ ἀναβοήσας ὁ ὄχλος ἤρξατο αἰτεῖσθαι καθὼς αἰεὶ ἐποιοεῖ αὐτοῖς. **9** Ὁ δὲ Πιλάτος ἀπεκρίθη αὐτοῖς λέγων· Θέλετε ἀπολύσω ὑμῖν τὸν βασιλέα τῶν Ἰουδαίων; **10** Ἐγίνωσκε γὰρ ὅτι διὰ φθόνον παραδεδώκεισαν αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς. **11** Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς ἀνέσεισαν τὸν ὄχλον ἵνα μᾶλλον τὸν Βαραββᾶν ἀπολύσῃ αὐτοῖς.

12 Ὁ δὲ Πιλάτος ἀποκριθεὶς πάλιν εἶπεν αὐτοῖς· Τί οὖν θέλετε ποιήσω ὃν λέγετε τὸν βασιλέα τῶν Ἰουδαίων; **13** Οἱ δὲ πάλιν ἔκραξαν· Σταύρωσον αὐτόν! **14** Ὁ δὲ Πιλάτος ἔλεγεν αὐτοῖς· Τί γὰρ ἐποίησε κακόν; Οἱ δὲ περισσοτέρως ἔκραξαν· Σταύρωσον αὐτόν! **15** Ὁ δὲ Πιλάτος βουλόμενος τῷ ὄχλῳ τὸ ἱκανὸν ποιῆσαι, ἀπέλυσεν αὐτοῖς τὸν Βαραββᾶν, καὶ παρέδωκε τὸν Ἰησοῦν φραγελλώσας ἵνα σταυρωθῇ.

Τὸ συνέδριο τῶν Ἰουδαίων παραδίδει τὸν Ἰησοῦ στὸν Πιλάτο

15 Ἀμέσως δὲ τὸ πρῶν οἱ ἀρχιερεῖς μαζί με τοὺς πρεσβυτέρους καὶ τοὺς γραμματεῖς, ὅλο δὲ τὸ συνέδριο, ἔκαναν συμβούλιο, καὶ ἀφοῦ ἔδωσαν τὸν Ἰησοῦ, τὸν ἔφεραν καὶ τὸν παρέδωσαν στὸν Πιλάτο.

Ἡ θαυμαστὴ σιωπὴ τοῦ Ἰησοῦ

2 Καὶ τὸν ρώτησε ὁ Πιλάτος· «Σὺ εἶσαι ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων;». Αὐτὸς δὲ ἀπάντησε καὶ τοῦ εἶπε· «Τὸ λέγεις σύ» (Ὁ Ἰησοῦς παραδέχθηκε, ὅτι εἶναι βασιλεὺς, ἀλλὰ με πνευματικὴ βασιλεία). **3** Οἱ ἀρχιερεῖς τότε ἐπέφεραν πολλὰς κατηγορίες ἐναντίον του, ἀλλ' αὐτὸς δὲν ἀποκρίθηκε τίποτε. **4** Ὁ δὲ Πιλάτος πάλιν τὸν ρώτησε λέγοντας· «Δὲν ἀποκρίνεσαι τίποτε; Κοίταξε γιὰ πόσα σε κατηγοροῦν». **5** Ὁ δὲ Ἰησοῦς δὲν ἀποκρίθηκε πλέον τίποτε, ὥστε νὰ θαυμάζῃ ὁ Πιλάτος.

Οἱ Ἰουδαῖοι ἀντὶ τοῦ Ἰησοῦ ζητοῦν νὰ ἐλευθερωθῇ ὁ Βαραββᾶς

6 Κάθε δὲ ἑορτὴ (τοῦ Πάσχα) ἀπελευθέρωνε γιὰ χάρι τοὺς ἓνα φυλακισμένο, ὅποιον ζητοῦσαν. **7** Ἦταν δὲ φυλακισμένος κάποιος, ποὺ λεγόταν Βαραββᾶς, μαζί με τοὺς ἄλλους στασιαστάς, οἱ ὅποιοι κατὰ τὴν ἐξέγερσι εἶχαν κάνει φόνο. **8** Καὶ ὁ ὄχλος με κραυγὲς ἄρχισε νὰ ζητῇ (νὰ κάνη ὁ Πιλάτος) ὅπως ἔκανε πάντοτε γιὰ χάρι τοὺς. **9** Ὁ δὲ Πιλάτος τοὺς ἀποκρίθηκε λέγοντας· «Θέλετε ν' ἀφήσω ἐλεύθερο γιὰ χάρι σας τὸν βασιλέα τῶν Ἰουδαίων;». **10** Διότι ἤξερε, ὅτι ἀπὸ φθόνον τὸν εἶχαν παραδώσει οἱ ἀρχιερεῖς. **11** Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς διήγειραν τὸν ὄχλο νὰ προτιμήσουν ν' ἀπελευθερώσῃ γιὰ χάρι τοὺς τὸ Βαραββᾶ.

Οἱ Ἰουδαῖοι ζητοῦν νὰ σταυρωθῇ ὁ Ἰησοῦς

12 Ὁ δὲ Πιλάτος μίλησε πάλιν καὶ τοὺς εἶπε· «Καὶ αὐτόν, ποὺ ὀνομάζετε βασιλέα τῶν Ἰουδαίων, τί θέλετε νὰ κάνω;». **13** Παρὰ ταῦτα δὲ (παρὰ τίς ἐπανειλημμένες προσπάθειες τοῦ Πιλάτου ὑπὲρ τοῦ Ἰησοῦ) αὐτοὶ κραύγασαν· «Σταύρωσέ τον!». **14** Ὁ Πιλάτος τότε τοὺς ἔλεγε· «Ἀλλὰ τί κακὸ ἔκανε;». Αὐτοὶ δὲ περισσότερο κραύγασαν· «Σταύρωσέ τον!». **15** Τότε ὁ Πιλάτος, θέλοντας νὰ ἱκανοποιήσῃ τὸν ὄχλο, ἀπελευθέρωσε γιὰ χάρι τοὺς τὸ Βαραββᾶ, καὶ τὸν Ἰησοῦ, ἀφοῦ διέταξε νὰ τὸν μαστιγώσουν, παρέδωσε γιὰ νὰ σταυρωθῇ.

16 Οἱ δὲ στρατιῶται ἀπήγαγον αὐτὸν ἔσω τῆς αὐλῆς, ὃ ἐστὶ πραιτώριον, καὶ συγκαλοῦσιν ὅλην τὴν σπεῖραν· 17 καὶ ἐνδύουσιν αὐτὸν πορφύραν καὶ περιτιθέασιν αὐτῷ πλέξαντες ἀκάνθινον στέφανον, 18 καὶ ἤρξαντο ἀσπάζεσθαι αὐτόν· Χαῖρε, ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων! 19 Καὶ ἔτυπτον αὐτοῦ τὴν κεφαλὴν καλάμῳ καὶ ἐνέπτυσαν αὐτῷ, καὶ τιθέντες τὰ γόνατα προσεκύνουσαν αὐτῷ.

20 Καὶ ὅτε ἐνέπαιξαν αὐτῷ, ἐξέδυσαν αὐτὸν τὴν πορφύραν καὶ ἐνέδυσαν αὐτὸν τὰ ἱμάτια τὰ ἴδια, καὶ ἐξάγουσιν αὐτὸν ἵνα σταυρώσωσιν αὐτόν. 21 Καὶ ἀγγαρεύουσι παράγοντά τινα Σίμωνα Κυρηναῖον, ἐρχόμενον ἀπ' ἀγροῦ, τὸν πατέρα Ἀλεξάνδρου καὶ Ρούφου, ἵνα ἄρῃ τὸν σταυρὸν αὐτοῦ. 22 Καὶ φέρουσιν αὐτὸν ἐπὶ Γολγοθᾶ τόπον, ὃ ἐστὶ μεθερμηνευόμενον Κρανίου τόπος. 23 Καὶ ἐδίδουν αὐτῷ πιεῖν ἐσμυρμισμένον οἶνον· ὁ δὲ οὐκ ἔλαβε. 24 Καὶ σταυρώσαντες αὐτὸν διαμερίζονται τὰ ἱμάτια αὐτοῦ βάλλοντες κλῆρον ἐπ' αὐτὰ τίς τί ἄρῃ. 25 Ἦν δὲ ὥρα τρίτη καὶ ἐσταύρωσαν αὐτόν. 26 Καὶ ἦν ἡ ἐπιγραφή τῆς αἰτίας αὐτοῦ ἐπιγεγραμμένη· Ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων. 27 Καὶ σὺν αὐτῷ σταυροῦσι δύο ληστὰς, ἓνα ἐκ δεξιῶν καὶ ἓνα ἐξ ἐωνύμων αὐτοῦ. 28 Καὶ ἐπληρώθη ἡ γραφή ἢ λέγουσα· Καὶ μετὰ ἀνόμων ἐλογίσθη.

29 Καὶ οἱ παραπορευόμενοι ἐβλασφήμουν αὐτὸν κινουῦντες τὰς κεφαλὰς αὐτῶν καὶ λέγοντες· Οὐά, ὁ καταλύων τὸν ναὸν καὶ ἐν τρισὶν ἡμέραις οἰκοδομῶν! 30 Σῶσον σεαυτὸν καὶ καταβα ἀπὸ τοῦ σταυροῦ. 31 Ὁμοίως δὲ καὶ οἱ ἀρχιερεῖς ἐμπαίζοντες πρὸς ἀλλήλους μετὰ τῶν γραμματέων ἔλεγον· Ἄλλους ἔσωσεν, ἑαυτὸν οὐ δύναται σῶσαι. 32 Ὁ Χριστός, ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραὴλ, καταβάτω νῦν ἀπὸ τοῦ σταυροῦ, ἵνα ἴδωμεν καὶ

Οἱ στρατιῶτες περιπαίζουσαν τὸν Ἰησοῦ ὡς βασιλέα τῶν Ἰουδαίων

16 Οἱ δὲ στρατιῶτες τὸν ὠδήγησαν στὸ ἐσωτερικὸ τῆς αὐλῆς, στὸ πραιτώριο δηλαδή, καὶ συγκεντρώνουσαν ὅλη τὴ φρουρά. 17 Καὶ τὸν ντύνουν μὲ κόκκινον μανδύα (ὡς βασιλικὴ δῆθεν πορφύρα), καὶ ἀφοῦ ἔπλεξαν ἀκάνθινον στεφάνι τὸ ἔβαλαν στὸ κεφάλι του (ὡς βασιλικὸ δῆθεν στέμμα), 18 καὶ ἄρχισαν νὰ τὸν χαιρετοῦσαν λέγοντας: «Χαῖρε, βασιλεῦ τῶν Ἰουδαίων!». 19 Καὶ κτυποῦσαν τὸ κεφάλι του μὲ καλάμι, καὶ τὸν ἔφτυναν, καὶ γονατίζοντας τὸν προσκυνοῦσαν.

Ὁ Ἰησοῦς ὠδηγεῖται στὸ Γολγοθᾶ
καὶ σταυρώνεται ἐν μέσῳ δύο ληστῶν

20 Καὶ ὅταν τὸν περιέπαιξαν, τοῦ ἔβγαλαν τὸν κόκκινον μανδύα καὶ τὸν ἐντυσαν μὲ τὰ δικὰ του ἐνδύματα καὶ τὸν ἔβγαλαν ἔξω (ἀπὸ τὴν πόλι), γιὰ νὰ τὸν σταυρώσωσαν. 21 Καὶ ἀγγαρεύουσαν κάποιον περαστικὸ, τὸ Σίμωνα τὸν Κυρηναῖο, ποῦ ἐρχόταν ἀπὸ τὴν ὑπαιθρο, τὸν πατέρα τοῦ Ἀλεξάνδρου καὶ τοῦ Ρούφου, γιὰ νὰ μεταφέρῃ τὸ σταυρὸ του. 22 Καὶ τὸν φέρουσαν στὸν τόπο Γολγοθᾶ, ποῦ μεταφραζόμενο σημαίνει, τόπος Κρανίου, 23 καὶ τοῦ ἔδιναν νὰ πιῇ κρασί ἀνάμικτο μὲ σμύρνα (ὡς ἀναισθητικὸ). Ἀλλ' αὐτὸς δὲν τὸ δέχτηκε. 24 Καὶ ἀφοῦ τὸν σταύρωσαν, μοίρασαν μεταξύ τους τὰ ἐνδύματά του ρίχνοντας κλῆρο γι' αὐτὰ, γιὰ τὸ ποιὸς καὶ τί θὰ πάρῃ. 25 Ἦταν δὲ ὥρα ἑννέα τὸ πρωί¹, ὅταν τὸν σταύρωσαν. 26 Καὶ ὡς αἰτία τῆς καταδίκης του ἦταν γραμμένη ἢ ἐπιγραφή: Ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων. 27 Καὶ μαζί του σταυρώνουσαν δύο ληστὰς, ἓνα ἀπὸ τὰ δεξιὰ καὶ ἓνα ἀπὸ τὰ ἀριστερά του. 28 Καὶ ἐκπληρώθηκε τὸ Γραφικὸ χωρίο, ποῦ λέγει: Καὶ μεταξύ τῶν ἀνόμων (τῶν ἐγκληματιῶν) ὑπολογίστηκε.

Οἱ Ἰουδαῖοι ἐμπαίζουσαν τὸν Ἐσταυρωμένο

29 Οἱ δὲ περαστικοὶ τὸν ἔβριζαν κουνώντας τὰ κεφάλια τους καὶ λέγοντας: «Οὐά, σὺ ποῦ θὰ γκρέμιζες τὸ ναὸ καὶ σὲ τρεῖς ἡμέρες θὰ τὸν οἰκοδομοῦσες! 30 Σῶσε τὸν ἑαυτό σου καὶ κατέβα ἀπὸ τὸ σταυρὸ». 31 Ὁμοίως δὲ καὶ οἱ ἀρχιερεῖς μαζί μὲ τοὺς γραμματεῖς ἐμπαίζοντας ἔλεγον μεταξύ τους: «Ἄλλους ἔσωσε, τὸν ἑαυτό του δὲν δύναται νὰ σώσῃ. 32 Ὁ Μεσσίας, ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραὴλ, ἂς κατεβῇ τώρα ἀπὸ

1. Γιὰ τὴν ὥρα τῆς σταυρώσεως, ποῦ ἀναφέρεται ἐδῶ, βλέπε παρατηρήσεις στὸ ὑπόμνημα τοῦ Π. Τρεμπέλα στὸ κατὰ Μάρκον Εὐαγγέλιον καὶ στὸν οἰκεῖο τόπο.

πιστεύσωμεν αὐτῷ. Καὶ οἱ συνεσταυρωμένοι αὐτῷ ὠνείδιζον αὐτόν.

33 Γενομένης δὲ ὥρας ἕκτης σκότος ἐγένετο ἐφ' ὅλην τὴν γῆν ἕως ὥρας ἐνάτης. **34** Καὶ τῇ ὥρᾳ τῇ ἐνάτῃ ἐβόησεν ὁ Ἰησοῦς φωνῇ μεγάλη λέγων· Ἐλωί, Ἐλωί, λιμᾶ σαβαχθανί; Ὁ ἐστὶ μεθερμηνεύομενον· Ὁ Θεός μου, ὁ Θεός μου, εἰς τί με ἐγκατέλιπες; **35** Καὶ τινες τῶν παρεστηκότων ἀκούσαντες ἔλεγον· Ἴδε Ἡλίαν φωνεῖ. **36** Δραμῶν δὲ εἷς καὶ γεμίσας σπόγγον ὄξους περιθείς τε καλάμῳ ἐπότιζεν αὐτὸν λέγων· Ἄφετε ἴδωμεν εἰ ἔρχεται Ἡλίας καθελεῖν αὐτόν. **37** Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀφείδεν φωνὴν μεγάλην ἐξέπνευσε. **38** Καὶ τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ ἐσχίσθη εἰς δύο ἀπὸ ἄνωθεν ἕως κάτω.

39 Ἰδὼν δὲ ὁ κεντυρίων ὁ παρεστηκώς ἐξ ἐναντίας αὐτοῦ ὅτι οὕτω κράξας ἐξέπνευσεν, εἶπεν· Ἀληθῶς ὁ ἄνθρωπος οὗτος Υἱὸς ἦν Θεοῦ.

40 Ἦσαν δὲ καὶ γυναῖκες ἀπὸ μακρόθεν θεωροῦσαι, ἐν αἷς ἦν καὶ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ Μαρία ἡ τοῦ Ἰακώβου τοῦ μικροῦ καὶ Ἰωσήφ μῆτηρ, καὶ Σαλώμη, **41** αἱ καὶ ὅτε ἦν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ ἠκολούθουν αὐτῷ καὶ διηκόνουν αὐτῷ, καὶ ἄλλαι πολ-
λαι αἱ συναναβᾶσαι αὐτῷ εἰς Ἱεροσόλυμα.

42 Καὶ ἤδη ὀψίας γενομένης, ἐπεὶ ἦν Παρασκευή, ὃ ἐστὶν προσάββατον, **43** ἐλθὼν Ἰωσήφ ὁ ἀπὸ Ἀριμαθαίας, εὐσχήμων βουλευτής, ὃς καὶ αὐτὸς ἦν προσδεχόμενος τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, τολμήσας εἰσῆλθε πρὸς Πιλάτον καὶ ἠτήσατο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. **44** Ὁ δὲ Πιλάτος ἐθαύμασεν εἰ ἤδη τέθνηκε, καὶ

τὸ σταυρό, γιὰ νὰ ἰδοῦμε καὶ νὰ πιστεύσωμε σ' αὐτόν». Ἀκόμη καὶ οἱ σταυρωμένοι μαζί του τὸν ἔβριζαν (Ἄλλ' ὁ ἕνας κατόπιν μετανόησε).

Θάνατος τοῦ Ἰησοῦ καὶ σχίσιμο τοῦ παραπετάσματος τοῦ ναοῦ

33 Ὅταν δὲ ἦλθε ὥρα δώδεκα τὸ μεσημέρι, ἔπεσε σκοτάδι σ' ὅλη τὴ γῆ ἕως ὥρα τρεῖς τὸ ἀπόγευμα. **34** Καὶ τὴν ὥρα τρεῖς τὸ ἀπόγευμα ὁ Ἰησοῦς φώναξε μὲ φωνὴ μεγάλη λέγοντας: Ἐλωί, Ἐλωί, λιμᾶ σαβαχθανί; Αὐτὸ μεταφραζόμενο σημαίνει: Θεέ μου, Θεέ μου, γιατί μὲ ἐγκατέλειπες; **35** Μερικοὶ δὲ ἀπὸ τοὺς παρευρισκομένους, ὅταν ἄκουσαν, ἔλεγον: «Κοίταξε, τὸν Ἡλία φωνάζει». **36** Ἐτρεξε τότε ἕνας, καὶ γέμισε ἕνα σφουγγάρι μὲ ξύδι, τὸ στερέωσε στὴν ἄκρη ἀπὸ ἕνα καλάμι καὶ τὸν πότιζε λέγοντας: «Ἀφήστε νὰ ἰδοῦμε, ἂν θὰ ἔλθῃ ὁ Ἡλίας νὰ τὸν κατεβάσῃ (ἀπὸ τὸ σταυρό)». **37** Ὁ δὲ Ἰησοῦς, ἀφοῦ ἔβγαλε φωνὴ μεγάλη, ἐξέπνευσε. **38** Καὶ τὸ παραπέτασμα τοῦ ναοῦ σχίσθηκε στὰ δύο ἀπὸ πάνω ἕως κάτω.

Ὁ ἑκατόνταρχος πιστεύει

39 Ὅταν δὲ εἶδε ὁ ἑκατόνταρχος, ποῦ ἦταν ἀπέναντί του, ὅτι ἐξέπνευσε ἀφοῦ φώναξε τόσο δυνατά, εἶπε: «Πραγματικῶς αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος ἦταν Υἱὸς τοῦ Θεοῦ».

Γυναῖκες παρακολουθοῦν τὸ δράμα τοῦ Γολγοθᾶ

40 Ἦσαν δὲ καὶ γυναῖκες ποῦ παρακολουθοῦσαν ἀπὸ μακριά, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἦταν καὶ ἡ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ, καὶ ἡ Μαρία ἡ μητέρα τοῦ Ἰακώβου τοῦ μικροῦ καὶ τοῦ Ἰωσήφ, καὶ ἡ Σαλώμη, **41** οἱ ὁποῖες, καὶ ὅταν (ὁ Ἰησοῦς) ἦταν στὴ Γαλιλαία, τὸν ἀκολουθοῦσαν καὶ τὸν ὑπηρετοῦσαν, καθὼς καὶ πολλὲς ἄλλες, οἱ ὁποῖες ἀνέβηκαν μαζί του στὰ Ἱεροσόλυμα.

Ὁ Ἰωσήφ ὁ Ἀριμαθαῖος ἐνταφιάζει τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ

42 Ἀργὰ δὲ πλέον τὸ ἀπόγευμα, ἐπειδὴ ἦταν Παρασκευή, παραμονὴ τοῦ Σαββάτου, **43** ἦλθε ὁ Ἰωσήφ, ποῦ καταγόταν ἀπὸ τὴν Ἀριμαθαία, σεμνός¹ βουλευτής (μέλος τοῦ Ἰουδαϊκοῦ συνεδρίου), ποῦ καὶ αὐτὸς περιμένε τὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. Καὶ τόλμησε καὶ ἐπισκέφθηκε τὸν Πιλάτο καὶ ζήτησε τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. **44** Ὁ δὲ Πιλάτος ἐξεπλάγη, διότι ἀπέθανε γρήγορα, καὶ κάλεσε τὸν ἑκατόνταρχο καὶ τὸν ρώτησε ἐὰν

1. Ἦ, τῆς ἀνωτέρας κοινωνικῆς τάξεως, πλούσιος, ἀριστοκράτης.

προσκαλεσάμενος τὸν κεντυρίωνα ἐπηρώτησεν αὐτὸν εἰ πάλαι ἀπέθανε. **45** Καὶ γνοὺς ἀπὸ τοῦ κεντυρίωνος ἐδωρήσατο τὸ σῶμα τῷ Ἰωσήφ. **46** Καὶ ἀγοράσας σινδόνα καὶ καθελῶν αὐτὸν ἐνείλησε τῇ σινδόνι καὶ κατέθηκεν αὐτὸν ἐν μνημείῳ, ὃ ἦν λελατομημένον ἐκ πέτρας, καὶ προσεκύλισε λίθον ἐπὶ τὴν θύραν τοῦ μνημείου. **47** Ἡ δὲ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ Μαρία Ἰωσῆ ἐθεώρουν ποῦ τίθεται.

16 Καὶ διαγενομένου τοῦ Σαββάτου Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ Μαρία ἡ τοῦ Ἰακώβου καὶ Σαλώμη ἠγόρασαν ἀρώματα ἵνα ἐλθοῦσαι ἀλείψωσιν αὐτόν. **2** Καὶ λίαν πρωὶ τῆς μιᾶς σαββάτων ἔρχονται ἐπὶ τὸ μνημεῖον, ἀνατείλαντος τοῦ ἡλίου. **3** Καὶ ἔλεγον πρὸς ἑαυτάς· Τίς ἀποκυλίσει ἡμῖν τὸν λίθον ἐκ τῆς θύρας τοῦ μνημείου; **4** Καὶ ἀναβλέψασαι θεωροῦσιν ὅτι ἀποκεκύλισται ὁ λίθος. Ἦν γὰρ μέγας σφόδρα. **5** Καὶ εἰσελθοῦσαι εἰς τὸ μνημεῖον εἶδον νεανίσκον καθήμενον ἐν τοῖς δεξιοῖς, περιβεβλημένον στολὴν λευκὴν, καὶ ἐξεθαμβήθησαν. **6** Ὁ δὲ λέγει αὐταῖς· Μὴ ἐκθαμβείσθε! Ἰησοῦν ζητεῖτε τὸν Ναζαρητὸν τὸν ἐσταυρωμένον· ἠγέρθη, οὐκ ἔστιν ὧδε· ἴδε ὁ τόπος ὅπου ἔθηκαν αὐτόν. **7** Ἄλλ' ὑπάγετε εἶπατε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ καὶ τῷ Πέτρῳ ὅτι προάγει ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν· ἐκεῖ αὐτὸν ὄψεσθε, καθὼς εἶπεν ὑμῖν. **8** Καὶ ἐξελθοῦσαι ἔφυγον ἀπὸ τοῦ μνημείου· εἶχε δὲ αὐτὰς τρόμος καὶ ἔκστασις· καὶ οὐδενὶ οὐδὲν εἶπον· ἐφοβοῦντο γάρ.

9 Ἀναστὰς δὲ πρωὶ πρώτη σαββάτου ἐφάνη πρῶτον Μαρίᾳ τῇ Μαγδαληνῇ, ἀφ' ἧς ἐκβεβλήκει ἑπτὰ δαιμόνια. **10** Ἐκείνη πορευθεῖσα ἀπήγγειλε τοῖς μετ' αὐτοῦ γενομένοις, πενθοῦσι καὶ κλαίοισι. **11** Κακεῖνοι ἀκούσαντες ὅτι ζῆ καὶ ἐθεάθη ὑπ' αὐτῆς, ἠπίστησαν. **12** Μετὰ δὲ ταῦτα δυσὶν ἐξ αὐτῶν περιπα-

ἀπέθανε ἀπὸ ὥρα. **45** Καὶ ὅταν ἔμαθε ἀπὸ τὸν ἐκατόνταρχο, δώρισε τὸ σῶμα στὸν Ἰωσήφ. **46** Καὶ ἀφοῦ ἀγόρασε σεντόνι καὶ τὸν κατέβασε (ἀπὸ τὸ σταυρό), τὸν τύλιξε στὸ σεντόνι καὶ τὸν ἔθεσε σὲ μνήμα, ποῦ ἦταν λαξευμένο σὲ βράχο, καὶ κύλισε ἓνα λίθο στὴν εἴσοδο τοῦ μνήματος. **47** Ἡ δὲ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ ἡ Μαρία ἡ μητέρα τοῦ Ἰωσῆ παρακολουθοῦσαν ποῦ ἐνταφιάζεται.

Μυροφόρες ἐπισκέπτονται κενὸ τάφο
καὶ ἄγγελος ἀγγέλλει τὴν ἀνάστασι τοῦ Ἰησοῦ

16 Καὶ ἀφοῦ πέρασε τὸ Σάββατο (ἡμέρα ἀργίας), ἡ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ ἡ Μαρία ἡ μητέρα τοῦ Ἰακώβου καὶ ἡ Σαλώμη ἀγόρασαν ἀρώματα γιὰ νὰ πᾶνε καὶ νὰ τὸν ἀλείψουν. **2** Καὶ πολὺ πρωί, τὴν πρώτη ἡμέρα τῆς ἐβδομάδος (τὴν Κυριακὴ), μόλις ἀνέτειλεν ὁ ἥλιος κάτω ἀπὸ τὸν ὀρίζοντα (μόλις ἄρχισε τὸ λυκαυγές), ἔρχονται στὸ μνήμα. **3** Ἔλεγον δὲ μεταξύ τους· «Ποιὸς θ' ἀποκυλίσει γιὰ μᾶς τὸ λίθο ἀπ' τὴν εἴσοδο τοῦ μνήματος;». **4** Ἀλλὰ μόλις κοίταξαν, βλέπουν, ὅτι ὁ λίθος εἶχεν ἀποκυλισθῆ. Ἦταν δὲ πάρα πολὺ μεγάλος. **5** Καὶ ἀφοῦ μπῆκαν στὸ μνήμα, εἶδαν ἓνα νέο νὰ κάθεται στὰ δεξιὰ ντυμένος μὲ λευκὴ στολὴ, καὶ τρόμαξαν. **6** Αὐτὸς δὲ τοὺς εἶπε· «Μὴ τρομάζετε! Τὸν Ἰησοῦ ζητεῖτε τὸ Ναζαρητὸν τὸν ἐσταυρωμένο. Ἀναστήθηκε, δὲν εἶναι ἔδῳ. Νὰ ὁ τόπος ὅπου τὸν ἐνταφίασαν. **7** Πηγαίνετε δὲ νὰ εἰπῆτε στοὺς μαθητάς του, καὶ μάλιστα στὸν Πέτρο· Πηγαίνει πρὶν ἀπὸ σᾶς καὶ σᾶς περιμένει στὴ Γαλιλαία¹, ἐκεῖ θὰ τὸν δῆτε, ὅπως σᾶς εἶπε». **8** Βγῆκαν δὲ καὶ ἔφυγαν ἀπὸ τὸ μνήμα καὶ ἦταν συγκλονισμένες καὶ ἐκστατικές (κατάπληκτες). Καὶ δὲν εἶπαν τίποτε σὲ κανένα, διότι φοβοῦνταν.

Ἐμφανίσεις τοῦ ἀναστάντος Ἰησοῦ

9 Ἀφοῦ δὲ ἀναστήθηκε πρωὶ τὴν πρώτη ἡμέρα τῆς ἐβδομάδος (τὴν Κυριακὴ), ἐφανίσθηκε πρῶτα στὴ Μαρίᾳ τῇ Μαγδαληνῇ, ἀπ' τὴν ὁποία εἶχε βγάλει ἑπτὰ δαιμόνια. **10** Ἐκείνη πῆγε καὶ τὸ ἀνήγγειλε στοὺς μαθητάς του, οἱ ὁποῖοι πενθοῦσαν καὶ ἔκλαιαν. **11** Ἀλλ' ἐκεῖνοι, ὅταν ἄκουσαν ὅτι ζῆ καὶ τὸν εἶδε αὐτῆ, δὲν πίστευσαν. **12** Μετὰ δὲ ἀπ' αὐτὰ φανερώθηκε μὲ διαφορετικὴ μορφή σὲ δύο ἀπ' αὐτούς, ποῦ πήγαιναν σ' ἓνα χωριό. **13** Καὶ ἐκεῖνοι πῆγαν καὶ τὸ ἀνήγγειλαν στοὺς ὑπολοίπους. Ἀλλ' οὔτε σ' ἐκείνους πίστευσαν. **14** Ὑστερα φανερώθηκε στοὺς ἰδίους τοὺς ἑνδεκα, ὅταν ἔτρωγαν, καὶ τοὺς ἐπέπληξε γιὰ τὴν

1. Πρόκειται γιὰ τὴ μικρὴ Γαλιλαία, ἓνα τόπο στὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν, ὅπου συγκεντρώνονταν οἱ Γαλιλαῖοι, ποῦ πήγαιναν στὴν Ἱερουσαλὴμ ὡς προσκυνηταί.

τοῦσιν ἐφανερώθη, ἐν ἑτέρᾳ μορφῇ, πορευομένους εἰς ἀγρόν. **13** Κακεῖνοι ἀπελθόντες ἀπήγγειλαν τοῖς λοιποῖς· οὐδὲ ἐκεῖνοι ἐπίστευσαν. **14** Ὑστερον ἀνακειμένοις αὐτοῖς τοῖς ἕνδεκα ἐφανερώθη, καὶ ὠνείδισε τὴν ἀπιστίαν αὐτῶν καὶ σκληροκαρδίαν, ὅτι τοῖς θεασαμένοις αὐτὸν ἐγηγερμένον οὐκ ἐπίστευσαν.

15 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Πορευθέντες εἰς τὸν κόσμον ἅπαντα κηρύξατε τὸ εὐαγγέλιον πάσῃ τῇ κτίσει. **16** Ὁ πιστεύσας καὶ βαπτισθεὶς σωθήσεται, ὁ δὲ ἀπιστήσας κατακριθήσεται.

17 Σημεῖα δὲ τοῖς πιστεύουσι ταῦτα παρακολουθήσει· Ἐν τῷ ὀνόματί μου δαιμόνια ἐκβαλοῦσι· γλώσσαις λαλήσουσι καιναῖς· **18** ὄφεις ἀροῦσι· κἄν θανάσιμόν τι πίωσιν, οὐ μὴ αὐτοὺς βλάψῃ· ἐπὶ ἄρρώστους χεῖρας ἐπιθήσουσι, καὶ καλῶς ἔξουσιν.

19 Ὁ μὲν οὖν Κύριος μετὰ τὸ λαλήσαι αὐτοῖς ἀνελήφθη εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐκάθισεν ἐκ δεξιῶν τοῦ Θεοῦ. **20** Ἐκεῖνοι δὲ ἐξελθόντες ἐκήρυξαν πανταχοῦ, τοῦ Κυρίου συνεργοῦντος καὶ τὸν λόγον βεβαιοῦντος διὰ τῶν ἐπακολουθούντων σημείων. Ἀμήν.

ἀπιστία τους καὶ τὴ σκληροκαρδία τους, διότι δὲν πίστευσαν σὲ πρόσωπα, ποὺ τὸν εἶδαν ἀναστημένο (δὲν πίστευσαν σὲ αὐτόπτες μάρτυρες).

Ὁ ἀναστάς Κύριος δίνει στοὺς μαθητὰς παγκόσμια ἀποστολή

15 Ἐπειτα τοὺς εἶπε: «Πορευθῆτε σ' ὅλο τὸν κόσμον καὶ κηρύξτε τὸ εὐαγγέλιο σ' ὅλη τὴν ἀνθρωπότητα. **16** Ὅποιος θὰ πιστεύσῃ καὶ θὰ βαπτισθῇ, θὰ σωθῇ. Ἐνῶ ἐκεῖνος, ποὺ δὲν θὰ πιστεύσῃ, θὰ καταδικασθῇ».

Στὴν πίστι θ' ἀκολουθοῦν σημεῖα (θαύματα)

17 «Σ' ἐκείνους δέ, ποὺ θὰ πιστεύσουν, θ' ἀκολουθοῦν αὐτὰ τὰ θαύματα: Μὲ τὴ δύναμί μου θὰ βγάζουν δαιμόνια· θὰ ὁμιλοῦν νέες γλώσσες· **18** θὰ θανατώνουν φίδια· καὶ ἂν πιοῦν κάτι θανατηφόρο, δὲν θὰ τοὺς βλάψῃ· θὰ θέτουν τὰ χεῖρια πάνω σὲ ἀρρώστους καὶ θὰ γίνονται καλά».

Ἀνάληψι τοῦ Κυρίου καὶ παντοῦ κήρυξι καὶ βεβαίωσι τοῦ λόγου

19 Ὁ μὲν Κύριος, ἀφοῦ μίλησε σ' αὐτούς, ἀναλήφθηκε στὸν οὐρανὸ καὶ κάθησε στὰ δεξιὰ τοῦ Θεοῦ. **20** Ἐκεῖνοι δὲ βγήκαν καὶ κήρυξαν παντοῦ, καὶ ὁ Κύριος ἦταν συνεργός τους καὶ βεβαίωνε τὸ κήρυγμα μὲ τὰ θαύματα ποὺ τὸ ἀκολουθοῦσαν. Ἀμήν¹.

1. Οἱ στίχοι 9-20 λείπουν ἀπὸ ὠρισμένα ἀρχαῖα χειρόγραφα.